

HEJT I KRYTYKA

MNIE NIE DOTYKA

■ **GRANICE
DOZWOLONEJ KRYTYKI**
w świetle prawa
s. 6

■ **Środki ochrony prawnej
LEKARZY**
wobec agresji fizycznej
s. 11

■ **Co lekarze
POWINNI WIEDZIEĆ**
o tytoniu?
s. 14

Sedymentacyjny separator amalgamatu METASYS ECO II

Najwyższa niezawodność

Separator osadów ECO II nie wymaga żadnej technologii załączania i monitorowania. Takie rozwiązanie zwiększa bezpieczeństwo działania i umożliwia nieprzerwaną pracę w trybie ciągłym.

Idealny wynik

Zaprojektowana technologia sedymentacji umożliwia osiągnięcie separacji na poziomie 99,3%.

Prosta, szybka instalacja

Połączenie z systemem odsysania w gabinetach stomatologicznych następuje z nieznacznym nakładem czasowym. Urządzenie ECO II można zainstalować później, do już istniejącego centralnego systemu odsysania.

Konserwacja i serwis

Separatory osadów nie wymagają ze względu na swój sposób funkcjonowania (brak elektronicznych elementów) konserwacji. Jedynie konieczne jest coroczne dokonanie wymiany zbiornika. Ewentualnie taka zmiana jest konieczna, gdy separator amalgamatu jest w 100% pełny. Inne prace konserwacyjne i serwisowe nie są konieczne.

Kompresory
i systemy ssania

Mikrosilniki SAESHIN ELMEDEQ

mgr inż. Marcin Bialek
601 058 819

Co nowego w medycynie

4

HEJT I KRYTYKA MNIE NIE DOTYKA

6

Lekarze w ogniu krytyki...
Dagmara Szyguła-Żuchowska**LEKARZ, PACJENT I AGRESJA**

11

Środki ochrony prawnej lekarzy wobec agresji fizycznej
Małgorzata Paszkowska**PROFILAKTYKA ZDROWOTNA**

14

Co lekarze powinni wiedzieć o tytoniu?
Krzysztof Przewoźniak

Wydarzyło się

20

Bliżej stomatologii

30

Prawo i medycyna

36

Zjazdy absolwentów AM we Wrocławiu

40

Kursy

42

Konferencje i szkolenia

44

Wspomnienie pośmiertne

48

Pro memoria

49

Uchwały DRL i Prezydium DRL

51

Kącik poetycki

54

Kulturalnik lekarski

55

Felietony

56

Rozrywka

57

Ogłoszenia

58

Wydawca: Dolnośląska Izba Lekarska, 50-077 Wrocław,
ul. Kazimierza Wielkiego 45, tel. 71 798 80 50, fax 71 798 80 51,
redakcja: 71 798 80 80, e-mail: redakcja@dilnet.wroc.pl
PKO BP SA: 62 1020 5242 0000 2402 0349 0570

Magdalena Janiszewska – redaktor naczelna
e-mail: naczelna@dilnet.wroc.pl, kom. 535 814 903

Katarzyna Naskrent – sekretarz redakcji
Wiktor Wołodkiewicz – skład i łamanie,
Tomasz Janiszewski – projekt okładki

Kolegium redakcyjne:

Andrzej Wojnar – przewodniczący,
Małgorzata Niemiec – zastępca przewodniczącego,
Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, Katarzyna Jungiewicz-Janusz,
Bożena Kaniak, Andrzej Kierzek, Marta Kornacka,
Dorota Radziszewska, Iwona Świętkowska, Krzysztof Wronecki

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń, reklam. Nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów, opracowania redakcyjnego oraz zmian w tytułach.

Numer zamknięto 27 stycznia 2020 r.

Druk: GREG PRINT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
ul. Poezji 19, 44-113 Gliwice, tel. 32 234 08 36, fax 32 234 12 70

Fot. z archiwum PW.

Komentarz aktualny

Przełom roku, jak przystało na pleno tytułu okres okołoświąteczny, zdominowały miłe wydarzenia towarzyskie. Jak zwykle tradycja opłatkowych spotkań obrodziła okazjami do wymiany serdecznych życzeń w różnych konfiguracjach: świętowali nasi seniorzy, koleżanki i koledzy ze Stowarzyszenia Lekarzy Dolnośląskich i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej, Rada, poszczególne komisje i koła. W Delegaturze Legnickiej i Wałbrzyskiej DIL odbyły się piękne koncerty z okazji 30-lecia naszego samorządu. W Legnicy szef delegatury kol. Ryszard Kępa zgromadził tłumy gości, łącznie z prezydentem miasta Tadeuszem Krzakowskim w pięknie odrestaurowanej Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej; niemniej uroczyste kol. Dorota Radziszewska i wiceprezes Iwona Świętkowska, również w otoczeniu miejscowych oficjeli, zorganizowały podobną imprezę w pięknych wnętrzach Teatru Zdrojowego im. Henryka Wieniawskiego w Szczawnie-Zdroju. Jednak woła integracji i spotkań, mimo odpersonalizowanych, cybernetyczno-informatycznych czasów, w których żyjemy, jest niezmiennie silna, choć brakowało trochę młodego pokolenia lekarzy.

Niestety, radość świętowania stosunkowo szybko osłabiły działania polityków. 7 stycznia, dość niespodziewanie po miesiącach zalegania projektu w urzędniczych szufladach, Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra zdrowia, a wcześniej pracownicy przygotowywani przez ministerialny zespół, w skład którego wchodził między innymi przedstawiciel Naczelnej Rady Lekarskiej i Porozumienia Rezydentów. Wygląda na to, że z ustaleń zespołu zostało niewiele, zaś ministerstwo skoncentrowało się głównie na ułatwieniach dostępu do zawodu lekarzom... zza wschodniej granicy.

Dla lekarzy i lekarzy dentystów z dyplomem uzyskanym w krajach spoza UE, zwłaszcza obywateli polskich, przewidziano nową ścieżkę weryfikacji kwalifikacji zawodowych. Wprowadzono dla nich tzw. Lekarski Egzamin Weryfikacyjny, którego zaliczenie będzie uprawniać wyłącznie do udzielania świadczeń zdrowotnych bez możliwości podejmowania aktywności naukowej i dydaktycznej. Wprowadzono możliwość zatrudnienia lekarzy i lekarzy dentystów z tytułem specjalisty, którzy zdobyli odpowiednie kwalifikacje w krajach trzecich, na czas określony tylko w danym podmiocie leczniczym. Ciekawe, kto poniesie odpowiedzialność za ich ewentualne błędy...

W projekcie wprowadzono ponoć rozwiązania zachęcające do powrotu do kraju lekarzy i lekarzy dentystów będących obywatelami Polski, którzy dyplomy uzyskali w krajach poza Unią Europejską. Są też regulacje dotyczące polskich lekarzy. Przewidziano szybką ścieżkę potwierdzania kwalifikacji zawodowych, dającą możliwość szybszego przystępowania do Lekarskiego Egzaminu Końcowego (na ostatnim roku studiów) oraz do Państwowego Egzaminu Specjalistycznego (na ostatnim roku szkolenia specjalizacyjnego). Pozostał w ustawie postulowany przez Porozumienie Rezydentów centralny rozdział wolnych miejsc przeznaczonych na kształcenie specjalistyczne, czyli w praktyce możliwość ich wyboru na terenie całego kraju we wszystkich dziedzinach medycyny. Projekt wprowadza nowy egzamin: Państwowy Egzamin Modułowy, który będzie można zdawać po zakończeniu podstawowego modułu specjalizacji lub po drugim roku specjalizacji jednomodułowej. Egzamin ten nie będzie obowiązkowy, ale po jego zdaniu lekarz uzyska większe uprawnienia. Regulacja przewiduje też wprowadzenie dodatku finansowego dla kierowników specjalizacji za prowadzony nadzór nad kształceniem przyszłych specjalistów. Nowe przepisy mają wejść w życie 1 kwietnia 2020 r. z wyjątkiem przepisów wymagających rozbudowy elektronicznego Systemu Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych, który zacznie obowiązywać w terminie późniejszym. Nie pozostaje nam nic innego, jak czekać na kolejne kroki legislacyjne, bo wcześniejsze konsultacje, jak zwykle, na niewiele się zdały.

Rozpoczynamy tymczasem kolejny, obfity w wydarzenia rok: czekają nas dwa zjazdy – okręgowy w kwietniu, krajowy w maju, cykliczne spotkanie z lekarzami zaprzyjaźnionej Saksonii, najprawdopodobniej w październiku, i jesienne otwarcie rozbudowywanej aktualnie części naszej Izby. Pracy dla chętnych nie zabraknie.

Co nowego w... medycynie

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/hamburger-2683042/benominas

► JEDZENIE ULTRAPRZETWORZONE A RYZYKO CUKRZYCY TYPU 2

„Ultraprzetworzone” – pod tym mocno fachowym określeniem kryją się produkty, które przed sprzedażą zostały poddane procesom fizycznym (np. smażenie, suszenie, pasteryzowanie) oraz dodano do nich substancje niewykorzystywane standardowo w obróbce żywności, tj. hydrolizowane białka, modyfikowaną skrobię, barwniki, spulchniacze, itp.

Dotychczasowe badania udowodniły, że spożywanie takich właśnie produktów zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwory, choroby układu krążenia, depresję, a także powoduje zaburzenia metaboliczne oraz zwiększa ryzyko zgonu. W niedawnym badaniu opublikowanym na łamach czasopisma JAMA Internal Medicine autorzy ocenili wpływ ultraprzetworzonego pożywienia na ryzyko rozwoju cukrzycy typu 2. Analizą objęto blisko 105 tys. osób, z czego 79% stanowiły kobiety.

Uczestników poproszono o codzienne raportowanie składu swojej diety z wykorzystaniem specjalnie przygotowanej bazy ponad 3500 produktów żywnościowych. Osoby biorące udział w badaniu odnotowywały także istotne zdarzenia dotyczące ich zdrowia, co weryfikowano na podstawie danych ubezpieczyciela. Wskaźnik zachorowania na cukrzycę typu 2. w grupach o najmniejszym i największym spożyciu ultraprzetworzonego jedzenia wyniósł odpowiednio 113 i 166/100 000 osobolat. Po 6 latach obserwacji wskaźnik ryzyka zachorowania na cukrzycę typu 2. wyniósł 15% dla każdego 10% wzrostu spożycia ultraprzetworzonych produktów. Co istotne, wpływ składu diety był niezależny od jej wartości kalorycznej czy zmian masy ciała. ■

Źródło: JAMA, 2019

► MOBILNA DIAGNOSTYKA MOLEKULARNA WIELKOŚCI... SMARTFONA

Spółka Genomtec, biotechnologiczny start-up z Wrocławia, finalizuje prace nad systemem do mobilnej diagnostyki molekularnej. Urządzenie Genomtec ID o wielkości smartfona pozwoli kilkukrotnie szybciej, taniej i wydajniej rozpoznawać wirusy i bakterie. – Do końca trzeciego kwartału przyszłego roku system beta Genomtec ID będzie gotowy. Następnie nasza technologia wejdzie w fazę testów porównawczych

– mówi Miron Tokarski, prezes Genomtec. Opracowana technologia umożliwia diagnostykę pacjenta w kilkanaście minut w dowolnym miejscu – np. w jego domu czy w karetce transportującej pacjenta do szpitala. – Wystarczy nanieść materiał biologiczny na kartę reakcyjną, umieścić ją w urządzeniu i uruchomić badanie. Urządzenie automatycznie przeprowadzi test i po dwudziestu minutach poda wynik albo prześle go na maila – tłumaczy Tokarski. Jego zdaniem opracowany system diagnostyczny pozwoli również na szybką i tanią, mobilną identyfikację mikroorganizmów także w badaniach zwierząt, rolnictwie czy przemyśle spożywczym. Co istotne, może znaleźć również zastosowanie przy kontroli skażeń środowiska. ■

Źródło: Źródło: biotechnologia.pl

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/laboratory-2815641/jamolk

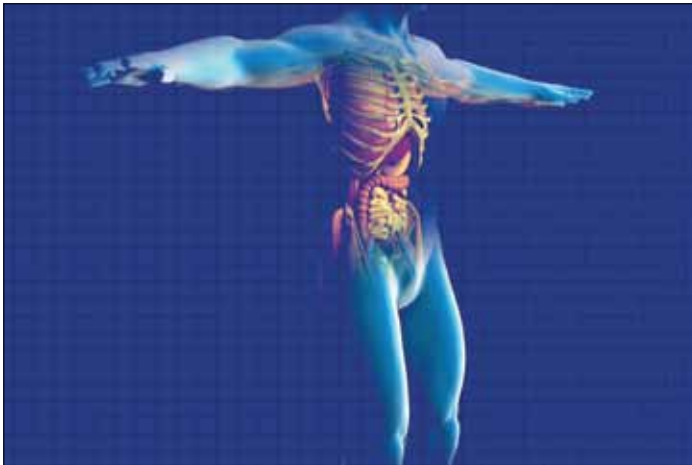
Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/pills-1354782/CabSanda

► PIGUŁKA ANTYKONCEPCYJNA PRZYJMOWANA RAZ NA MIESIĄC

Badacze z Harvard Medical School oraz Massachusetts Institute of Technology opracowali doustną pigułkę antykoncepcyjną przyjmowaną raz na miesiąc. Jak donosi czasopismo „Science of Translational Medicine”, nowy środek antykoncepcyjny opracowany przez naukowców finansowanych przez Fundację Billa i Melindy Gatesów został dotychczas przetestowany na świniach. Próby na ludziach mają rozpocząć się w ciągu kilku najbliższych lat.

Nowatorska pigułka swoim kształtem przypomina gwiazdę umieszczoną w łatwej do połknięcia, rozpuszczalnej kapsułce (podobnej do kapsułek z olejem rybim). W żołądku kapsułka ulega rozpuszczeniu, a uwolniona „gwiazda” rozkłada się podobnie, jak pąk kwiatu. Wszystko po to, by sześć ramion pigułki mogło stopniowo uwalniać hormony o działaniu antykoncepcyjnym. Po połknięciu aktywna pigułka może bezpiecznie pozostawać w żołądku przez tygodnie aż do całkowitego zaprzestania uwalniania hormonów. ■

Źródło: *Science of Translational Medicine*

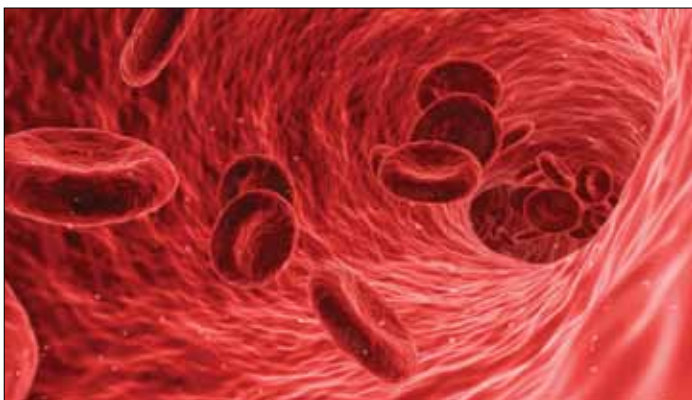
Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/human-digestive-system-163714_PublicDomainPictures

► OBIECUJĄCA METODA W LECZENIU RAKA TRZUSTKI

W czasopiśmie *Oncotarget* opisano nową cząsteczkę nazwaną przez zespół izraelskich uczonych z Uniwersytetu w Tel Awiwie cząsteczką PJ34. Zaobserwowano, że pod jej wpływem komórki raka trzustki u myszy, którym przeszczepiono komórki ludzkiego guza, obumierają na etapie procesu mitozy.

Miesiąc po codziennym wstrzykiwaniu nowej cząsteczki przez okres czternastu dni komórki nowotworowe guza trzustki zmniejszyły się o 90%, zaś u jednej myszy nowotwór całkowicie zniknął. Cząsteczka PJ34 prawdopodobnie nie wykazuje wpływu na zdrowe komórki – w każdym razie naukowcy nie zaobserwowali żadnych działań niepożądanych u badanych zwierząt. Niemniej jednak przeniesienie prób doświadczalnych wykonywanych na modelach zwierzęcych do badań na ludziach może zająć co najmniej dwa lata. ■

Źródło: *Oncotarget*

► MORFOLOGIA KRWI: NOWE ZNACZENIE RUTYNOWEGO BADANIA

Liczba limfocytów określana w badaniu morfologicznym krwi może być cenną pomocą w szacowaniu prawdopodobieństwa chorób i zgonu – wynika z opisanego na łamach czasopisma

JAMA Network Open badania naukowców z Cleveland Clinic oraz innych amerykańskich ośrodków badawczych.

Badacze wykazali, że limfopenia wraz z innymi markerami – tj. szerokością dystrybucji czerwonych krwinek (RDW) czy poziomem białka C-reaktywnego (CRP) – może pomóc przewidzieć ryzyko przedwczesnego zgonu. Taka wiedza z kolei może pomóc lekarzom w jeszcze bardziej skutecznym wykrywaniu i zapobieganiu chorobom, włącznie z chorobami śmiertelnymi. – Wiele wysiłku i pieniędzy poświęcono na stworzenie nowych biomarkerów służących identyfikacji osób bardziej narażonych na choroby i zgon. My zastosowaliśmy bardziej pragmatyczne podejście – wykorzystaliśmy moc prognostyczną składników białych krwinek, których liczba jest oceniana przy okazji każdego rutynowego badania krwi. Wykonanie morfologii krwi jest łatwe, niedrogie – komentuje dr Jarrod Dalton, jeden z autorów badania. ■

Źródło: *JAMA Network Open*

Opracował Mariusz Kielar

XXXIX Zjazd Delegatów DIL

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu ustaliła termin XXXIX Zjazdu Delegatów DIL na dzień **25 kwietnia 2020 roku (sobota)**.

Reklama

TERMIN
20-22 marca 2020 r.

MIEJSCE
Centrum Kongresowe
Międzynarodowych Targów Poznańskich

ORGANIZATOR
Wydawnictwo Termedia, wydawca czasopism
Lekarz POZ i Przewodnik Lekarza Top Medical Trends

PATRONAT NAUKOWY
Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej
oraz Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej
Uniwersytetu Medycznego
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

WIĘCEJ INFORMACJI NA
www.TOPMEDICALTRENDS.PL

Lekarze w ogniu krytyki – czyli gdzie kończy się dozwolona krytyka, a zaczyna hejt, i jak z tym walczyć?

Skoro mamy wolność słowa, to w czym problem?

Ludzie zawsze komentowali praktycznie wszystko i wszystkich – sąsiadów, celebrytów, osoby im znane oraz nieznane (ten fakt absolutnie w niczym nie przeszkadzał). I to z pewnością się nie zmieniło. Ciężko jednoznacznie przesądzić, czy obecnie zjawisko to przybrało na sile, czy też stało się po prostu bardziej widoczne ze względu na wszechobecny internet. Niewątpliwie dzięki internetowi każda opinia – prawdziwa czy nie, pozytywna czy krzywdząca (lub nawet rujnująca życie prywatne bądź zawodowe), dociera z prędkością światła do nieograniczonej liczby osób, krążąc w sieci.

Opinie, często bardzo krytyczne lub nieprawdziwe, w coraz większym stopniu dotyczą lekarzy. Sprzyja temu niewątpliwie obecność medyków w internecie, w tym w szczególności obecność na różnych portalach branżowych, na których pacjenci mają możliwość umawiania wizyt i zamieszczania swoich opinii, w porównywarce lekarzy różnych specjalności itd. Pacjenci są dziś również zdecydowanie bardziej świadomi swoich praw. To przekłada się zaś na coraz większe oczekiwania, a w konsekwencji na coraz głośniejsze i odważniejsze wygłaszanie publicznie opinii o samych lekarzach oraz ich pracy. Proces ten dotyczy w równym stopniu szpitali publicznych, jak i pry-

watnych placówek medycznych, czy też centrów medycznych świadczących usługi z zakresu medycyny estetycznej. Wydaje się, że tę odwagę w zamieszczaniu bezrefleksyjnych opinii wzmacnia poczucie anonimowości oraz brak wiedzy o konsekwencjach takich działań. Na gruncie prawa nie różnicuje się działań podejmowanych w cyberświecie i w świecie realnym. Niejednokrotnie te pierwsze są o wiele bardziej dotkliwe. A to za sprawą krzywdzących opinii czy fałszywych oskarżeń i pomówień pojawiających się w sieci, które potrafią mocno nadszarpnąć, a nawet zniszczyć reputację najlepszego specjalisty.

Czy pacjentowi wolno zatem opublikować (powiedzieć) wszystko, co uważa za stosowne, i czy fakt, że dzieje się to w cyberświecie, zwalnia go z odpowiedzialności za takie działania? Gdzie są granice tych krytycznych wypowiedzi, bo przecież jakieś być muszą? W jaki sposób lekarz może walczyć o swoje dobre imię?

Dozwolona krytyka czy już hejt?

„Mam prawo do własnego zdania i opinii, więc ją wyrażam” – takie przekonanie stoi najczęściej za wpisami pacjentów w internecie. Istotnie, wolność słowa (zwana również wolnością wypowiedzi) gwarantowana jest przez Konstytucję RP. Zgodnie z treścią art. 54 ust. 1 Konstytucji, każdemu zapewnia

Fot. z archiwum autorki

► **DAGMARA
SZYGUŁA-ŻUCHOWSKA**

Radca prawny z Kancelarii Radców Prawnych ZPZ Legal (www.zpzlegal.pl), specjalizuje się m.in. w kompleksowym doradztwie prawnym dla indywidualnych i grupowych praktyk lekarskich oraz podmiotów leczniczych, a także firm rodzinnych oraz doradztwie transakcyjnym dla podmiotów krajowych i zagranicznych. Prelegent wielu konferencji, śniadań biznesowych i szkoleń branżowych dla firm z sektora MSP; członek Rady Dolnośląskiej Izby Gospodarczej oraz Komitetu Firm Rodzinnych przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Wypowiedzią zaś jest wyrażenie swoich poglądów i przekonań w każdej możliwej formie, a zatem nie tylko w formie werbalnej, ale również w inny sposób. Wypowiedź może mieć charakter artystyczny (np. dzieło plastyczne, muzyczne, audiowizualne), naukowy (np. monografia naukowa), czy handlowy (np. reklama, informacja handlowa). Wypowiedź może stwierdzać określone fakty, jak również zawierać ich oceny. Art. 54 Konstytucji odnosi się również do wypowiedzi zamieszczanych w internecie, w tym także na portalach społecznościowych¹. Musimy jednak pamiętać, że wolność wypowiedzi nie ma charakteru absolutnego i podlega pewnym ograniczeniom (vide art. 31 ust. 3 Konstytucji).

W orzecznictwie dopuszcza się różnicowanie intensywności ochrony tej wolności w zależności od rodzaju i formy wypowiedzi. I tak np. osoby publiczne w większym stopniu niż osoby prywatne muszą się liczyć z uzasadnionym zainteresowaniem opinii publicznej informacjami dotyczącymi ich życia prywatnego, stąd pozyskiwanie tych informacji przez prasę i ich rozpowszechnianie w większym stopniu jest dozwolone. W przypadku lekarzy nie mówimy o osobach publicznych, ale zawód lekarza jest zawodem zaufania publicznego. Z samego faktu takiego zaszeregowania, lekarz będzie zawsze wystawiony na większą krytykę i z tym musi się liczyć. Istotne znaczenie dla ustalenia granic wolności wypowiedzi ma również rozróżnienie wypowiedzi ocennych (sądów wartościujących) oraz wypowiedzi informacyjnych (wypowiedzi o faktach). Te pierwsze, w przeciwieństwie do drugich, nie mogą być weryfikowane w kategoriach prawdy i fałszu, a co za tym idzie, nie można wymagać wykazania ich prawdziwości przez osobę korzystającą z wolności wypowiedzi w tym zakresie.²

Co to oznacza w praktyce? W dużym uproszczeniu można powiedzieć, że z jednej strony mamy wolność wypowiedzi, z drugiej zaś prawo każdego z nas (tut. lekarza) do ochrony jego dóbr osobistych (tj. dobrego imienia, czci, nazwiska, wizerunku itd.). A zatem można powiedzieć, że dokąd pacjent nie narusza dóbr osobistych lekarza, dotąd może korzystać z wolności wypowiedzi. Brzmi dość logicznie? Owszem. Problem pojawia się jak zwykle w praktyce, bowiem w każdym jednym przypadku wpis podlega indywidualnej ocenie pod kątem tego, czy w tych konkretnych okolicznościach autor wpisu dopuścił się naruszenia dóbr osobistych lekarza czy też nie.

Dla przykładu, pacjentka zamierza wystąpić z pozwem o odszkodowanie z uwagi na błąd w sztuce przeciwko lekarzowi. Zgłosiła się do tego lekarza z wnioskiem o natychmiastowe wydanie kompletnej dokumentacji medycznej dotyczącej jej leczenia. Lekarz odmówił wydania dokumentacji medycznej w tym dniu twierdząc, że dokumentację przygotowuje i oczywiście wyda, ale w ciągu dwóch dni roboczych. Pacjentka, nie czekając długo, umieściła wpis na jednym z portali, gdzie wskazała, że lekarz zachował się nieetycznie, naruszył jej prawa pacjenta, bo odmówił wydania dokumentacji medycznej. Czy taki wpis przekracza granice dozwolonej krytyki? W ocenie autora, tak. Opis zdarzenia podany przez pacjentkę nie pokrywał się z rzeczywistością. Jednocześnie, postawiony lekarzowi zarzut mógł obiektywnie naruszyć jego dobre imię. Zarzut bowiem dotyczył etyki zawodowej, która w przypadku lekarza ma kluczowe znaczenie. Inaczej przedstawiałaby się sytuacja, gdyby lekarz faktycznie odmówił wydania dokumentacji, twierdząc np. że nie ma takiego obowiązku.

Jaka jest zatem różnica między krytyką a hejtem? Gdzie kończy się dozwolona krytyka, a zaczyna hejt? Zgodnie z definicją słownika języka polskiego PWN hejtem jest: „Obrażliwy lub

agresywny komentarz zamieszczony w internecie”. Zgodnie zaś ze stanowiskiem wyrażonym już kiedyś przez Sąd Najwyższy: „Krytyka jest działaniem społecznie pożytecznym i pożądanym, jeżeli podjęta została w interesie społecznym, jeżeli jej celem nie jest dokuczenie innej osobie, oraz jeżeli ma cechy rzetelności i rzeczowości”. Jeśli zatem pacjent przedstawia zarzuty czy informacje fałszywe (tut. mówimy o wypowiedzi odnoszącej się do faktów, na które powołuje się pacjent) lub też wypowiedzi te mają charakter zniesławiający, pomawiający lekarza (np. zarzuca się lekarzowi kompromitujące zachowanie, które nigdy nie miało miejsca), uznać należałoby tę opinię za nierzetelną i bezprawną. Pomiędzy dopuszczalną krytyką a hejtem granica jest bardzo cienka. Można w uproszczeniu stwierdzić, że tam, gdzie kończy się dopuszczalna krytyka, zaczyna się hejt. Każdorazowo konieczna jest zatem indywidualna ocena i analiza sytuacji. Nie ma tutaj niestety złotego środka i jednego uniwersalnego szablonu.

” —————
W internecie nie jest się anonimowym. Istnieje możliwość ustalenia adresu IP autora komentarza. Jeśli opinia pojawiła się na konkretnym portalu internetowym, można również wystąpić bezpośrednio z zapytaniem do administratora tej strony. W przypadku niektórych portali prawo do zamieszczania komentarzy i opinii daje się użytkownikom po ich uprzednim zweryfikowaniu (zarejestrowaniu). Ustalenie tożsamości autora opinii jest kluczowe dla skorzystania z przysługujących nam środków prawnych bezpośrednio wobec autora tego komentarza, niezależnie od rodzaju postępowania (karne lub cywilne). Do złożenia bowiem pozwu czy skierowania prywatnego aktu oskarżenia niezbędne jest określenie pozwanego (odpowiednio oskarżonego).

“

Opinie zamieszczane są przez pacjentów praktycznie wszędzie: na portalach branżowych czy na portalach społecznościowych (np. Facebook). Bardzo często zdarzają się ze strony pacjentów zarzuty (publiczne wpisy) dot. braku kompetencji lub wprost zarzuty popełnienia przez lekarza błędu w sztuce. Co zresztą staje się obecnie nagminne wśród osób korzystających z zabiegów z zakresu medycyny estetycznej. Oczywiście nie jest tak, że każda negatywna opinia stanowi hejt, jest nieuzasadniona, bezprawna, nie obraża prawdziwych zdarzeń. »

Dlatego właśnie tak ważne jest oddzielenie tych wszystkich opinii mieszczących się w granicach dozwolonej krytyki od tych, które zdecydowanie je przekraczają i w konsekwencji naruszają dobra osobiste lekarza.

Wśród krytycznych opinii zamieszczanych w sieci przez pacjentów niejednokrotnie pojawiają się publikacje typu: „Lekarz jest chciwym człowiekiem, a na pewno nie jest lekarzem z powołania”, „Zabieg został źle wykonany”, „Lekarz nie potrafił wykonać poprawnie zabiegu, nie słuchał i nie był zainteresowany pacjentem, nie ma pojęcia, czym jest etyka lekarska”, „Chciwość i pazerność tego lekarza przekracza wszelkie granice, przestrzegam przed nim”, „Pan dr X jest arogancki, nie potrafi rozmawiać z rodzicami. Nie wiem, czy jest dobrym specjalistą, nie szanuje dzieci (na wizytę spóźnił się ponad 1,5 godz.) i nie ma do nich odpowiedniego podejścia” i wiele innych.

Jak wybrać i wskazać zatem te, które mieszczą się jeszcze w granicach dopuszczalnej krytyki, a które już nie? Może okazać się także, że to, co w przypadku jednej grupy zawodowej nie ma większego znaczenia, w przypadku innej będzie kluczowe. Dla przykładu weźmy chociażby zarzucony lekarzowi publicznie brak etyki zawodowej. Dla lekarza etyka zawodowa jest jedną z podstaw wykonywania tego zawodu. Nieetyczne zachowanie medyka może zaś stanowić podstawę jego odpowiedzialności zawodowej. W ocenie autora poczynienie zatem takiego zarzutu wobec lekarza można uznać za zniesławiające. Przy czym taki sam zarzut poczyniony przykładowo wobec hydraulika może być już oceniony zupełnie inaczej. Czy z kolei ostatnia opinia o spóźnionym lekarzu narusza jego dobra osobiste? Wydaje się, że nie. Ma ona charakter ocenny, jednocześnie odnosi się do konkretnego zdarzenia. Czy można jej przypisać charakter obiektywnie obraźliwy? W ocenie autora nie, choć oczywiście w odczuciu subiektywnym adresata tej opinii może się ona wydawać krzywdząca.

Krytyczne opinie wobec lekarzy mogą być bardzo różne, a ocena ich treści z punktu widzenia ewentualnego naruszenia dóbr osobistych nie zawsze jest jednoznaczna. Dlatego też tak ważna jest zawsze indywidualna ocena każdego takiego zdarzenia. Wyobraźmy sobie sytuację, że lekarz odmówił pacjentowi przepisania określonego leku, którego pacjent zażądał od medyka podczas konsultacji (np. antybiotyk czy lek psychotropowy). Lekarz po zbadaniu pacjenta odmówił wypisania recepty, bo nie widział wskazań medycznych dla takiego leczenia, co następnie pacjentowi wyjaśnił. Krótco po wizycie pacjent umieścił opinię na jednym z portali internetowych. Napisał, że przestrzega przed tym lekarzem, bo ten zachowuje się nieetycznie, nie potrafi leczyć i odmówił pacjentowi pomocy. Co więcej, pacjent zasugerował, że gdyby wręczył lekarzowi określoną gratyfikację, ten zupełnie inaczej by go potraktował. Czy powyższa wypowiedź przekracza granice dozwolonej krytyki? W ocenie autora zdecydowanie tak. Zupełnie inaczej przedstawiałaby się ta sytuacja, gdyby którekolwiek z opisanych przez pacjenta zdarzeń faktycznie miało miejsce. Przykładowo, gdyby lekarz istotnie zasugerował, że za wynagrodzeniem może przepisać żądany przez pacjenta lek, pomimo braku wskazań medycznych. Warto pamiętać, że w ramach jednej wypowiedzi niejednokrotnie mieścić się może kilka zarzutów, które rozpatrywać należy osobno. W efekcie czego niektóre mogą mieścić się w granicach dozwolonej krytyki, a inne już nie.

Sytuacja lekarza, który doświadcza hejtu, jest o tyle trudna, że w przeciwieństwie do przedstawicieli większości innych grup zawodowych, często nie może w pełni odnieść się merytorycznie na forum do podniesionych zarzutów niezadowolonego pacjenta (znając tożsamość autora opinii). Powyższe wynika

z obowiązku zachowania przez lekarza tajemnicy lekarskiej. Dlatego też bardzo często obraźliwe wpisy pacjentów pozostają bez merytorycznej odpowiedzi na forum. Nie dlatego, że lekarz nie potrafi się bronić, czy też nie ma nic do powiedzenia na ten temat, ale właśnie dlatego, że naraziłby się na naruszenie tajemnicy lekarskiej. W takim przypadku najczęściej kończy się to odpowiedzią lekarza na piśmie skierowaną bezpośrednio do pacjenta, w której zawarte jest m.in. wezwanie do zaniechania naruszeń. Z tym, że tego pisma, które może w całości zdyskredytować opinię autora, już internet nie zobaczy.

Co zaś, jeśli wpisy dokonywane są anonimowo? Czy w ogóle istnieje możliwość zidentyfikowania autora takiego wpisu? Jakie działania podjąć, żeby bronić się przed komentarzami, które przekraczają granice dopuszczalnej krytyki?

ŚRODKI OCHRONY, CZYLI JAK BRONIĆ SIĘ PRZED HEJTEM

Dlaczego należy walczyć z hejtem?

Czy lekarz może bronić się skutecznie przed hejtem? Oczywiście, że tak, i nawet powinien. Zaryzykuję twierdzenie, że jeśli lekarze nie zaczną tego robić, tzn. jeśli nie zaczną stawiać pacjentom granic, problem takich wpisów będzie narastał. Nie można zabronić pacjentom wyrażenia swojego zdania, a opinie na temat danego lekarza prędzej czy później znajdą się w internecie. Możemy jednak konsekwentnie walczyć z wpisami naruszającymi dobra osobiste lekarzy i spowodować tym, że ludzie umieszczający takie wpisy zaczną myśleć i zastanawiać się, zanim sformułują i zamieszczą opinię o określonej treści.

Faktem jest, że wielu lekarzy odpuszcza sobie walkę, bo uważa ją za długotrwałą i nader czasochłonną. Istotnie, w przypadku praktyk hejterskich działania musi podjąć sam lekarz, do czego najczęściej potrzebna jest mu profesjonalna pomoc prawna. Mając jednak na uwadze rosnącą skalę tego zjawiska, warto jest podjąć działania, skorzystać z dostępnych instrumentów prawnych i zaważyć o ochronę swoich praw. Jeśli we właściwym momencie podjęte zostaną zdecydowane kroki, jest szansa, że doprowadzi to do ograniczenia tego zjawiska.

Od czego zacząć?

Aby podjąć jakiegokolwiek kroki, konieczne jest ustalenie tożsamości autora opinii. W niektórych przypadkach pacjenci nawet się nie kryją ze swoją tożsamością i w takiej sytuacji działania wobec tej konkretnej osoby można podjąć od razu. W przypadku, gdy mamy do czynienia z autorem, który nie ujawnia swoich danych, czy też w żaden inny sposób z treści wpisu lekarz nie jest w stanie wywnioskować, którego z jego pacjentów to dotyczy, konieczne może okazać się skorzystanie z pomocy organów ścigania (policja, prokuratura). W internecie nie jest się anonimowym. Istnieje możliwość ustalenia adresu IP autora komentarza. Jeśli opinia pojawiła się na konkretnym portalu internetowym, można również wystąpić bezpośrednio z zapytaniem do administratora tej strony. W przypadku niektórych portali prawo do zamieszczania komentarzy i opinii daje się użytkownikom po ich uprzednim zweryfikowaniu (zarejestrowaniu). Ustalenie tożsamości autora opinii jest kluczowe dla skorzystania z przysługujących nam środków prawnych bezpośrednio wobec autora tego komentarza, niezależnie od rodzaju postępowania (karne lub cywilne). Do złożenia bowiem pozwu czy skierowania prywatnego aktu oskarżenia niezbędne jest określenie pozwanego (odpowiednio oskarżonego). I to właśnie zidentyfikowanie sprawcy może okazać się najtrudniejsze

i najbardziej czasochłonne. Co istotne, administrator portalu internetowego może również ponosić odpowiedzialność za komentarze internautów. I tak, zgodnie z tezą jednego z wyroków: „Odpowiedzialność podmiotu świadczącego hosting jest możliwa w dwóch przypadkach, a mianowicie: gdy posiada on wiedzę o bezprawnym charakterze udostępnionych za jego pośrednictwem danych, a także wtedy, gdy mimo otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze udostępnionych danych, nie uniemożliwił on dostępu do tych danych” i dalej: „W przypadku naruszenia dóbr osobistych wypowiedziami anonimowych internautów zamieszczonych na portalach internetowych, odpowiedzialność administratora należy rozpatrywać na gruncie przepisu art. 24 § 1 k.c. w powiązaniu z przepisem art. 14 ust. 1 ustawy z 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną – a zatem mówimy o odpowiedzialności na gruncie prawa cywilnego (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. akt V ACa 475/18, Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2016 r. I CSK 598/15).

Kolejnym istotnym elementem jest zebranie materiału dowodowego. Bardzo często zdarza się, że wpisy czy nawet całe konta znikają – są po prostu usuwane. Dlatego tak ważne jest zabezpieczenie dowodów w taki sposób, by możliwe było ich wykorzystanie w sprawie i wykazanie, że to konkretne zdarzenie faktycznie miało miejsce. Przy czym nie chodzi tutaj o zwykłe „przeklejenie” treści takiego komentarza. Taka forma w żadnym wypadku nie jest wystarczająca. Zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest wykonywanie zdjęć czy tzw. printscreenów. Dzięki temu znamy treść i miejsce publikacji, autora, a niejednokrotnie także dokładny czas zamieszczenia określonego komentarza.

Znane są mi przypadki, w których sprawę wpisów udało się rozstrzygnąć jeszcze na etapie przedsądowym, na skutek przedsądowego wezwania do zaniechania naruszeń, gdzie pacjent wycofał się ze swoich twierdzeń i zamieścił przeprosiny. Póki co są to jednak sytuacje bardzo rzadkie. Dlatego też w większości przypadków (przynajmniej obecnie) należy liczyć się z koniecznością uzyskania rozstrzygnięcia wydanego na drodze sądowej.

Odpowiedzialność cywilna czy karna?

I tutaj lekarz ma dwie możliwości – proces cywilny lub karny. Dlaczego wybór określonej drogi ma znaczenie? Nie każde bowiem naruszenie dóbr osobistych na gruncie kodeksu cywilnego może być zakwalifikowane jako pomówienie czy zniesławienie. Każde jednak pomówienie lub zniesławienie będzie stanowiło naruszenie dóbr osobistych w rozumieniu kodeksu cywilnego. Wszystko zależy od okoliczności sprawy. Dlatego też musimy rozważyć, czy kwestionowana przez lekarza opinia odnosi się (w uproszczeniu) do faktów, czy ma wyłącznie charakter ocenny. Czy możemy w danym przypadku uznać opinię za zniesławiającą lub znieważającą, czy też nie? Jeśli jesteśmy w sytuacji, gdy to my możemy wybrać jedną z tych procedur, warto zadać sobie jeszcze pytanie: jaki efekt chcemy osiągnąć w wyniku takiego postępowania?

Przekroczenia granic dozwolonej krytyki jako naruszenie dóbr osobistych na gruncie prawa cywilnego

Ochrony swoich dóbr osobistych lekarz może dochodzić po pierwsze w procesie cywilnym. Zgodnie z treścią art. 26 § 1 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest

ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia można także żądać, żeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności żeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie można również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Ponadto, jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia (art. 26 § 2 kc). W przypadku procesu cywilnego pierwsze dwie przesłanki musi udowodnić powód dochodzący ochrony (tut. lekarz). Pozwany (autor opinii) może się bronić, wykazując, że nie działał bezprawnie. Takie rozłożenie ciężaru jest korzystne dla powoda, gdyż na pozwanym (autorze opinii) spoczywać będzie ciężar udowodnienia, że naruszenie nie było bezprawne. Powód zaś musi wykazać, że doszło do zagrożenia lub naruszenia istniejącego dobra osobistego. Przykładowo, gdyby pacjent zarzucił lekarzowi błąd w sztuce, a lekarz zdecydował się na obronę swoich praw w procesie cywilnym, to autor opinii dla wykazania, że jego działanie nie było bezprawne, musiałby wykazać, że lekarz faktycznie ten błąd popełnił.

Dla oceny, czy określona wypowiedź narusza dobro osobiste, decydujące znaczenie ma obiektywny miernik w postaci opinii przeciętnej, rozsądnie i uczciwie myślącej osoby, a stosując ten miernik sąd nie bada rzeczywistej reakcji społecznej, lecz ocenia, czy wypowiedź mogła stać się podstawą negatywnych ocen i odczuć u przeciętnego, rozsądnie postępującego człowieka (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2019 r., sygn. II CSK 158/18).

Przekroczenie granic dopuszczalnej krytyki jako przestępstwo

W procesie karnym, w przypadku opinii, która przekracza granice dopuszczalnej krytyki, możemy mieć do czynienia z zachowaniem wyczerpującym znamiona czynu zabronionego z art. 212 kk – tj. przestępstwo zniesławienia, lub z art. 216 kk – tj. przestępstwa zniewagi.

Zniesławienie to czyn, który polega na pomawianiu innej osoby, grupy osób, instytucji, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Jeżeli sprawca dopuszcza się tego czynu za pomocą środków masowego komunikowania (za co z pewnością uznać należy internet), to czyn ten podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 212 par. 1 i 2 kk). Nie ma tu znaczenia, czy wypowiedziane słowa rzeczywiście wpłynęły na spadek zaufania do firmy lub kogoś poniżyły. Istotne jest, aby były one obiektywnie obraźliwe.

Warto wskazać, że przestępstwa z tego artykułu nie popełnia jednak ten, kto publicznie (np. właśnie przez internet) podnosi lub rozgłasza prawdziwy zarzut: dotyczący postępowania osoby pełniącej funkcję publiczną lub służący obronie społecznie uzasadnionego interesu. Dla przykładu, odnosząc się do wspomnianego już zarzutu błędu w sztuce (uczynionego publicznie), w takim postępowaniu pokrzywdzony musi wykazać, że doszło do pomówienia, a oskarżony (autor opinii) może twierdzić, że jego zarzuty były prawdziwe. Jednakże w sytuacji zarzutu uczynionego publicznie (jak w tym przypadku), oskarżonemu może nie pomóc nawet to, że zarzut ten okaże się prawdziwy. Ta zgodność z prawdą ma znaczenie tylko, »

jeśli zarzut dotyczy postępowania osoby pełniącej funkcję publiczną (czyli nie w naszym przypadku) albo też wypowiedź ta musi służyć obronie społecznie uzasadnionego interesu. I tutaj istotne znaczenie ma treść, sposób sformułowania opinii, jej wydźwięk i wymowa. Może zaistnieć sytuacja, w której dwie opinie będą zarzucały błąd w sztuce, a sąd tylko w jednym przypadku uzna to za zniesławienie.

Przestępstwo zniewagi (art. 216 kk) to z kolei czyn polegający na znieważaniu innej osoby w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła. Jeśli do znieważenia dochodzi za pomocą środków masowego komunikowania, wówczas osoba taka podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 216 par. 1 i 2 kk).

Przedmiotem ochrony w przypadku obu ww. przestępstw jest cześć. Potocznie cześć określa się jako szacunek, poważanie, uznanie, ale ma ona też inne znaczenie, równoważne z kultem, uwielbieniem (i w tym drugim sensie zazwyczaj nie jest przedmiotem ochrony prawnokarnej). Występuje dwoistość w rozumieniu określenia „cześć”: w znaczeniu zewnętrznym (przedmiotowym) i wewnętrznym (podmiotowym). Mówiąc o czci zewnętrznej, mamy na myśli wartość, jaką dana osoba posiada w pojęciu innych ludzi (znaczenie społeczne człowieka). Natomiast w przypadku czci wewnętrznej rozumiemy przez nią poczucie godności osobistej danego człowieka (wewnętrzna wartość osoby).

W przypadku zniesławienia przedmiotem ochrony jest cześć zewnętrzna (przedmiotowa), w przypadku zaś znieważenia (art. 216 kk) – cześć wewnętrzna (podmiotowa), czyli godność. Jak zresztą podniósł Sąd Najwyższy w wyroku z 17.03.2015 r., V KK 301/14, LEX nr 1663833: „Przedmiotem ochrony przepisu art. 212 § 1 kk jest cześć i godność osoby pomawianej o postępowanie lub właściwości, które są sprzeczne z prawem, z zasadami etyki, w tym etyki zawodowej, oraz np. o brak kompetencji lub zdolności do wykonywania danego zawodu. Wartość w postaci omówionego przedmiotu ochrony pozostawiać oczywiście powinna w równowadze z koniecznością ochrony innych wartości, to jest prawa do swobody wypowiedzi, prawa do krytyki oraz możliwości działania różnych organów, których zadaniem jest między innymi ocena przydatności do wykonywania zawodu w postaci weryfikacji kompetencji i zdolności oraz ocena kwalifikacji etycznych niezbędnych do zajmowania określonych stanowisk, wykonywania różnych zawodów lub prowadzenia określonego rodzaju działalności”³. Gdy mówimy o przestępstwie znieważenia (art. 216 kk), lekarz może korzystać w tym przypadku z takiej ochrony jak funkcjonariusz publiczny.

Z punktu widzenia prawa karnego oceniać możemy tylko te opinie, które odnoszą się w uproszczeniu do faktów, a nie tych, które mają charakter czysto ocenny. Chodzi zatem o opinie, do których możemy zastosować rozróżnienie w kategorii prawda/fałsz. Jeśli zatem kwestionowana przez nas opinia spełnia te wymogi, to w przypadku uznania przez sąd, że doszło do zniesławienia, dodatkową dolegliwością, z jaką musi liczyć się autor takiej opinii, jest możliwość podania wyroku karnego do publicznej wiadomości na wniosek pokrzywdzonego, co stanowi środek karny stosowany przez sąd. W sytuacji, gdy lekarz walczy z hejtem, który raz zamieszczony w internecie już tam zostanie, możliwość podania takiego korzystnego dla lekarza rozstrzygnięcia sądu karnego (wyroku skazującego) może stanowić dodatkowy argument, aby sięgnąć po to właśnie postępowanie. Sankcja taka dla porównania nie została przewidziana w przypadku korzystnego rozstrzygnięcia w procesie cywilnym. Oba przestępstwa (zarówno zniesławienie jak i zniewaga) ścigane są z oskarżenia prywatnego. Oznacza to, że to na

pokrzywdzonym, a nie na prokuratorze spoczywa obowiązek sporządzenia prywatnego aktu oskarżenia i popierania go następnie w sądzie.

Dla przykładu, w jednej ze spraw, którą prowadziliśmy, za przestępstwo zniesławienia (tj. przestępstwo art. 212 par. 2 kk), sąd karny uznał czyny polegające na umieszczaniu przez jedną z pacjentek na forach internetowych m.in. następujących wypowiedzi wobec lekarza i placówki, w której pacjentka podała się zabiegowi: „Zabieg źle wykonany, w pośpiechu jak na taśmie a pacjent pozostawiony sam sobie”, „brak etyki lekarskiej i życzliwości wobec pacjenta”, „lekarz jest chciwym człowiekiem”. W okolicznościach tej konkretnej sprawy sąd uznał, że takie wypowiedzi mogły poniżyć jej adresatów w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego dla tego zawodu i rodzaju działalności.

Oczywiście niezależnie od powyżej przedstawionych środków ochrony, można by kwestię hejtu rozważać również w kontekście ochrony danych osobowych i obowiązującego od maja 2018 r. rozporządzenia RODO, czy też z punktu widzenia regulacji przewidzianych w prawie prasowym, które dotyczą publikacji prasowych. Wątki te same z siebie są dość obszerne i złożone w związku z tym w niniejszym artykule zostały pominięte.

A zatem jaka jest konkluzja?

Każda sprawa jest bardzo indywidualna i nie ma tutaj jedyne-go słusznego rozwiązania czy uniwersalnej wskazówki. Jedno jest pewne, im więcej takich spraw będzie wszczynanych, tym większa szansa na to, że z czasem takich kontrowersyjnych opinii może być mniej, staną się one bardziej merytoryczne, wyważone – będą się zwyczajnie mieściły w granicach dozwolonej krytyki.

Rzeczywistość prawna istotnie nie stwarza nam warunków „idealnych” do obrony swoich praw wobec hejtu. Czy jednak w jakiegokolwiek innej sytuacji można w ogóle mówić o „istnieniu warunków idealnych” w dochodzeniu roszczeń czy obrony swoich praw? Zdecydowanie nie. Tak samo jak w przypadku innych spraw, konieczna jest tutaj duża aktywność i zaangażowanie strony inicjującej postępowanie. Do tego dochodzi jeszcze sposób działania i czas reakcji organów ścigania oraz sądów, na który nie mamy bezpośredniego wpływu.

Patrząc z perspektywy pełnomocnika w takich sprawach, uważam jednak, że nie warto odpuszczać, a przynajmniej należy dobrze wszystko przemyśleć, zanim się zrezygnuje z walki o ochronę swoich praw. Nawet gdyby w niektórych przypadkach sprawa miała okazać czasochłonna, to nieraz chodzi w niej o coś więcej, o przeforsowanie pewnej zasady. Im więcej będzie takich głosów lekarzy, tym większa szansa na zmniejszenie ilości podobnych ataków w przyszłości. Co więcej, może dzięki temu uda się usystematyzować zasady funkcjonowania np. poszczególnych portali. Ustalić i wdrożyć określone standardy, które winny być w tej materii przestrzegane.

Z drugiej strony musimy również pamiętać o tym, że nie każda krytyczna uwaga pod adresem lekarza będzie stanowiła naruszenie dóbr osobistych. Granica między dozwoloną krytyką a hejtem jest jednak bardzo cienka. Dlatego tak ważne jest umiejętne rozróżnienie uzasadnionej krytyki, choćby subiektywnie raniącej, od zachowania obiektywnie naruszającego dobra osobiste. ■

Przypisy:

1. Tuleja Piotr (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, *Komentarz*, kom. do art. 54 Konstytucji, LEX.
2. jw.
3. Mozgawa Marek (red.) *Kodeks Karny. Komentarz aktualizowany*, kom. do art. 212 kk, nb.2, LEX.

Źródła grafik: www.pixabay.com/photos/guardian-angel-2704181/sathish-artisanz,
www.pixabay.com/photos/punch-316605/PublicDomainPictures - obraz modyfikowany

Tekst Małgorzata Paszkowska

Środki ochrony prawnej lekarzy wobec agresji fizycznej

Każdy człowiek ma w swoim życiu do czynienia z agresją innych osób. Są jednak pewne profesje, w których agresji doświadcza się częściej niż w innych. Należą do nich m.in. zawody medyczne. Jak pokazują statystyki oraz praktyka, lekarze stają się coraz częściej obiektami agresji werbalnej i fizycznej ze strony pacjentów lub członków ich rodzin. Zjawisko agresji pacjentów stanowi coraz poważniejszy problem w pracy lekarzy.

Termin agresja ma wiele znaczeń. W różnych dziedzinach nauk, a także w rozumieniu potocznym, zgodnie traktuje się ją jako zjawisko negatywne i antyspołeczne. Potocznie agresja oznacza wrogie zachowania mające na celu wyrządzenie komuś szkody, spowodowanie strat czy bólu. Agresja to najkrócej rzecz ujmując reakcja dostarczająca szkodliwych »

bodźców innemu organizmowi. Celem agresji jest wyrządzenie szkody podmiotowi agresji, określonym osobom (np. lekarzowi podstawowej opieki zdrowotnej) lub grupom społecznym. Istnieją różne rodzaje agresji i duże bogactwo ich szczegółowych form. Wyróżnia się m.in. agresję werbalną (słowną) i agresję fizyczną (jej przejawy to uderzenie, szarpanie, pchnięcie itp.). Agresja werbalna objawia się wyzwiskami, obelgami oraz awanturowaniem się. Agresja fizyczna to atak/napaść na inną osobę za pomocą własnych organów (ręce, nogi) lub za pomocą różnych narzędzi (np. kij, nóż, laska).

” **Najczęściej naruszenie nietykalności cielesnej lekarza sprowadza się do uderzenia. Sprawca wcale nie musi bezpośrednio dotykać pokrzywdzonego. Może to zrobić np. za pomocą jakiegoś przedmiotu. Jeżeli naruszenie nietykalności wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego (lekarza), albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności, sąd może odstąpić od wymierzenia kary. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego. Oznacza to, że sam pokrzywdzony lekarz musi wnieść oskarżenie (być oskarżycielem prywatnym w postępowaniu karnym przed sądem).**

“

Przyczyny i przeciwdziałanie agresji

Według teorii Freuda skłonność do agresji tkwi potencjonalnie w każdym organizmie, a frustracja sprzyja jej ujawnieniu. Frustrację może powodować m.in. gniew, cierpienie. Ponadto zdaniem badaczy, m.in. amerykańskiego psychologa Johna Dollarda, blokada zaspokojenia potrzeby wyzwała agresję. W praktyce ochrony zdrowia przejawia się to często tak, że pacjent ma potrzebę uzyskania konkretnego świadczenia zdrowotnego, której nie może z różnych względów (zarówno obiektywnych, jak i subiektywnych) zaspokoić, np. uzyskać porady specjalisty w danym dniu lub skierowania na badanie. Z tego powodu staje się agresywny wobec personelu medycznego.

Kolejna popularna teoria to teoria prowokacji i odwetu. Jej autorzy uważają, że gdy spotykamy się z agresywnym zachowaniem, budzi się w nas pragnienie odwetu. W praktyce agresja pacjenta, np. jego krzyk, staje się reakcją na zachowanie lekarza, który uprzednio krzyczał na pacjenta.

Powszechnie przyjmuje się istnienie dwóch sposobów walki z zachowaniami agresywnymi, tj. rozładowanie napięcia oraz karanie. Karanie agresji to najczęściej stosowany sposób zmniejszający to zjawisko. Ponadto należy tworzyć środowisko fizyczne i społeczne ograniczające możliwość agresywnego zachowania (np. brak natłoku pacjentów, zapisy na godziny, dokładne informacje o udzielanych świadczeniach).

Agresja fizyczna wobec personelu medycznego może spowodować konsekwencje prawne dla agresora. Agresor może zostać pociągnięty do odpowiedzialności prawnej, zarówno karnej, jak i cywilnej.

Jak zapobiegać aktom przemocy wobec lekarzy? W USA i w krajach Europy Zachodniej w placówkach ochrony zdrowia montuje się ka-

mery, zatrudnia więcej pracowników ochrony i prowadzi szkolenia dla personelu (szczególnie psychologiczne, ale też z samoobrony), jak radzić sobie w sytuacjach zagrożenia. Te rozwiązania wprowadza coraz więcej pracodawców. Ponadto należy prowadzić w placówkach ochrony zdrowia rejestry zdarzeń, a także ustalić i wdrożyć strategię prewencji w organizacji oraz procedury postępowania z agresywnymi pacjentami. Przede wszystkim należy zacząć od opracowania w podmiotach leczniczych procedur prewencji i działania wobec agresywnych pacjentów a jednocześnie szkolić personel medyczny.

Agresja fizyczna jako przestępstwo

Agresor może być sprawcą przestępstwa i jako taki ponosić odpowiedzialność karną. Odpowiedzialność karna to odpowiedzialność sprawcy czynu zabronionego pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Przestępstwo jest to zawiniony czyn (tj. działanie lub zaniechanie człowieka), który jest społecznie szkodliwy i zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Czynem zabronionym jest zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej (czyli Kodeksie karnym z 1997 roku). Na zasadach określonych w Kodeksie karnym odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony generalnie po ukończeniu 17 lat.

Jeżeli chodzi o odpowiedzialność karną agresora w przypadku agresji fizycznej, to najczęściej dochodzi do popełnienia przestępstwa z art. 217 Kodeksu karnego (naruszenie nietykalności cielesnej) lub art. 157 (średnie lub lekkie uszkodzenie ciała), a w skrajnych przypadkach z art. 156 Kodeksu karnego (ciężkie uszkodzenie ciała).

Zgodnie z art. 217 k.k., kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Przedmiotem ochrony art. 217 jest nietykalność cielesna człowieka (np. lekarza). Przestępstwo powyższe polega na tym, że sprawca narusza nietykalność cielesną, a zatem fizycznie oddziałuje na ciało drugiego człowieka. Przestępstwo naruszenia nietykalności może zostać popełnione nie tylko przez uderzenie człowieka, lecz również przez dokonanie jakiegokolwiek innej czynności naruszającej nietykalność, np. oblanie płynami, podstawienie nogi, oplucie, przytrzymanie.

Najczęściej naruszenie nietykalności cielesnej lekarza sprowadza się do uderzenia. Sprawca wcale nie musi bezpośrednio dotykać pokrzywdzonego. Może to zrobić np. za pomocą jakiegoś przedmiotu. Jeżeli naruszenie nietykalności wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego (lekarza), albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności, sąd może odstąpić od wymierzenia kary. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego. Oznacza to, że sam pokrzywdzony lekarz musi wnieść oskarżenie (być oskarżycielem prywatnym w postępowaniu karnym przed sądem).

Skutkiem agresji fizycznej wobec lekarza może być wywołanie lekkiego, średniego lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lekarza. Zgodnie z art. 157 k.k. kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, inny niż określony w art. 156 (czyli tzw. ciężkie uszkodzenie ciała), podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Jednakże ten, kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Ściganie powyższego przestępstwa, jeżeli naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwał dłużej niż 7 dni, odbywa się z oskarżenia prywatnego. Oznacza to, że w przypadku rozstroju zdrowia powyżej 7 dni lekarz składa tylko zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a postępowanie przed sądem będzie toczyć się z oskarżenia publicznego (prokuratora). Jeżeli rozstrój zdrowia trwał do 7 dni, to lekarz sam musi wnieść do sądu akt oskarżenia.

Natomiast zgodnie z art. 156 k.k. kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci: 1. pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, zdolności płodzenia; 2. innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zespечения lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Lekarz może być też ofiarą pobicia przez pacjenta i członka jego rodziny (2 i więcej agresorów). Pobicie to takie zdarzenie, w którym biorą udział także co najmniej trzy osoby, ale można wyodrębnić stronę ata-

kującą i broniącą się. Zgodnie z art. 158 k.k. kto bierze udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Ponadto należy pamiętać, że w niektórych przypadkach lekarzowi przysługuje szczególna ochrona prawna, to jest taka jak dla funkcjonariuszy publicznych. W praktyce oznacza to, że przestępstwa przeciwko nim ścigane są z urzędu/oskarżenia publicznego, a sankcje dla agresorów są wyższe. Zgodnie z art. 44 Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty lekarzowi, który wykonuje czynności w ramach świadczeń pomocy doraźnej lub w przypadku, o którym mowa w art. 30 (gdy zwłoka w udzieleniu pomocy lekarskiej mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, oraz w innych przypadkach niecierpiących zwłoki), przysługuje ochrona prawna należąca funkcjonariuszowi publicznemu.

Ponadto, na podstawie art. 15a Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych poza zakładem leczniczym (np. lekarz) korzysta z ochrony prawnej przewidzianej w Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1950) dla funkcjonariuszy publicznych. W ten sposób ze szczególnej ochrony korzysta np. lekarz podstawowej opieki zdrowotnej udzielający świadczeń zdrowotnych podczas wizyty domowej, nawet jeśli pacjent nie wymaga udzielenia pomocy doraźnej.

Przepisy Kodeksu karnego przewidują zaostrzoną odpowiedzialność karłą sprawcy za naruszenie nietykalności cielesnej (art. 222) lub czynną napad na funkcjonariusza (art. 223) dokonaną podczas lub w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych. Zgodnie bowiem z art. 222 k.k. kto narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Natomiast zgodnie z art. 223 k.k. kto, działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą lub używając broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu albo środka obezwładniającego, dopuszcza się czynnej napad na funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Jeżeli w wyniku czynnej napadzi nastąpił skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

W przypadku przestępstw postępowanie przygotowawcze prowadzi policja lub prokurator i ich należy zawiadamiać o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Natomiast po wniesieniu aktu oskarżenia postępowanie toczy się przed sądem (wydział karny).

Odpowiedzialność cywilna agresora

Skutkiem agresji fizycznej, niezależnie od ponoszenia odpowiedzialności karnej przez agresora, może być także ponoszenie przez niego odpowiedzialności cywilnej. Z tytułu odpowiedzialności cywilnej w przypadku agresji fizycznej lekarz może żądać przede wszystkim odszkodowania za wyrządzoną mu szkodę (np. uszkodzenie ciała lub wywołania rozstroju zdrowia).

Odpowiedzialność cywilna to obowiązek przewidziany przez przepisy prawne ponoszenia konsekwencji za swoje czyny i naprawienia wyrządzonej szkody. Odpowiedzialność cywilna uregulowana jest w Kodeksie cywilnym. Odpowiedzialność ta jest odpowiedzialnością dłużnika o charakterze majątkowym i osobistym. Egzekucję przeprowadza się aż do momentu zaspokojenia wierzyciela. Najważniejszą funkcją odpowiedzialności cywilnej jest funkcja kompensacyjna. Oznacza to, że głównym jej celem jest wyrównanie uszczerbku, którego poszkodowany (np. lekarz) doznał w dobrach prawnie chronionych.

Dla powstania odpowiedzialności cywilnej agresora niezbędne jest łączne zaistnienie trzech ustawowych przesłanek do których należy: 1. zdarzenie wyrządzające szkodę, mające postać działania lub

zaniechania, za które dłużnik z mocy prawa jest odpowiedzialny (niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania lub czyn niedozwolony); 2. szkoda mająca charakter majątkowy lub niemajątkowy; 3. związek przyczynowy między powyższym zdarzeniem a szkodą.

Przykładem zdarzenia może być np. uderzenie lekarza w twarz i uszkodzenie mu szczęki/oka itp. W polskim prawie cywilnym nie określono definicji szkody. Zazwyczaj pod tym pojęciem rozumie się uszczerbek na interesach majątkowych danej jednostki; materialnych i niematerialnych. Powszechnie przyjmuje się, że szkodą jest każdy uszczerbek w dobrach prawnie chronionych, co do którego istnieje obowiązek naprawienia. Dobrami prawnie chronionymi są w szczególności zdrowie i życie oraz mienie. W prawie polskim została przyjęta adekwatna teoria związku przyczynowego, zgodnie z którą zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła.

Prawo wyodrębniło dwa sposoby naprawienia szkody, tj.: a. restytucję (przywrocenie stanu pierwotnego), b. rekompensatę pieniężną.

Art. 363 k.c. wprowadza zasadę ograniczenia naprawienia szkody do wypłaty świadczenia pieniężnego w przypadku, w którym przywrócenie stanu poprzedniego pociągałoby dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty. Rekompensata pieniężna ma podstawowe zastosowania, jednakże wybór sposobu naprawienia szkody zależy od poszkodowanego, a tak naprawę od rodzaju szkody i faktycznych możliwości jej naprawienia. W przypadku szkody majątkowej, naprawienie szkody następuje przez zapłacenie odpowiedniej sumy pieniężnej czy też renty, natomiast gdy zachodzi szkoda niemajątkowa, poszkodowany może żądać zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zgodnie z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Na podstawie art. 445 k.c. w przypadkach wyżej wskazanych sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie sąd zasądza w formie jednorazowego świadczenia. Warto w tym miejscu przytoczyć wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2000 roku (I KKN 969/98): „Zadośćuczynienie nie jest karą, lecz sposobem naprawienia krzywdy. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpenienia, wyłączenia z normalnego życia itp. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień”.

W przypadku dochodzenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej lekarz powinien najpierw wezwać agresora do zapłaty odszkodowania (w wysokości pokrywającej poniesioną szkodę), a w przypadku niespełnienia roszczenia wystąpić z pozwem do sądu o zapłatę. Przed sądem należy udowodnić (np. przedstawiając faktury z apteki) poniesione w związku z doznaną szkodą koszty, np. leczenia. Przed wystąpieniem do sądu lekarz może skorzystać także z mediacji, o ile agresor wyrazi na to zgodę. Reasumując, wynagrodzenie za szkodę nie może przekroczyć stanu faktycznego strat, które zostały poniesione przez lekarza w wyniku działania agresora. ■

► DR ADW. MAŁGORZATA PASZKOWSKA

Prawnik i socjolog. Od wielu lat doradca i wykładowca w zakresie prawa i zarządzania w ochronie zdrowia. Adiunkt w Katedrze Zarządzania WSiLiZ w Rzeszowie. Wykładowca na kursach specjalizacyjnych dla lekarzy i fizjoterapeutów. Prowadzi zajęcia ze studentami kierunków medycznych i na studiach podyplomowych dla ochrony zdrowia. Opiekun merytoryczny i autorka programów studiów podyplomowych: Zarządzenie w ochronie zdrowia, oraz MBA w ochronie zdrowia a także autorka poradnika *Prawo dla lekarzy*, DIFIN 2016. W 2019 roku ukazała się jej najnowsza książka *Zarządzanie działalnością leczniczą. Problematyka prawna*.

Co lekarze powinni wiedzieć o tytoniu i co mogą zrobić dla pacjentów palących tytoń?

Toksyczność i rakotwórczość dymu tytoniowego

Tytoń, a w szczególności dym tytoniowy, to silnie toksyczna i rakotwórcza substancja, uszkadzająca funkcjonowanie wszystkich narządów. W dymie papierosowym znajduje się ok. 7000 pierwiastków i związków chemicznych. Wiele z nich działa drażniąco, alergizująco, toksycznie (wielonarządowo), mutagennie i teratogennie, a także psychoaktywnie na organizm ludzki. Pneumo- czy kardiotoksyczne działanie tlenku węgla, substancji smolistych czy tlenków azotu znajdujących się w dymie tytoniowym jest od dawna potwierdzone naukowo i, miejmy nadzieję, stało się także kanonem wiedzy lekarskiej.

Rośnie także wiedza o rakotwórczości dymu tytoniowego. W badaniach chemicznych i laboratoryjnych udowodniono, że około 70 substancji zawartych w tytoniu i dymie tytoniowym ma właściwości kancerogenne. Znajdują się w nich substancje inicjujące (np. benzopireny) i promujące (np. fomaldehyd) nowotworowy rozrost komórki, a także substancje współrakotwórcze (np. katechole). Niektóre z nich, jak substancje smoliste to kancerogeny najwyższej klasy, a tworzące je wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (np. benzo[a]piren) mogą uszkadzać DNA i skutkować zmianami epigenetycznymi. Trzeba też pamiętać, że nie ma bezpiecznej dawki dymu tytoniowego, a biotransformacja substancji zawartych w tytoniu i dymie tytoniowym zawsze zaburza funkcjonowanie organizmu. I dotyczy to nie tylko osób aktywnie palących tytoń, ale także osób biernie narażonych na dym tytoniowy. Należy też podkreślić, że toksyczność i rakotwórczość wielu substancji zawartych w tytoniu i dymie tytoniowym może być wzmocniona poprzez ich synergistyczne (połączone) oddziaływanie na organizm w powiązaniu z innymi, obecnymi w środowisku substancjami toksycznymi. Tak się dzieje np. w przypadku raka płuca, gdy ryzyko tego nowotworu związane z paleniem papierosów dodaje się do ryzyka związanego z narażeniem na pył azbestowy¹, a także w przypadku raka krtani, gdy ryzyko palenia papierosów ulega pomnożeniu przez ryzyko długotrwałego picia wysokoprocentowego alkoholu.

► MGR KRZYSZTOF PRZEWOŹNIAK

Socjolog zdrowia i medycyny, zastępca dyrektora WHO Collaborating Centre, Zakład Epidemiologii i Prewencji Nowotworów, Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/smoking-4271096/mohamed-hassan

Z ogólnopolskiego badania „Diagnoza Społeczna 2015” wynika, że w Polsce pali co czwarty lekarz i pielęgniarka, a z cytowanego wyżej badania ITC, że jedynie 21% palących Polaków otrzymuje od lekarza poradę, aby zaprzestać palenia tytoniu.

Wbrew powszechnej opinii to nie nikotyna, a dym tytoniowy jest przyczyną większości chorób odtytoniowych. Niemniej, nie należy zapominać, że nikotyna jest silną trucizną, a w wyniku skurczania naczyń i zwiększania lepkości krwi ma działanie kardiotoksyczne. W trakcie produkcji tytoniu nikotyna łączy się też ze związkami azotowymi, w wyniku czego powstaje kilka silnie rakotwórczych, nikotynopochodnych N-nitrozoamin, m.in. N-nitrozonornikotyna (NNN) czy N-nitrozoanabazyna (NAB). Nikotyna to jednak przede wszystkim bardzo silna substancja psychoaktywna, która w wyniku pobudzania receptorów cholinergicznych (głównie dopaminergicznych i noradrenergicznych) w ośrodkowym układzie nerwowym prowadzi do uzależnienia od tytoniu, przewlekłego i nawracającego zaburzenia zachowania opisanego w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych.

Choroby odtytoniowe

Spektrum schorzeń spowodowanych lub powiązanych z paleniem tytoniu lub jego używaniem w innej formie jest bardzo szerokie. Należą do nich dziesiątki chorób sercowo-naczyniowych, nowotworowych, chorób płuc, układu pokarmowego, narządu wzroku, zębów i przyzębia, a nawet niektóre choroby zakaźne (np. zapalenie płuc, gruźlica czy AIDS), gdyż palenie tytoniu obniża odporność immunologiczną organizmu. Niebagatelne znaczenie ma wpływ palenia tytoniu na zdrowie ciężarnej, płodu, noworodka i dziecka w dalszym etapie jego rozwoju. Niektóre z powszechnie dziś występujących chorób są prawie wyłącznie związane z paleniem tytoniu (np. rak płuca czy choroba Bürgera) i/lub nie występowały w skali epidemicznej przed rozpowszechnieniem palenia papierosów (np. rak płuca, przewlekła obturacyjna choroba płuc czy zawał serca).

Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem ocenia, że palenie tytoniu jest przyczyną co najmniej 18 nowotworów. Należą do nich nowotwory, w przypadku których wiedza o ich związku z paleniem tytoniu jest powszechna lub stosunkowo duża jak rak jamy ustnej, gardła, krtani czy płuca, ale też nowotwory (np. rak trzustki, przełyku, żołądka, pęcherza moczowego, nerki, szyjki macicy czy ostra białaczka szpikowa), gdzie poziom tej wiedzy, zarówno pacjenta, ale też czasami lekarza, jest niewielki lub niewystarczający. Palenie tytoniu przyczynia się też do zachorowania i zgonu na wiele chorób układu sercowo-naczyniowego, w tym tętniaka aorty, choroby wieńcowej serca, zawału serca, udaru mózgu, wspomnianej wyżej choroby Bürgera czy nadciśnienia tętniczego. Palący tytoń znacznie częściej niż niepalący chorują z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, gruźlicy czy zapalenia płuc. Palenie w okresie ciąży i po urodzeniu dziecka lub biernie narażenie ciężarnej i młodej matki na dym tytoniowy jest przyczyną niskiej masy urodzeniowej noworodka i zwiększa ryzyko zgonu niemowlęcia, także z powodu tzw. śmierci łóżeczkowej, poronienia, wczesnego porodu, astmy dziecięcej, zapalenia ucha środkowego. Palenie w okresie ciąży zwiększa także ryzyko wystąpienia u dziecka objawów zespołu uzależnienia od tytoniu i wykształcenia się tzw. receptorów nikotynowych, co w przyszłości sprzyja kontynuacji palenia. U palących częściej występują także inne schorzenia, m.in. katarakta, osteoporoza, paradontoza, a także powikłania w leczeniu chirurgicznym i onkologicznym. Skuteczność terapii antyretrowirusowej i rozpowszechnienie palenia wśród osób zakażonych wirusem HIV sprawia, że osoby te umierają dziś często nie z powodu AIDS, ale chorób odtytoniowych, głównie raka płuca. Na wiele z ww. chorób, np. raka płuca czy zawał serca narażenia są także bierni palacze tytoniu.

Choroby odtytoniowe są przyczyną znacznego skrócenia ludzkiego życia. Na podstawie badań prof. Richarda Peto z Uniwersytetu Oksfordzkiego, mających na celu ocenić globalną skalę zgonów odtytoniowych, w krajach rozwiniętych w latach 1950-2020, średnia liczba utraconych lat życia w Polsce na każdy zgon spowodowany paleniem tytoniu to 15 lat. Liczba ta jest jednak znacznie wyższa (wynosi aż 22 lata) dla osób w średnim wieku (35-69 lat), które będą kontynuowały palenie aż do końca życia.

Zaprzestanie palenia przynosi zarówno natychmiastowe, jak i długoterminowe korzyści, zmniejszając ryzyko wystąpienia wielu chorób, podnosząc skuteczność ich leczenia, poprawiając ogólny stan zdrowia, kondycję psychofizyczną i jakości życia. Zaprzestanie palenia zawsze wydłuży życie pacjenta o kilka lat, nawet jeśli zdecyduje się on na to w wieku 60-65 lat. Warto, namawiać pacjentów do zaprzestania palenia przed 35 r.ż. – wówczas ryzyko przedwczesnej śmierci z powodu chorób odtytoniowych spadnie do poziomu osób nigdy niepalących.

Palenie tytoniu w Polsce

W Polsce pali tytoń ok. 9 mln dorosłych, z czego 4.5 mln ma objawy uzależnienia od tytoniu, a około 2 miliony jest fizycznie (narkotycznie) uzależnionych od nikotyny. To największa skala uzależnienia od jakiejkolwiek substancji psychoaktywnej w Polsce, w tym alkoholu czy narkotyków. Według najnowszych badań CBOS codziennie pali 26% mężczyzn i 17% kobiet. Najczęściej palą ubożsi, bezrobotni i nisko wykształceni Polacy, których świadomość zdrowotna i wiedza o mechanizmach uzależnienia jest ograniczona i których nie stać na profesjonalne, w szczególności farmakologiczne leczenie uzależnienia od tytoniu. Choć większość palących Polaków chce przestać palić, niewielu się to udaje (w 2017 r. tylko 18% mężczyzn i 8% kobiet to byli palacze; w USA i Wlk. Brytanii te liczby są dwukrotnie wyższe wśród mężczyzn i trzykrotnie i u kobiet). Dzieje się tak dlatego, że – jak pokazują wyniki przeprowadzonego w 2016 r. w kilku krajach europejskich badania ankietowego EUREST-PLUS ITC Europe Survey – tylko 5% Polaków sięga po leki stosowane w leczeniu uzależnienia od tytoniu, a 2% zwraca się po profesjonalną pomoc w tym zakresie. Poza wzorami palenia, sytuacją społeczno-ekonomiczną i uzależnieniem od tytoniu mają na to wpływ postawy lekarzy i pielęgniarek wobec palenia. Polscy lekarze i pielęgniarki nie świecą w tym zakresie dobrym przykładem i stosunkowo rzadko angażują się w leczenie swoich pacjentów z uzależnienia od tytoniu. Z ogólnopolskiego badania „Diagnoza Społeczna 2015” wynika, że w Polsce pali co czwarty lekarz i pielęgniarka, a z cytowanego wyżej badania EUREST-PLUS ITC Europe Survey, że jedynie 21% palących Polaków otrzymuje od lekarza poradę, aby zaprzestać palenia tytoniu.

Zdrowotne i społeczno-ekonomiczne skutki palenia tytoniu

Tytoń jest największą pojedynczą, możliwą do prewencji przyczyną zgonów na świecie. W skali globalnej co 10 zgon spowodowany jest używaniem tytoniu. Połowa z ponad miliarda ludzi używających obecnie tytoniu umrze z tego powodu. Badania Global Burden of Disease wskazują, że palenie tytoniu zabija corocznie 6,4 miliona ludzi, a ok. 900 tys. umiera z powodu biernego narażenia na dym tytoniowy. To więcej niż łączna liczba zgonów na AIDS, malarię i gruźlicę. W Europie palenie tytoniu jest co roku przyczyną śmierci około 1,6 miliona osób.

Od co najmniej 50 lat tytoń jest głównym zabójcą Polaków. Szacunki zespołu prof. Peto pokazują, że w 2015 r. w Polsce zmarło z powodu palenia tytoniu 85 tys. osób (60 tys. mężczyzn i 25 tys. kobiet), w tym 46 tys. przedwcześnie, przed 70 r.ż. »

(34 tys. mężczyzn i 12 tys. kobiet). Badania te wskazują, że w Polsce 31% wszystkich zgonów to zgony odtyniowe, a wśród kobiet 12%. Nieco starsze dane (z 2002 r.) wskazują, że przed wprowadzeniem zakazu palenia w miejscach publicznych i zakładach pracy, prawie 9 tys. Polaków umierało z powodu biernego palenia, z czego około 2 tys. zgonów dotyczyło osób niepalących. Badania prof. Peto dowodzą, że w latach 1950-2015 w Polsce umarło z powodu palenia ponad 3 miliony osób!

Palenie tytoniu generuje poważne koszty ekonomiczne i jest ważnym czynnikiem sprawczym biedy i ubóstwa. Koszty palenia w krajach Unii Europejskiej i EFTA szacuje się na 98 mld euro, z czego koszty bezpośrednie sięgają 50 mld. W Polsce straty ekonomiczne związane z przedwczesną, spowodowaną paleniem tytoniu, śmiercią dziesiątek tysięcy konsumentów i producentów szacuje się na ok. 18 mld złotych, a koszty leczenia chorób odtyniowych na 15 mld złotych. To prawie połowa budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia. Palenie tytoniu przyczynia się do powiększania regionalnych i społecznych różnic w zdrowiu i dostępie do zdrowia. W Europie różnice w częstotliwości palenia między krajami „starej” Unii, nowo przyjętymi krajami członkowskimi i byłymi republikami Związku Radzieckiego są jedną z najważniejszych przyczyn różnicy w oczekiwanej długości życia, w szczególności w populacji mężczyzn. W Polsce przeciętny palacz (palący 20 papierosów dziennie) wydaje w ciągu roku około 5400 złotych, a w ciągu 20 lata palenia (przez tyle lat, średnio, palacze kontynuują palenie w Polsce) około 108 tys. złotych. W rodzinach ubogich wydatki na wyroby tytoniowe i alkoholowe stanowią drugi, po wydatkach na żywność, pod względem wielkości składnik comiesięcznego budżetu.

99 —————

Od co najmniej 50 lat tytoń jest głównym zabójcą Polaków. Szacunki zespołu prof. Peto pokazują, że w 2015 r. w Polsce zmarło z powodu palenia tytoniu 85 tys. osób (60 tys. mężczyzn i 25 tys. kobiet), w tym 46 tys. przedwcześnie, przed 70 r.ż. (34 tys. mężczyzn i 12 tys. kobiet). Badania te wskazują, że w Polsce 31% wszystkich zgonów to zgony odtyniowe, a wśród kobiet 12%.

Zapobieganie paleniu tytoniu i leczenie uzależnienia od tytoniu – rola lekarza i pielęgniarki

W Polsce dostępne są prawie wszystkie metody diagnostyki i leczenia uzależnienia od tytoniu o potwierdzonej naukowo skuteczności. Procedury diagnozowania i leczenia zespołu uzależnienia od tytoniu zostały szczegółowo opisane w przyjętym przez większość związków i towarzystw medycznych konsensusie dotyczącym rozpoznawania i leczenia tego schorzenia. Nie ma też problemu z dostępnością środków farmakologicznych stosowanych w leczeniu uzależnienia od tytoniu.

W ciągu ostatnich 20 lat ponad 20 tys. lekarzy, pielęgniarek, terapeutów uzależnień, psychologów, psychoterapeutów i studentów medycyny zostało przeszkolonych w tym zakresie na certyfikowanych kursach prowadzonych przez Centrum Onkologii, Instytut Kardiologii czy Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc. Narodowy Fundusz Zdrowia oferuje nawet kontrakty dla lekarzy posiadających certyfikat ukończenia ww. szkolenia i chcących prowadzić profilaktykę chorób odtyniowych i leczenie uzależnienia od tytoniu. Problem w tym, że zdecydowana większość polskich lekarzy i pielęgniarek nie podejmuje tego typu działań, choć – jak wynika z licznych badań kliniczno-kontrolnych – leczenie uzależnienia od tytoniu jest jednym z najbardziej kosztowo-efektywnych działań w chorobach odtyniowych, a leki stosowane w leczeniu uzależnienia od tytoniu bezpieczne i skuteczne tyle, że prawie w ogóle niestosowane. Przyczyn tego jest bardzo wiele; spróbuję się do nich odnieść szczegółowo w kolejnym artykule. Należą do nich z pewnością m.in.: brak dostatecznej wiedzy lekarzy o paleniu tytoniu i umiejętności leczenia uzależnienia od tytoniu, traktowanie procedur diagnostycznych i leczniczych w tym zakresie jako nieswoistych dla praktyki lekarskiej czy pielęgniarskiej, brak czasu na wprowadzanie nowych procedur medycznych do codziennej praktyki medycznej, niskie stawki oferowane przez NFZ za podjęcie działań profilaktycznych i terapeutycznych ograniczających palenie tytoniu, wysokie ceny środków farmakologicznych stosowanych w leczeniu uzależnienia od tytoniu i brak ich refundacji, przynajmniej częściowej, dla najuboższych i najbardziej potrzebujących pacjentów.

Co można zrobić dla pacjenta palącego tytoń?

Działania te są szczegółowo opisane w „Konsensusie dotyczącym rozpoznawania i leczenia zespołu uzależnienia od tytoniu” z 2008 r. U każdego palącego pacjenta należy wykonać niezbędne działania diagnostyczne, mające na celu ocenę poziomu jego narażenia na dym tytoniowy, stopnia uzależnienia od tytoniu, gotowości do zerwania z nałogiem, a także sprawdzić, w jakiej jest fazie procesu zaprzestania palenia. W przypadku pacjentów, u których zdiagnozowano zespół uzależnienia od tytoniu, statystyczny numer choroby (F17.2) należy odnotować w karcie pacjenta. To samo dotyczy stwierdzonych objawów zespołu abstynenckiego (F17.3). Niektóre czynności diagnostyczne mogą być wykonane przez pielęgniarkę lub, wstępnie, przez samego pacjenta na specjalnej ulotce w oczekiwaniu na wizytę lekarską. Pacjentom uzależnionym od tytoniu można zaordynować dostępne w Polsce leki farmakologiczne, tj. środki zawierające nikotynę (np. gumę, plastry, pastylki), cytyzynę, wareniklinę lub bupropion.

Badania kliniczno-kontrolne dowodzą, że skuteczność terapii farmakologicznej wzrasta, jeśli ma ona charakter leczenia skojarzonego (wieloma środkami), kiedy wzmocniona jest wsparciem behawioralnym, psychoedukacją lub edukacją zdrowotną i kiedy jest prowadzona pod kontrolą lekarza. Wsparcie behawioralne i edukację zdrowotną powinno się prowadzić w stosunku do wszystkich pacjentów palących tytoń, niezależnie od ich stopnia uzależnienia od tytoniu. Można je zastosować w ramach współpracy z Telefoniczną Poradnią Pomocy Palącym (801 108 108) lub stosując tzw. minimalną interwencję medyczną. Polega ona na stosowaniu zasady „5P” przy każdym kontakcie z pacjentem, także niepalącym: 1) pytaj, czy pacjent pali tytoń; 2) udziel pacjentowi porady, aby przestał palić; 3) poznaj jego nałóg i określ gotowość do zaprzestania palenia; 4) pomóż w wyborze właściwej terapii odwykowej; 5) pamiętaj, aby przy kolejnej wizycie zapytać pacjenta o palenie, a jeśli pali, powtórzyć ww. czynności.

Do obowiązków każdego lekarza, zarówno pierwszego kontaktu, jaki specjalisty powinno należeć pytanie każdego pacjenta o palenie tytoniu (ad. 1), poradzenie mu, aby przestał palić (ad. 2) oraz podejmowanie tych samych działań podczas każdej wizyty kontrolnej (ad. 5). Dwie pierwsze czynności zajmują dodatkowo 2-3 minuty w trakcie każdej wizyty pacjenta w gabinecie lekarskim, nie powinno być zatem żadnych trudności w ich implementacji do rutynowej praktyki. Lekarze, którzy nie mają wiedzy i umiejętności w zakresie leczenia uzależnienia od tytoniu (ad. 3 i 4) lub z innych przyczyn nie mogą lub nie chcą podejmować takich działań, powinni kierować swoich pacjentów do specjalistycznych poradni odwykowych lub gabinetów lekarskich, gdzie takiej pomocy się udziela. Informacją o tych placówkach dysponuje Telefoniczna Poradnia Pomocy Palącym. Warto pamiętać, że program minimalnej interwencji, choć mało skuteczny w przypadku indywidualnego pacjenta w porównaniu z intensywną i długoterminową terapią odwykową, daje możliwość objęcia nim wszystkich pacjentów, a biorąc pod uwagę czas i inne nakłady na jego wprowadzenie, jest bardziej kosztowo-efektywny niż niejedna terapia farmakologiczna. ■

Przypisy:

1. W Polsce ciągle wiele starych przewodów kominowych lub wentylacyjnych wykonanych jest z rakotwórczego azbestu, a dachy wielu domów z eternitu zawierającego azbest.
2. Badania Centrum Badania Opinii Społecznej przeprowadzone w dniach 4-11.07.2019 na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie (N=1077) ludności Polski w wieku 18+ metodą CAPI.
3. Badania Kantar Public dla Głównego Inspektoratu Sanitarnego przeprowadzone w dniach 29.09-4.10.2017 na ogólnopolskiej, reprezentatywnej, losowo-kwotowej próbie (N=1063) ludności Polski w wieku 15+ metodą CAPI.

Opracowano na podstawie:

1. Czapiński J, Panek T (red.), *Diagnoza Społeczna 2015*, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa 2015.
2. Hummel K. et al, *Quitting activity and use of cessation assistance reported by smokers in eight European countries: Findings from the EUREST-PLUS ITC Europe Surveys*. Tobacco Induced Diseases 2018;16 (Suppl2): A6.
3. Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME). *Findings from the Global Burden of Disease Study 2017*, Seattle, WA: IHME, 2018.
4. Krzyżanowska A., Głogowski C., *Nikotynizm na świecie. Następstwa ekonomiczne*, Przew. Lek. 2004; 3: 98-103.
5. *Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. X Rewizja*, tom I, wydanie 2008, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia 2012.
6. Peto R. et al, *Mortality from smoking in developed countries 1950-2020*, Oxford University Press, Oxford 2015.
7. Stead L.F., Buitrago D., Preciado N., Sanchez G., Hartmann-Boyce J., Lancaster T., *Physician advice for smoking cessation*, Cochrane Database Syst Rev. 2013 May 31.
8. U.S. Department of Health and Human Services (US DHHS). *How tobacco smoke causes disease: the biology and behavioral basis for smoking-attributable disease. A Report of the Surgeon General*. Atlanta, GA: US DHHS, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2010.
9. World Health Organization, *Tobacco and poverty: a vicious circle*, Geneva: WHO 2004.
10. Zatoński W. i in., *Konsensus dotyczący rozpoznawania i leczenia zespołu uzależnienia od tytoniu. Aktualizacja 2008*, Gazeta Lekarska 2008; 12(216):1-16 (dodatek).
11. Zatoński W., Przewoźniak K., Herbec A., Jaworski J.M., Przepiórka, *Leczenie zespołu uzależnienia od tytoniu w Polsce – edukacja, poradnictwo, leki* [w:] Kopec G., Jankowski P., Pająk A., Drygas W. (red.), *Epidemiologia i prewencja chorób układu krążenia*, Medycyna Praktyczna, Kraków 2015: 231-236.

20 marca

Dolnośląska Izba Lekarska

WIECZÓR POETYCKI

Uczta poetycko-muzyczna odbędzie się
20 marca (piątek) o godz. 19.00 w sali
konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy ul. Kazimierza Wielkiego 45.
Wstęp wolny.

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/heart-3257237/Bru-nO

Komisja Sportu, Kultury i Turystyki DRL
oraz Klub Lekarzy Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
zapraszają na

WIECZÓR POETYCKI

połączony z koncertem

PIOSENKI POETYCKIEJ

w wykonaniu

WIKI KAŁAMARSKIEJ

lekarki, specjalistki medycyny rodzinnej,
która zaśpiewa autorskie kompozycje
przy akompaniamencie gitarzysty
MACIEJA KAŁAMARSKIEGO.

lek. Małgorzata Niemiec,
przewodnicząca Komisji Sportu, Kultury i Turystyki DRL

Własny samochód bez kupowania?

TAK. TO MOŻLIWE.

Kupując samochód na kredyt od razu stajemy się jego właścicielami. Biorąc w leasing - dopiero po jego zakończeniu lub nigdy. Jest jeszcze trzecia opcja, najstarsza - zakup za gotówkę. Ma natomiast jeden kluczowy minus: bardzo wysoki jednorazowy wydatek. Kilka lat temu pojawiła się jeszcze jedna możliwość, która z roku na rok zyskuje coraz większą popularność: samochód na raty z opcją zatrzymania go po kilku latach lub oddania dealerowi. Warto, czy nie warto?

Psychologia zakupowa

Podobno największe wydatki w naszym życiu to zakup własnego domu i samochodu. Oczywiście poza inwestycją w wychowanie dzieci, ale skupmy się na rzeczach materialnych. Nowy samochód kosztuje co najmniej kilkadziesiąt tysięcy złotych. W przypadku marek premium kwoty sięgają setek tysięcy złotych. Mało kto dzisiaj chce finansować zakup auta z własnych oszczędności. Decydując się na konkretny model musimy pamiętać o corocznych kosztach dodatkowych jak np. ubezpieczenie, czy przeglądy. Perspektywa wydawania dużych kwot jednorazowo przeważnie odstrasza. Co innego, jeśli to wszystko rozłożymy na mniejsze części. 1 500,00 zł nie brzmi już tak strasznie jak 150 000,00 zł.

Czas na zmiany

Z roku na rok doświadczamy wzrostu konsumpcjonizmu społeczeństwa. Podążanie za modą i trendami zdecydowanie wpłynęło na tryb naszego życia. Pojawiła się potrzeba częstych zmian – nawet tak kosztowych rzeczy jak samochód. Posiadanie własnego auta staje się coraz mniej atrakcyjne. Producenci coraz częściej wypuszczają nowe modele, co powoduje że dotychczasowe jeszcze szybciej nam się nudzą. Przestajemy patrzeć na samochód jako część składową naszego majątku. Zaczyna nas bardziej interesować jego użytkowanie niż posiadanie. Natomiast nadal ważny jest element prestiżu czy wizerunku jaki budujemy decydując się na konkretny model.

BOLESŁAW SZOLKOWSKI

Dyrektor marketingu
i wsparcia sprzedaży
Duda-Cars S.A.

Kontakt

Chcesz dowiedzieć się
więcej o nowoczesnych
formach finansowania
samochodów
Mercedes-Benz?

A może interesuje Cię
jazda próbna?

.....
Skontaktuj się z naszym
Doradcą Handlowym
Pawłem Wincewiczem
(+48 604 662 643).

Płacisz i jeździsz

W dzisiejszych czasach cenimy przede wszystkim wolność wyboru. Lubimy mieć poczucie, że dużo od nas zależy. Przyzwyczajają nas do tego praktycznie wszystkie marki. Podobnie jest z samochodami na raty - to od nas zależy, czy wykupimy użytkowany pojazd na własność, czy zwrócimy go do dealera i wymienimy na nowy lub wydłużymy umowę na kolejny okres. Mercedes-Benz oferuje produkt Lease&Drive, gdzie płacąc co miesiąc 1% ceny rynkowej, możemy cieszyć się komfortem i bezpieczeństwem, które daje jazda nowym Mercedesem. Nie musimy przy tym inwestować własnego kapitału, a umowę możemy rozszerzyć o liczne dodatkowe opcje jak np. ubezpieczenie, pakiet gwarancyjny czy przeglądy przez cały okres użytkowania. W ten sposób wszystkie wydatki zmieścimy w atrakcyjnej miesięcznej racie, bez potrzeby wykładania jednorazowo większych kwot.

Finansowanie w praktyce

Produkt Lease&Drive przeznaczony jest dla spółek i osób prowadzących działalność gospodarczą. Wszystkie opłaty związane

z umową w całości wpisujemy w koszty uzyskania przychodu oraz odliczamy VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie minimalizujemy działania administracyjne i księgowe, ograniczając je tak naprawdę do jednej comiesięcznej zbiorczej faktury. Po dwóch latach użytkowania przesiadamy się do nowego modelu bez większych formalności – kończymy jedną umowę i zawieramy drugą. Przykład? Nowy GLC SUV z napędem na cztery koła z wpłatą wstępną 5%, opieką serwisową w stałej miesięcznej racie 1850,00 zł netto. Tak naprawdę to od nas zależy ile chcemy płacić. Możemy np. zdecydować się na nową Klasę A z 0% wpłaty wstępnej, pakietem gwarancyjnym i ratą od 976,00 zł netto miesięcznie, którą powiększymy o dodatkowe elementy wyposażenia samochodu.

Dla kogo Lease&Drive

Dla osób, które chcą mieć samochód, ale obawiają się kosztów związanych z jego eksploatacją. Nie chcą analizować wydatków na wizyty w serwisie. Pragną mieć pełną gwarancję mobilności, bezpieczeństwa i bezstresowego użytkowania. Wierząc, że skoro można wykupić abonament na usługi typu telefon czy internet, to na podobnej zasadzie powinno się użytkować samochody.

Fot. Krzysztof Sitkowski/KPP

DR BOŻENA KANIAK WŚRÓD ODZNACZONYCH KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

Osoby zasłużone w służbie państwu i społeczeństwu odebrały 19 grudnia 2019 roku Order Odrodzenia Polski. Wśród nich znalazła się dr Bożena Kaniak, wiceprezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej związana nieprzerwanie z dolnośląskim samorządem lekarskim od 3 kadencji, przewodnicząca Komisji Socjalnej i ds. Lekarzy Seniorów DRL oraz wieloletnia ordynator 9. Oddziału Chorób Wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu.

Uroczystość (w II turach) odbyła się w Pałacu Prezydenckim. W imieniu prezydenta RP Andrzeja Dudy odznaczenia wręczali szef Kancelarii Prezydenta RP minister Halina Szymańska i Andrzej Dera, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP. Dr Bożena Kaniak Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymała za wybitne zasługi w działalności na rzecz samorządu lekarskiego i ochrony zdrowia publicznego.

– Angażując się w pracę na rzecz środowiska lekarskiego nigdy nie liczyłam na żadne odznaczenia czy medale, dlatego tym bardziej cenię sobie to wyróżnienie. Krzyż jest dla mnie nie tylko ukoronowaniem mojej działalności zawodowej i społecznej, ale też zobowiązaniem do dalszej wyężonej pracy na rzecz innych – mówi dr Bożena Kaniak.

19 grudnia odznaczenia otrzymali także: Teresa Bachanek, Ewa Florek, Piotr Głuszko, Elżbieta Mierzwińska-Nastalska, Kazimierz Niemczyk, Elżbieta Nowakowska, Stanisława Tylewska-Wierzbanowska, Jacek Witkowski, Zbigniew Zdrojewski, Barbara Zielińska-Psuja. Wszyscy uhonorowani reprezentują środowisko medyczne lub farmaceutyczne. ■

M.J.

Fot. M.J.

Życiorys w nr 11/2019, s. 32

VIRTUTI MEDICINALI dla

dr. n. med. Wiesława Prastowskiego

Virtuti Medicinali – wyróżnienie Polskiego Towarzystwa Neuropsychologicznego otrzymał w listopadzie ub.r. dr n. med. Wiesław Prastowski. Dyplom w uznaniu wybitnych zasług dla rozwoju neuropsychologii poprzez poezję odebrał z rąk przewodniczącej PTN prof. Marii Pąchalskiej i prof. Bruce'a Duncana MaQueena (współzałożyciel i sekretarz PTN).

Okazją do wręczenia odznaczenia był XXII Kongres Polskiego Towarzystwa Neuropsychologicznego pt. „Neuropsychologia w medycynie – medycyna w neuropsychologii”, który w dniach 29-30 listopada 2019 roku odbył się w Lublinie.

Laureat jest specjalistą chorób wewnętrznych, poetą zrzeszonym w Związku Literatów Polskich i Polskiej Unii Lekarzy Pisarzy. Debiutował w 1996 r. zbiorem wierszy pt. „Zostawić ślad”. Od tego czasu wydał 9 tomików poetyckich, i jak sam mówi, jego umysł wciąż jest płodny literacko. Pełnił m.in. funkcję ordynatora Oddziału Wewnętrznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. J. Babińskiego we Wrocławiu (1987-2003), wychował wiele pokoleń lekarzy. Wykładał przedmioty medyczne na Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu dla studentów muzykoterapii. Jest współzałożycielem Polskiego Towarzystwa Angiologicznego i członkiem Komisji Rewizyjnej PTA. Przez kilka lat pełnił funkcję wojewódzkiego specjalisty chorób wewnętrznych. Był aktywnym członkiem Zarządu Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Internistycznego i Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Aktualnie jest członkiem Stowarzyszenia Lekarzy Dolnośląskich i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej, gdzie pełni funkcję wiceprezesa i pracuje aktywnie w Klubie Lekarza (zob. więcej w nr 11/2019, s. 32). ■

M.J.

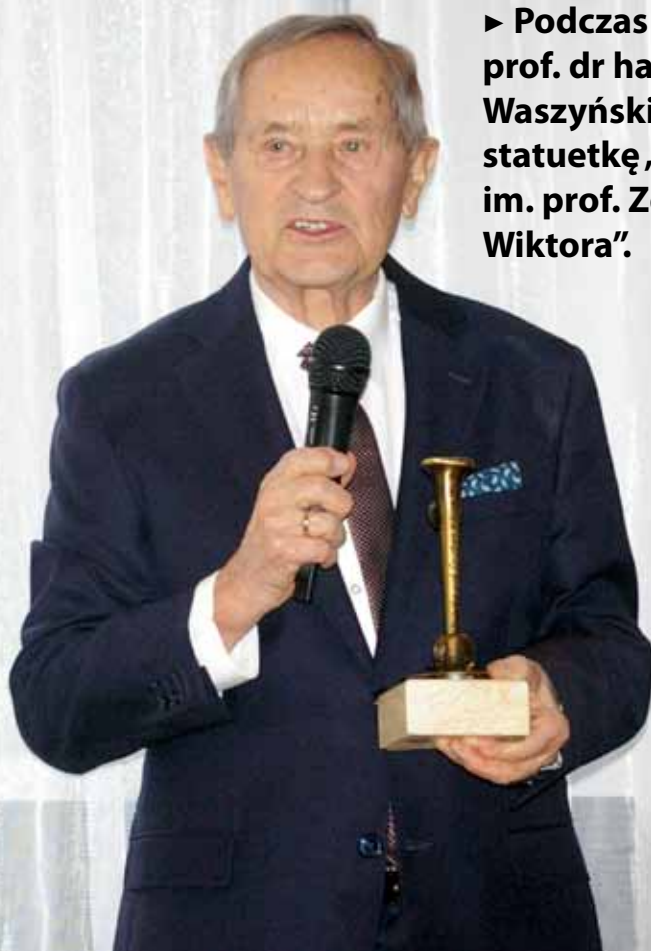

„Laureat jest specjalistą chorób wewnętrznych, poetą zrzeszonym w Związku Literatów Polskich i Polskiej Unii Lekarzy Pisarzy. Debiutował w 1996 r. zbiorem wierszy pt. „Zostawić ślad”.

„

► Podczas benefisu prof. dr hab. Edmund Waszyński otrzymał statuetkę „Stetoskop im. prof. Zdzisława Wiktora”.

Tekst Aleksandra Solarewicz

Fot. A.S.

„Wiktor” dla lekarza. Benefis prof. dr. hab. Edmunda Waszyńskiego

Jest leszczyńskim ginekologiem, twórcą poznańskiego muzeum i dolnośląskim historykiem medycyny. Dla członków oddziału wrocławskiego PTHMiF jest nauczycielem, kolegą, jak i... uczniem. – Szczęście – podkreślił w swoim przemówieniu do Jubilata prof. Andrzej Kierzek – nie polega na osiągnięciu szczytu, lecz na sposobie wspinania się na górę. Te słowa doskonale pasują do jego dokonań, którym poświęcono liczne laudacje w Klubie Muzyki i Literatury 18 stycznia 2020 roku.

Profesor Waszyński, urodzony w 1929 r., wspinał się cierpliwie. Jako młody człowiek, z powodów politycznych, został wydalony ze Szkoły Głównej Służby Zagranicznej i dopiero w 1952 r. rozpoczął studia lekarskie na wrocławskiej AM. Obrął specjalizację ginekologiczną. Z racji swojej pasji historycznej jest we wrocławskich kręgach lekarskich znany jako kierownik Zakładu Historii Medycyny Akademii Medycznej, wykładowca i organizator zjazdów naukowych, w tym konferencji o prof. Rudolffie Weiglu w 1994 r. Jest członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego i Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Odznaczony m.in. medalem Zasłużony dla Miasta Leszna, a także Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. W Klubie Muzyki i Literatury ze skromnością i wzruszeniem słuchał wielu ciepłych słów, jakie padły ze strony osób, które dobrze znał, ale i mniej sobie znanych, które zainspirowały dawne z nim spotkania.

Splot wokół splotu barkowego

Laudację wygłosił prof. Krzysztof Wronecki. Otóż po studiach, podczas których Edmund Waszyński był wolontariuszem w Zakładzie Anatomii Prawidłowej, wrócił do rodzinnego Leszna. Od 1959 r. był związany z Oddziałem Położniczo-Ginekologicznym, gdzie pracował na kierowniczych stanowiskach do 2004 r. Przyczynił się do rozbudowy oddziału, zorganizowania poradni specjalistycznych i wprowadzenia nowoczesnej diagnostyki okołoporodowej noworodków. W 1975 r. obronił doktorat na wrocławskiej AM (dotyczący onkologii), w 1989 r. zdobył tytuł doktora habilitowanego na AM w Poznaniu. 10 lat później uzyskał tytuł profesora. W latach 1994-2000 był kierownikiem Zakładu Historii Medycyny AM we Wrocławiu. Napisał 150 prac naukowych, przeprowadził specjalizację w zakresie położnictwa i ginekologii 15 lekarzy, wypromował 6 doktorów i recenzował 22 prace doktorskie.

Profesor Waszyński pamięta młode lata wrocławskie. A wśród nich zajęcia z anatomii u asystenta Bogdana Łazarkiewicza. Panów dzieli tylko dwa miesiące różnicy wieku. – Był pan bardzo wymagający – zwrócił się żartobliwie do rektora seniora. – Pamiętam, jak preparowałem pod pana kierunkiem splot barkowy. Nie najlepiej mi to szło. Wróciłem do domu i narysowałem sobie jeszcze raz splot barkowy kolorowymi kredkami. Mam ten rysunek do dziś! Mistrz i uczeń spojrzeli na siebie z uśmiechem. – To może – zaproponowała dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, która prowadziła spotkanie – ten rysunek także znajdzie się w projektowanym muzeum Akademii Medycznej? Propozycja spotkała się z gorącą aprobatą słuchaczy. A profesor Łazarkiewicz zaproponował dodanie do Muzeum jeszcze jednego eksponatu. To oryginalny, drewniany stetoskop prof. Antoniego Falkiewicza (profesor dostał go ponoć od lwowskich lekarzy). Kiedyś przed muzealnym wyzwaniem stanął prof. Waszyński. W efekcie sam, własnymi siłami, zorganizował w Lesznie pierwsze w Polsce Muzeum Położnictwa i Ginekologii, które dziś znajduje się w Poznaniu.

Wiktor dla Edmunda

Pośród licznych laudacji, podziękowań i anegdot bohater uroczystości dyskretnie zajmował miejsce z boku sali, uważnie słuchając i dziękując gorąco za wszelkie słowa uznania i honory. Słuchał, a sam mówił niewiele. Doktor Dariusz Lewera i dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska wręczyli mu statuetkę prof. Zdzisława Wiktora (zm. 18.01.1970 r., równo 50 lat temu), podkreślając, że jest trzecim laureatem tego wyróżnienia. – Stetoskop to jest „Wiktor” naszego Towarzystwa – żartowali.

Sylwetki lekarzy dawnego Leszna, zasłużonych ginekologów polskich – to zainteresowania historyczne Profesora. To on odkrył źródła historyczne wykonania pierwszego w Polsce cięcia cesarskiego w 1821 r. Jest też odkrywcą *Primitiae physico-medicae...*, pierwszego polskiego czasopisma medycznego (wychodziło w latach 1750-1753). Podczas gdy opowiadał o publicystach i tematach tam poruszanych, fotokopia pisma, szybko okrzykniętego jako „Prymicje”, krążyła wśród słuchaczy. – Pisano po łacinie, a teraz mało kto uczy się łaciny – zauważył ze smutkiem.

Dla dobrego szefa

Szef – to jedno ze słów kluczy owego spotkania. A zaczęło się od sylwetki prof. Zdzisława Wiktora, pierwszego prezesa OD Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Doktor Dariusz Lewera przytoczył ciekawostki dotyczące tej postaci, a prof. dr hab. Maryla Krasnowska apelowała do kolegów lekarzy o szacunek do człowieka, taki, jakiego uczył swą postawą prof. Wiktor.

Profesor dr hab. Edmund Waszyński był dobrym szefem. Doktor Agnieszka Olchowska-Kotala wyznała, że był jej pierwszym szefem i przyjął ją do Zakładu. Doktor hab. Jarosław Barański, kierownik Zakładu Humanistycznych Nauk Lekarskich, podkreślał, że prof. Waszyński nauczył go życzliwości i szczerości w relacjach. – Zakład funkcjonuje dzisiaj dzięki panu – zwrócił się do Profesora. – Przywróciłeś znaczenie słowom etyka i moralność – dodał prof. dr hab. Andrzej Kierzek. Doktor n. med. Magdalena Mazurak, dziś kardiolog dziecięcy, należała do pierwszego rocznika, który słuchał wykładów prof. Waszyńskiego z historii medycyny. – Pamiętam pana wykłady o Hipokratesie i Czerwiakowskim. Słuchałam, a dziś publikuję po angielsku i francusku, mam gościnne wykłady na Sorbonie. Dziękuję, to pan mnie ukształtował – powiedziała dawna studentka. ■

Wystawa poświęcona prof. H. Gorczyńskiemu

Do 16 stycznia w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich przy ul. Marcinkowskiego można było obejrzeć wystawę pt. „Profesor Henryk Gorczyński (1889-1979) – współtwórca powojennej szkoły protetyki i ortodoncji”. Uczony, wspólnie z prof. Tadeuszem Szczęsnym-Owińskim i prof. Ignacym Pietrzyckim, zorganizował Oddział Stomatologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu w 1947 r.

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się 16 grudnia 2019 r. o godz. 12.00 na I piętrze Biblioteki Głównej UMW. Wydarzenie stanowi uverture do planowanych w 2020 r. obchodów 70-lecia Uniwersytetu Medycznego (wcześniej Akademii Medycznej) jako samodzielnej uczelni.

Z okazji 130-lecia urodzin i 40-lecia śmierci prof. Gorczyńskiego przekazała osobiste i rodzinne pamiątki jego córka – dr Krystyna Gorczyńska z Warszawy (ur. w 1923 roku we Lwowie), specjalista medycyny pracy. Jest ona wraz z Hanką Kocowską-Ciemniejewską autorką unikatowej książki pt. „Życie prof. dr. med. Henryka Gorczyńskiego”, którą przekazała w darze naszemu uniwersytetowi kilka lat temu. W 2019 r. pani doktor przekazała również w darze olejny portret swego ojca z 1928 r. namalowany przez lwowskiego malarza Ryszarda Sandinowskiego (1928).

Stroną organizacyjną wystawy zajęła się dyrektor Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego p. Dominika Sidorska ze współpracownikami: dr. Janem Dąbrowskim – kierownikiem Działu Zbiorów Specjalnych i Ewą Kapelą z Działu Informacji Naukowej i Bibliografii. Pani Ewa z dużym talentem plastycznym zaaranżowała i pięknie wyeksponowała strony dzienniczka prowadzonego podczas I wojny światowej przez ówczesnego doktora Gorczyńskiego, wtedy lekarza wojskowego, jak i pocztówki z lat 50. XX w. Ogromnym zainteresowaniem cieszył się też album fotograficzny dr Anny Dadun-Sęk – doktorantki prof. Gorczyńskiego z 1964 r., który wypożyczono na tę wystawę.

Wśród zgromadzonych gości, którzy uczestniczyli w otwarciu wystawy, znaleźli się: profesorstwo P.T. Wiesława i Bogdan Łazarkiewiczowie; mec. Małgorzata Kozdęba – krewna prof. Gorczyńskiego »

▼ Inicjatorką wystawy była dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, która przekazała większość prezentowanych materiałów, pochodzących w dużej mierze z archiwum rodzinnego i pozostawała w kontakcie z rodziną Profesora.

Fot. Tomasz Walów/UMW

reprezentująca dr Krystynę Gorczyńską, która nie mogła przybyć z Warszawy; prof. dr hab. Marzena Dominiak, prezydent Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego; prof. dr hab. Tadeusz Dobosz z Muzeum Medycyny Sądowej (Muzeum Medycyny UMW w organizacji); dr hab. Jarosław Barański, kierownik Zakładu Humanistycznych Nauk Lekarskich; dr n. med. Paweł Wróblewski, prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej; inż. Leszek Mulka z Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich; zastępca kanclerza Jacek Czajka oraz byli studenci i wychowankowie profesora, m.in.: dr Wiesława Modrakowska, a także „późne wnuki uczelniane”: dr n. med. Helena Marek, dr n. med. Ewa Patkowska-Indyka, dr Tadeusz Bielawski, dr n. med. Beta Rutańska i pisząca te słowa.

Archiwum naszej uczelni reprezentowały Lucyna Fiśkiewicz i Beata Dąbrowska, która była bardzo pomocna w poszukiwaniach archiwalnych. Z Działu Wydawnictw UMW

▼ W uroczystym otwarciu wystawy uczestniczył prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej dr n. med. Paweł Wróblewski (trzeci od lewej).

obecni byli: Zofia Gacek, Bożena Zmitrowicz i inż. Adam Barg, a wszystko fotografował Tomasz Walów. ■

Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

Koncert noworoczny w DIL

10 stycznia 2020 r. w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej odbył się koncert „Świąteczne – by na co dzień”. Kilkanaście świątecznych utworów zaprezentowali: Julia Radkiewicz (wokal), Szymon Rabiej (gitara), Wojciech Kors (kontrabas).

W świątecznej atmosferze popłynęły dźwięki zarówno tradycyjnych pastorałek w nowych aranżacjach (*Gore gwiazda Jezusowi, Jezusa Narodzonego*), jak i mniej znanych świątecznych piosenek, m.in. z repertuaru Beaty Bednarz, Kuby Badacha, Grzegorza Turnaua czy Zbigniewa Preisnera. Wybrzmiały dźwięki zarówno liryczne, pozwalające zastanowić się nad sensem świąt w naszej codzienności, jak i żartobliwe – takie jak choćby znane z wykonania Artura Andrusa i Doroty Miśkiewicz „Bambino Jazzu”.

Wykonawcom najbardziej zależało na spotkaniu w przyjaznej atmosferze, z dobrymi, wartościowymi tekstami i piękną muzyką. Wielką radością był żywy udział publiczności, która śpiewała znane utwory wraz z muzykami. Bardzo cieszymy się, że w ten spontaniczny sposób udało się wspólnie świętować Boże Narodzenie. ■

Julia Radkiewicz, lekarz rezydent Oddziału Wewnętrzznego ZOZ w Oławie

Noworoczne spotkanie opłatkowe SLDiWMW

Kolejny rok działalności Stowarzyszenie Lekarzy Dolnośląskich i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej rozpoczęło noworocznym spotkaniem opłatkowym. Około stu oddanych członków SLDiWMW miało okazję spotkać się 13 stycznia w siedzibie DIL z gościem honorowym ks. biskupem Jackiem Kicińskim, który przybył na spotkanie w zastępstwie metropolity wrocławskiego ks. abp. Józefa Kupnego.

W sali konferencyjnej DIL zasiedli przedstawiciele dolnośląskiego samorządu lekarskiego, lekarze seniorzy, uznane autorytety świata medycyny, m.in. prof. Bogdan Łazarkiewicz, rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu. Zebranych powitał prezes SLDiWMW prof. Krzysztof Moroń.

Ksiądz biskup Jacek Kiciński wygłosił pełne otuchy przemówienie. – Dla mnie Boże Narodzenie to jest moment, w którym Bóg zatrzymuje się nad człowiekiem. Ma czas na człowieka. Życzymy więc sobie, byśmy tak jak On mieli czas na siebie – mówił.

Goście mieli też okazję podzielić się opłatkiem, złożyć sobie noworoczne życzenia oraz wpisać do książki pamiątkowej. Całości spotkania dopełnił minirecital Tomasza Kaczmarka, wspólne śpiewanie kolęd i biesiadowanie przy stole. ■

K.N.

Fot. M.J.

SPOTKANIE OPŁATKOWE

Koła Lekarzy Seniorów DIL we Wrocławiu

W Auli Papieskiego Wydziału Teologicznego odbyło się 4 stycznia tradycyjne spotkanie opłatkowe Koła Lekarzy Seniorów DIL we Wrocławiu pod przewodnictwem prof. Krzysztofa Wroneckiego.

Życzenia noworoczne złożyli zebrany zarówno prof. Wronecki, jak i prezes DRL dr n. med. Paweł Wróblewski. Ksiądz Kazimierz Sroka, diecezjalny kapelan służby zdrowia podzielił się z gośćmi Słowem Bożym, pobłogosławił opłatek i rozpoczął kolędę. Miłym akcentem był występ szkoły muzycznej pod kierownictwem mgr Bednarek-Wojtkowicz.

Przy wigilijnych potrawach, przy gwarze rozmów, wspomnieniach miło mijał czas. Mogliśmy choć na chwilę zapomnieć o chorobach i samotności. Rozstawaliśmy się w świątecznych nastrojach, z ciepłem w sercu, znów połączeni wspólnotą. Dziękujemy organizatorom corocznych spotkań opłatkowych za pielęgnowanie tradycji. ■

Izabella Koperska-Czajkowska

Fot. z archiwum autorki

Wigilia Koła Seniorów DIL w Jeleniej Górze

Od lewej: lek. dent. Barbara Polek, dr n. med. Zdzisława Piotrowska-Gede, Honorata Magdeczko-Capote

14 grudnia 2019 roku członkowie Koła Seniorów DIL w Jeleniej Górze spotkali się na uroczystej wieczerzy wigilijnej w hotelu „Mercure”.

Członkowie KS DIL czekali na to spotkanie z utęsknieniem. W pięknie przyozdobionej sali hotelowej panowała świąteczna atmosfera. Poczucie ducha świąt pomogła nam Honorata Magdecz-

ko-Capote (aktorka i piosenkarka), która grała na gitarze i zachęcała do śpiewania kolęd. Wiceprezes DRL lek. dent. Barbara Polek jak zwykle zadbała o upominki dla uczestników spotkania. Frekwencja była naprawdę wysoka. Życzyliśmy sobie głównie zdrowia. Tak jak w latach ubiegłych pomoc i solidarność koleżeńska zdały egzamin. ■

Zdzisława Piotrowska-Gede,
przewodnicząca Koła Seniorów DIL w Jeleniej Górze

Fot. z archiwum autorki

Fot. M.L.

Przewodnicząca Komisji Historycznej DRL dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska przybliżyła zebranym sylwetki lekarzy działających w DIL od początku reaktywowania samorządu aż do teraz.

Prezes DRL dr n. med. Paweł Wróblewski mówił o sytuacji w dolnośląskiej ochronie zdrowia z perspektywy samorządu lekarskiego.

Spotkanie delegatów Delegatury Wrocławskiej i przewodniczących kół

O sytuacji w dolnośląskiej ochronie zdrowia z perspektywy samorządu lekarskiego oraz mionym jubileuszu 30-lecia DIL dyskutowano podczas spotkania członków Delegatury Wrocławskiej 19 grudnia w siedzibie Izby. W imieniu dr Bożeny Kaniak spotkanie poprowadził prezes DRL dr n. med. Paweł Wróblewski.

Dr Wróblewski przedstawił niepokojące statystyki: – w Polsce na 1000 mieszkańców przypada 2,3 lekarza, podczas gdy średnia europejska wynosi 3,4. Duża liczba lekarzy nie jest jednak rozwiązaniem problemu ich dostępności. Nie można także zapominać o niekorzystnym rozkładzie struktury wiekowej – w naszym kraju w przeważającej większości leczą osoby po 50 r.ż. Do najbardziej deficytowych specjalizacji należą endokrynologia, urologia, stomatologia dziecięca, kardiologia dziecięca, chirurgia dziecięca, diabetologia, pulmonologia.

Według prezesa DRL największe problemy organizacyjne polskiej służby zdrowia to: nadmiar łóżek krótkoterminowych przy niedoborze długoterminowych, niedobór kadr medycznych w szpitalach, niejasne kompetencje lekarzy w trakcie rezydentur, nieadekwatna do potrzeb alokacja rezy-

dentów, nadmierna restrykcyjność prawna. Do problemów kadrowych zalicza zaś: nieadekwatne do potrzeb rozmieszczenie terytorialne kadry lekarskiej, nadmierne przesunięcie personelu lekarskiego do sektora niepublicznej opieki zdrowotnej, niedobór niektórych specjalizacji (względny), brak wystarczającej zastępowalności kadr, zły system kształcenia specjalizacyjnego, przeregulowana odpowiedzialność karna. Na zakończenie prezentacji przedstawił swój przepis na poprawę aktualnej niekorzystnej sytuacji systemu zdrowotnego. Należy więc: kontynuować proces konsolidacji produktowej poprzez tworzenie centrów specjalistycznych, zmienić system zarządzania publicznymi jednostkami służby zdrowia z konkurencyjnego na kooperacyjny, wprowadzić powiązania funkcjonalne pomiędzy zamkniętymi i otwartymi placówkami ochrony zdrowia, stworzyć system stypendialny dla studentów umożliwiający racjonalne rozmieszczenie rezydentów w jednostkach oraz zmienić podejście prawne do niepożądanych zdarzeń medycznych.

Drugim referentem podczas spotkania delegatów była dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, przewodnicząca Komisji Historycznej DRL. W swoim wystąpieniu przedstawiła zebranym sylwetki lekarzy działających w DIL od początku reaktywowania samorządu aż do teraz. Są to osoby zasługujące na miano pereł, przy okazji obchodzonego w 2019 r. perłowego jubileuszu DIL. Po wyjaśnieniu, jak przebiega proces powstawania pereł, przedstawieniu ich właściwości oraz obecności w historii i kulturze, nastąpiła prezentacja naszych pereł samorządowych. Spotkanie zakończyło się merytoryczną dyskusją. ■

Katarzyna Naskrent

Fot. M.K.

XXIII Mistrzostwa Polski Lekarzy w Narciarstwie Alpejskim za nami

Na stokach Czarna Góra Resort odbyły się XXIII Mistrzostwa Polski Lekarzy w Narciarstwie Alpejskim (10-11.01.2020). W zawodach drużynowych reprezentacja Dolnośląskiej Izby Lekarskiej zajęła III miejsce. Dolnośląscy lekarze wywalczyli też kilka medali indywidualnie.

Z Dolnego Śląska na podium stanęli: Katarzyna Płocieniak (dwa złote medale), Marek Skrzypczyński (dwa złote medale), Maciej Kaczmarek (srebrny medal), Małgorzata Kaczmarek i Krzysztof Karczewicz (brąz). Mistrzami Polski zostali Małgorzata Kucharz (ŚIL) i Daniel Najdzonek (OIL Kraków). W zawodach drużynowych pierwsze miejsce zajęli przedstawiciele Śląskiej Izby Lekarskiej, a za nimi uplasowali się reprezentanci Beskidzkiej Izby Lekarskiej. O miejsca na podium rywalizowało łącznie 62 uczestników, w tym 49 lekarzy.

Komisja Sportu, Kultury i Turystyki DRL pod egidą lek. Małgorzaty Niemiec dofinansowała przedsięwzięcie (zakupiono nagrody, pamiątkowe znaczki i magnesy oraz opłacono zabezpieczenie trasy). W imieniu uczestników dziękujemy za finansowe wsparcie zawodów. ■

Małgorzata i Maciej Kaczmarek,
organizatorzy

► Z Dolnego Śląska na podium stanęli: Katarzyna Płocieniak (dwa złote medale), Marek Skrzypczyński (dwa złote medale), Maciej Kaczmarek (srebrny medal), Małgorzata Kaczmarek i Krzysztof Karczewicz (brąz).

XXIV konferencja naukowo-szkoleniowa

Najnowsze Trendy w Stomatologii

Hotel Aquarius ★★★★★

KOŁOBRZEG, 20-22 marca 2020

Szanowni Państwo,

jest nam niezmiernie miło po raz kolejny zaprosić Państwa na Ogólnopolskie XXIV Najnowsze Trendy w Stomatologii. Tym razem będziemy gościć w hotelu Aquarius, w przepięknym mieście Kołobrzeg, którego klimat sprzyja nauce i integracji. Będzie można także zapoznać się z wieloma nowinkami technologicznymi nie tylko z branży stomatologicznej. Jako organizatorzy zadbamy o atrakcyjność naszego wydarzenia. W imieniu Komisji Stomatologicznej ORL w Szczecinie serdecznie zapraszamy.

Dr n. med. Agnieszka Ruchała-Tyszler
Przewodnicząca KS ORL w Szczecinie

Dr n. med. Łukasz Tyszler
Wiceprezes ORL w Szczecinie

PAKIETY KONFERENCYJNE OD 579 ZŁOTYCH

Uczestnicy konferencji otrzymają punkty edukacyjne

Zgłoś się na www.trendywestomatologii.pl

Karnawałowy bal przebierańców na korcie tenisowym... Reprezentujący Dolnośląską Izbę Lekarską dr Marek Pudelko (pierwszy od prawej) zajął I miejsce w kategorii M +60.

W dniach 4-6 stycznia 2020 r. rozegrano w Częstochowie XIX Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy „Trzech Króli”. Turniej odbył się pod egidą Polskiego Towarzystwa Tenisowego Lekarzy na kortach w hali.

XIX Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy

Atmosfera zawodów była niezwykle przyjazna. Dolnośląską Izbę Lekarską reprezentowało czterech zawodników: dr Marek Pudelko (I miejsce w kategorii M +60), dr Piotr Wieczorkowski w parze z dr. Dariuszem Gajewskim (I miejsce w deblu M +55) oraz dr Tomasz Maziak (III miejsce w kategorii M+55).

Turniejowi towarzyszył karnawałowy bal przebierańców. Gratulujemy zwycięzcom i zawodnikom. Więcej informacji i relacji z aren tenisowych dostępnych jest na stronie: www.pstl.org. ■

Anna Leśnikowska

IV Otwarte Mistrzostwa Dolnego Śląska rozstrzygnięte

Po raz kolejny Sekcja Golfa DIL przy First Wrocław Golf Club spotkała się na corocznym turnieju. 20 października 2019 roku odbyły się IV Otwarte Mistrzostwa Dolnego Śląska Lekarzy w Golfie w Klubie Golfowym „Toya”.

Rozgrywka odbyła się w bardzo przyjaznej atmosferze pod okiem Tomasza Ragankiewicza. Na zakończenie lekarze rozegrali razem z uczestnikami równoległe odbywającego się turnieju Wrocław Open emocjonujący konkurs na najdłuższe uderzenie Longest Drive.

Wśród kobiet wygrała dr Zuzanna Zając, drugie miejsce zajęła dr Hanna Zając, trzecie dr Monika Sapiłak (na zdjęciu kolejno od prawej strony). W kategorii mężczyzn wygrał dr Bartłomiej Sapiłak, drugie miejsce zdobył dr Jerzy Czerwiński, natomiast trzecie dr Andrzej Zając. Longest Drive kobiet w turnieju Wrocław Open wygrała dr Hanna Zając.

Cieszy nas to, że Klub zrzesza coraz więcej osób! Dziękujemy uczestnikom turnieju za przybycie i wspólną zabawę przy pięknej pogodzie. Serdecznie zapraszamy zainteresowanych golfem na wiosenne spotkania sekcji. Będziemy informować o naszych inicjatywach! ■

Hanna Zając

RAK JAMY USTNEJ WCZEŚNIEJ WYKRYTY

Z okazji Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej
(20 marca 2020)

- Komisja Stomatologiczna Dolnośląskiej Rady Lekarskiej,
 - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
 - Narodowy Fundusz Zdrowia
- zapraszają na...

BEZPŁATNE BADANIA

błony śluzowej jamy ustnej
POD KĄTEM
NOWOTWORÓW!

GDZIE?

Wrocław
Wałbrzych
Jelenia Góra
Legnica

WROCLAW
Gabinet Stomatologiczny
Marek Stehlik
ul. Karłowicza 54

WAŁBRZYCH
NZOZ Centrum
Stomatologii „Stomax”
ul. Czerwonego Krzyża 4

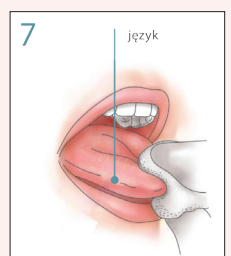
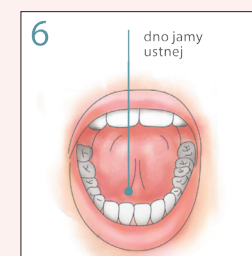
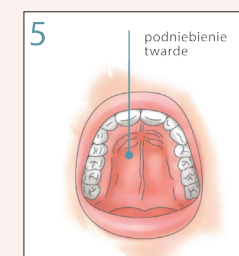
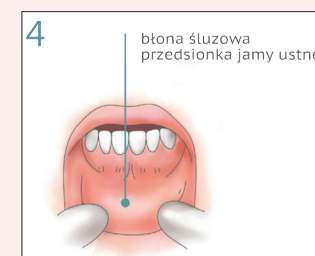
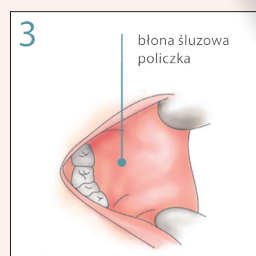
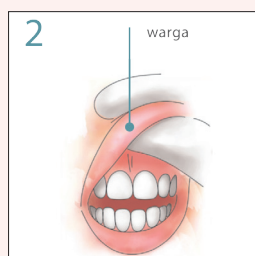
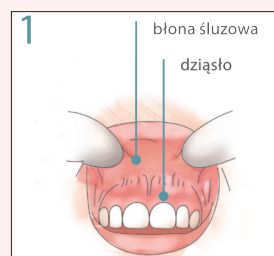
LEGNICA
Wojewódzki Szpital
Specjalistyczny
ul. Iwaszkiewicza 5

JELENIA GÓRA
M. M. Kaczmarek Zespół
Gabinetów Stomatologicznych
ul. A. Zamoyskiego 2

KIEDY?
21 marca 2020

Samobadanie jamy ustnej, oprac. dr hab. Hanna Gerber, prof. nadzw.

kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Szcękowo-Twarzowej UM we Wrocławiu

Źródła grafiki: www.pixabay.com/photos/dspeech-bubble-156056/OpenClipart-Vector, www.pixabay.com/photos/photoshop-4418380/sumitsahare – obraz modyfikowany

ZWIĘKSZA TWOJE SZANSE NA WYLECZENIE

OBOWIĄZKI LEKARZY I LEKARZY DENTYSTÓW JAKO PRZEDSIĘBIORCÓW PROWADZĄCYCH PRAKTYKI ZAWODOWE

- I. Statystyka publiczna
- II. Odpady medyczne
- III. Gazy i pyły
- IV. Inne

Grafika Tomasz Janiszewski

I. OBOWIĄZKI SPRAWOZDAWCZO-STATYSTYCZNE

Przypominamy lekarzom prowadzącym praktyki lekarskie i dentystryczne o **obowiązku uczestnictwa w badaniach statystycznych statystyki publicznej za rok 2019**.

Zgodnie z programem badań statystycznych na rok 2019 lekarze prowadzący działalność w formie praktyki lekarskiej lub dentystrycznej wypełniają następujące sprawozdania na drukach:

Rodzaj	Kto i do kiedy?
MZ-11	udzielający świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki lekarskiej w ramach kontraktu z NFZ (raz w roku do 31 marca 2020 r.)
MZ-14	udzielający świadczeń ambulatoryjnych w zakresie chorób przenoszonych drogą płciową (raz w roku do 28 lutego 2020 r.)
MZ-15	jednostki lecznictwa ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych (raz w roku do 28 lutego 2020 r.)
MZ-24	udzielający świadczeń ambulatoryjnych w zakresie ginekologii i położnictwa (raz w roku do 14 lutego 2020 r.)
MZ-88	wszyscy prowadzący działalność leczniczą (raz w roku do 13 marca 2020 r.)
MZ-89	wszyscy prowadzący działalność leczniczą (raz w roku do 13 marca 2020 r.)

Lekarze dentyści prowadzący indywidualne, specjalistyczne praktyki wypełniają następujące formularze: MZ-88 i MZ-89.

Istnieje możliwość przekazywania sprawozdań drogą elektroniczną za pośrednictwem Systemu Statystyki w Ochronie Zdrowia (SSOZ), administrowanego przez Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia w Warszawie. Wypełnienie sprawozdań w systemie wymaga rejestracji. W tym celu na stronie do logowania: <https://ssrmz.csioz.gov.pl> należy wejść w zakładkę **Zarejestruj** i wypełnić formularz rejestracyjny. **Wygenerowany formularz prosimy przesłać na adres:** Dolnośląski Urząd Wojewódzki, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Oddział Zdrowia Publicznego i Statystyki Medycznej, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, fax 71 340 63 89 lub e-mail: stat@duw.pl.

Po zweryfikowaniu danych na wniosku, konto użytkownika zostanie aktywowane. **Konta użytkowników, którzy wypełniali sprawozdania w roku ubiegłym są nadal aktywne i nie wymagają powtórnej rejestracji.**

Sprawozdania można wypełnić również w formie papierowej i przesłać lub złożyć osobiście w oddziale Zdrowia Publicznego i Statystyki Medycznej, parter, pokój 0128 (skrzydło B – lewa strona holu głównego). Formularze należy pobrać i wydrukować ze strony: www.csioz.gov.pl —> **projekty** —> **statystyka** —> **formularze**. **Z powodu zmian w formularzach nie należy korzystać z druków z poprzedniego roku.**

Osoby, które w 2019 roku nie prowadziły działalności w ramach indywidualnej praktyki lub prowadziły działalność tylko na rzecz innych podmiotów leczniczych, nie są zobowiązane do składania sprawozdań statystycznych.

Sprawozdania należy przekazać zgodnie z terminami wskazanymi w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019.

Szczegółowych informacji o obowiązującej w 2019 roku sprawozdawczości udzielają pracownicy Oddziału Zdrowia Publicznego i Statystyki Medycznej pod numerami tel.: 71 340 62 01, 71 340 62 79, 71 340 69 38.

Podstawę wypełniania formularza stanowi dokumentacja medyczna, której obowiązek prowadzenia dotyczy wszystkich podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 roku w sprawie rodzaju, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2069 ze zmianami).

Jednocześnie informujemy, że ustawodawca w art. 56, 57 i 58 Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 649 ze zmianami) przewidział nałożenie sankcji w przypadku odmowy wykonania obowiązku statystycznego, przekazania danych statystycznych niezgodnych ze stanem faktycznym oraz po upływie wyznaczonego terminu.

II. ODPADY MEDYCZNE

Do 15 marca każdego roku należy złożyć do marszałka województwa dolnośląskiego zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów za poprzedni rok.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o odpadach, która weszła w życie 6 stycznia 2018 roku lekarze prowadzący indywidualne praktyki lekarskie i dentystryczne są zobowiązani do zgłoszenia wniosku o wpis do BAZY DANYCH O PRODUKTACH I OPAKOWANIACH ORAZ O GOSPODARCE ODPADAMI (BDO).

Uzyskanie wpisu do ww. rejestru jest konieczne do prowadzenia ewidencji odpadów i sporządzania sprawozdań z zakresu gospo-

darki odpadami wyłącznie w wersji elektronicznej.

Brak indywidualnego numeru konta w BDO spowoduje, iż lekarz prywatnie praktykujący nie będzie mógł wystawić karty przekazania odpadów, a firma zajmująca się odpadami nie będzie mogła ich odebrać.

Szczegółowych informacji w powyższym zakresie udziela Wydział Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Wrocław, ul. Walońska 3-5. Dział Gospodarki Odpadami Wrocław, tel. 71 770 42 62; Legnica; Jelenia Góra, tel. 76 854 89 21.

Na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego: **bip.umwd.dolnyslask.pl** zamieszczone są obowiązujące w tym zakresie druki.

III. GAZY I PYŁY

Dotyczy lekarzy, którzy w ramach swojej praktyki korzystają z **samochołów lub posiadają w pomieszczeniach praktyki kotłownię**.

Do 31 marca każdego roku należy przekazać marszałkowi województwa sprawozdanie zawierające informacje i dane o ilości oraz rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz dane, na podstawie których określono te ilości, wykorzystane do ustalenia wysokości opłat oraz ewentualnie uiścić opłatę za korzystanie ze środowiska za poprzedni rok.

Nie wnosi się opłat na rachunek Urzędu Marszałkowskiego z tytułu tych rodzajów korzystania ze środowiska, których roczna wysokość nie przekracza 800 zł. **W przypadku, gdy roczna wysokość opłaty nie przekracza 100 zł, nie ma obowiązku przedkładania wykazu danych marszałkowi województwa.**

Szczegółowych informacji w powyższym zakresie udziela Wydział Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Wrocław, ul. Walońska 3-5.

Opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza: Wrocław i Wałbrzych, tel. 71 770 43 44, tel. 71 770 43 72, tel. 71 770 43 46; Jelenia Góra, tel. 75 767 50 07; Legnica, tel. 76 862 90 06.

Dział Emisji do Powietrza Wrocław – 71 770 42 83.

Na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego: **bip.umwd.dolnyslask.pl** zamieszczone są obowiązujące wzory formularzy.

Jednocześnie zgodnie z art. 7 Ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1447 ze zmianami), podmiot korzystający ze środowiska, którego działalność powoduje emisję, sporządza i wprowadza do krajowej bazy, w terminie do końca lutego każdego roku, raport zawierający informacje o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza, dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego.

Wzór wykazu zawierającego informacje o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, dane, na podstawie których określono te ilości, oraz informacje o wysokości należnych opłat określa załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz. U. z 2018, poz. 2527).

Raport wprowadza się do krajowej bazy przez stronę internetową: **<http://www.krajowabaza.kobize.pl>**

IV. INNE

Obowiązki sprawozdawcze

1. **Lekarze – pracodawcy, których pracownicy są narażeni na ryzyko zranienia ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, są zobowiązani do:**

- sporządzania i wdrażania procedur bezpiecznego postępowania z ostrymi narzędziami,
- sporządzania i wdrażania procedury używania odpowiednich do rodzaju i stopnia narażenia środków ochrony indywidualnej,

- **oceny procedur raz na 2 lata,**
- prowadzenia wykazu zranień ostrymi narzędziami,
- uzupełniania wykazu w razie zaistnienia zdarzenia,
- sporządzania raportu o bezpieczeństwie i higienie pracy w podmiocie leczniczym w zakresie zranień ostrymi narzędziami,
- **nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.**

2. **Lekarze prowadzący praktyki zawodowe są zobowiązani do:**

- przeprowadzania kontroli wewnętrznych – tzw. audytów,
 - przechowywania i okazywania na żądanie organów sanepidu w przypadku kontroli,
- nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.**

3. **Lekarze prowadzący praktyki zawodowe, używający aparatów rentgenowskich są zobowiązani do:**

- prowadzenia pomiarów dawek indywidualnych albo pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy oraz rejestrowania danych w tym zakresie,
- przekazywania informacji wynikających z rejestru w terminie **do 15 kwietnia roku następnego** uprawnionemu lekarzowi prowadzącemu dokumentację medyczną pracowników oraz do centralnego rejestru dawek,
- przeprowadzania audytów wewnętrznych,
- **co najmniej raz w roku.**

Testy eksploatacyjne (podstawowe):

- zgodność pola promieniowania z polem świetlnym – raz w miesiącu,
- powtarzalność ekspozycji dawki – raz w miesiącu,
- rozdzielczość wysoko i niskokontrastową – co 6 miesięcy,
- kratka przeciwozproszeniowa – co 3 miesiące,
- system automatycznej kontroli ekspozycji (AEC) – co 6 miesięcy,
- kasety – co 6 miesięcy,
- procesy wywoływania – codziennie,
- pomieszczenie ciemni – co 6 miesięcy,
- ocenę zdjęć RTG – codziennie.

Lekarzy dentyków stosujących stomatologiczne aparaty do zdjęć wewnątrzustnych obowiązują testy podstawowe:

- test rozdzielczości – co 6 miesięcy,
- test powtarzalności ekspozycji – co miesiąc.

Testy eksploatacyjne (specjalistyczne):

- co najmniej raz na 24 miesiące.

Szkolenie z zakresu ochrony radiologicznej:

- **uzyskanie co najmniej 20 punktów szkoleniowych w ciągu kolejnych 5 lat.**

Inne obowiązki

1. Lekarze prowadzący praktyki zawodowe:

- zgłoszenie zmiany danych praktyki do rejestru prowadzonego przez OIL – 14 dni od momentu zaistnienia zmiany,
- zgłoszenie ewentualnej zmiany zasad opodatkowania w ramach prowadzonej działalności gospodarczej – do 20 stycznia roku podatkowego, którego zmiana ma dotyczyć.

Powyższe dane zostały przygotowane na bazie przysłanego do Dolnośląskiej Izby Lekarskiej pisma Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej DUW. Pełny tekst pisma znajdziecie Państwo na stronie internetowej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej/zakładka PRAWO LEX.

lek. dent. Iwona Świętowska, wiceprezes DRL ds. stomatologii i przewodnicząca Komisji Stomatologicznej, mec. Beata Kozyra-Łukasik, radca prawny DIL

Fot. z archiwum Andrzeja Dziupiskiego

Od lewej: dr n. med. Dorota Radziszewska, przewodnicząca Delegatury; lek. dent. Iwona Świętkowska – przewodnicząca Koło Lekarzy Dentystów w Wałbrzychu, wiceprezes DRL ds. stomatologii oraz dr n. med. Paweł Wróblewski, prezes DRL; uczestnicy spotkania.

NIETYPOWE SPOTKANIE NOWOROCZNE W DELEGATURZE WAŁBRZYSKIEJ

256 osób wzięło udział w spotkaniu noworocznym lekarzy i lekarzy dentystów Delegatury Wałbrzyskiej połączonym z wałbrzyskimi obchodami jubileuszu 30-lecia DIL. Medycy, włodarze regionu oraz przedstawiciele dolnośląskiego samorządu świętowali te dwa wydarzenia 11 stycznia w Teatrze Zdrojowym im. Henryka Wieniawskiego w Szczawnie-Zdroju. Była to wspólna inicjatywa Delegatury DIL w Wałbrzychu, Koło Lekarzy Dentystów w Wałbrzychu oraz Klubu Lekarza DIL.

Spotkanie rozpoczęło się od... sentymentalnej uczty muzycznej. Wiesław Prządka – wirtuoz akordeonu i jedyny Polak grający na bandeonie diatonicznym – zabral słuchaczy w świat francuskiej piosenki i argentyńskiego tanga. Na fortepianie akompaniował artyście Rafał Karasiewicz. Obaj opowiadali anegdoty muzyczne podczas koncertu wirtuozowskiego „Magic of accordion”.

Zamiast długich przemówień pojawiły się życzenia. – W nowym roku przede wszystkim siły, bo to od niej zależy, jaki ten rok będzie. Pamiętajcie wszystkie sukcesy ostatnich 12 miesięcy, by móc je powtórzyć, i wszystkie porażki, by móc ich uniknąć. Szczęście i zdrowie też nie zawadzą – żartowali ze sceny dr n. med. Dorota Radziszewska, przewodnicząca Delegatury; lek. dent. Iwona Świętkowska – przewodnicząca Koła Lekarzy Dentystów w Wałbrzychu, wiceprezes DRL ds. stomatologii oraz dr n. med. Paweł Wróblewski, prezes DRL.

Było podniosłe i uroczyste. Wśród gości znaleźli się m.in.: Maria Romańska, przewodnicząca Rady Miasta Wałbrzyskiej; Michał Broda, przewodniczący Rady Miejskiej

Szczawna-Zdroju; Marek Fedoruk, burmistrz Szczawna-Zdroju; dr Mirosław Lubiński, przewodniczący Komisji Polityki Społecznej, Zdrowia i Rodziny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego; ks. infułat Józef Strugarek, proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Szczawnie-Zdroju i kapelan służby zdrowia diecezji legnickiej oraz dyrektorzy i prezesi wielu szpitali, przychodni i uzdrowisk.

Na wałbrzyskich obchodach jubileuszu 30-lecia DIL nie mogło zabraknąć prezentów i wspaniałego tortu, który okazał się tak olbrzymi, że na salę musiała go

wnieść czwórka mężczyzn. Pierwsze, przepyszne kawałki ukoili dr Wróblewski, dr Świętkowska i dr Radziszewska. Goście otrzymali m.in. okolicznościowy album. Temu podwójnemu wydarzeniu towarzyszył bankiet w urokliwej restauracji „Bohema”, gdzie na stołach królowała wyłącznie zdrowa, ekologiczna żywność. Rozmowy i spotkania po latach trwały do późnych godzin nocnych. ■

M.J.

► Wałbrzyskie spotkanie noworoczne rozpoczęło się od koncertu wirtuozowskiego „Magic of accordion” w wykonaniu Wiesława Prządki i Rafała Karasiewicza.

Fot. K.N.

Bezpłatne badania błony śluzowej jamy ustnej

21 marca (sobota) mieszkańcy Dolnego Śląska będą mogli skorzystać z bezpłatnych badań błony śluzowej jamy ustnej pod kątem nowotworów. Na pacjentów czekać będą gabinety stomatologiczne w czterech lokalizacjach (Wrocław, Wałbrzych, Legnica, Jelenia Góra). Dolnośląska akcja, organizowana w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej, to efekt współpracy Komisji Stomatologicznej DRL, Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz DOW NFZ.

O szczegółach akcji przedstawiciele tych instytucji rozmawiali 16 stycznia w siedzibie Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. Dolnośląski samorząd lekarski reprezentowali: prezes DRL dr n. med. Paweł Wróblewski, wiceprezes DRL ds. stomatologii lek. dent. Iwona Świętkowska i pełnomocnik ds. stomatologii Delegatury Wrocławskiej DIL lek. dent. Marek Stehlik, stronę uniwersytecką: prof. dr hab. Małgorzata Radwan-Oczko, prof. dr hab. Hanna Gerber, prof. dr hab. Tomasz Konopka, a DOW NFZ – rzecznik prasowy Joanna Mierzwińska. Spotkanie odbyło się z inicjatywy Komisji Stomatologicznej DRL. Na stronach 30-31 publikujemy plakat informacyjny. Prosimy Państwa o upowszechnianie akcji. ■

wiceprezes DRL ds. stomatologii, przewodnicząca KS DRL lek. dent. Iwona Świętkowska

PRAWO NA CO DZIEŃ

Mec. Beata Kozyra-Łukasiak – radca prawny DIL

23 listopada 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środki lub substancje, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2301.

Na receptę wystawianej na preparat zawierający środek odurzający lub substancję psychotropową podaje się, oprócz danych określonych w przepisach ustawy – Prawo farmaceutyczne – jeżeli mają zastosowanie, sumaryczną ilość środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo ilość środka odurzającego lub substancji psychotropowej wyrażoną za pomocą ilości jednostek dawkowania oraz wielkości dawki, przy czym dla recepty w postaci papierowej ilość tę podaje się słownie.

Więcej na stronie:
www.dilnet.wroc.pl/
zakładka PRAWO

28 listopada 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2316.

Zmiany zostały wprowadzone w wykazie szczegółowych kryteriów wyboru ofert wraz z wyznaczającymi je warunkami oraz przypisaną im wartością w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

2 grudnia 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2335.

Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie działań mających na celu zachowanie zdrowia świadczeniobiorcy:

- prowadzi edukację zdrowotną oraz systematyczną i okresową ocenę stanu zdrowia w ramach badań bilansowych,

- uczestniczy w realizacji programów zdrowotnych i programów polityki zdrowotnej, działając na rzecz zachowania zdrowia w społeczności lokalnej i rozpoznaje środowisko świadczeniobiorcy.

W zakresie działań mających na celu profilaktykę chorób lekarz POZ:

- identyfikuje czynniki ryzyka oraz zagrożenia zdrowotne świadczeniobiorcy, a także podejmuje działania ukierunkowane na ich ograniczenie;
- informuje o obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw chorobom zakaźnym oraz o zalecanych szczepieniach ochronnych przeciw tym chorobom;
- przeprowadza badania kwalifikacyjne poprzedzające wykonanie obowiązkowych albo zalecanych szczepień ochronnych przeciw chorobom zakaźnym oraz, jeżeli dotyczy, kieruje na konsultację specjalistyczną;
- koordynuje wykonanie obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych przeciw chorobom zakaźnym;
- uczestniczy w realizacji programów profilaktycznych;
- prowadzi systematyczną i okresową ocenę stanu zdrowia w ramach badań przesiewowych.

Lekarz POZ w zakresie działań mających na celu rozpoznawanie chorób:

- planuje i koordynuje postępowanie diagnostyczne, stosownie do stanu zdrowia świadczeniobiorcy;
- informuje świadczeniobiorcę o możliwościach postępowania diagnostycznego w odniesieniu do jego stanu zdrowia oraz wskazuje podmioty właściwe do jego przeprowadzenia;
- przeprowadza badanie podmiotowe świadczeniobiorcy zgodnie z aktualną wiedzą medyczną,
- przeprowadza badanie przedmiotowe z wykorzystaniem technik dostępnych w warunkach POZ;
- wykonuje testy lub zleca wykonanie badań dodatkowych, w szczególności laboratoryjnych lub obrazowych;
- wystawia kartę diagnostyki i leczenia onkologicznego, jeżeli stwierdzi podejrzenie nowotworu złośliwego;
- kieruje świadczeniobiorcę do świadczeniodawców udzielających ambulatoryjnych lub stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, w przypadku gdy uzna to za konieczne;
- dokonuje interpretacji wyników badań i konsultacji wykonanych przez innych świadczeniodawców;
- orzeka o stanie zdrowia świadczeniobiorcy po uprzednim, osobistym jego zbadaniu lub zbadaniu za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, a także po analizie dostępnej dokumentacji medycznej.

W zakresie działań mających na celu leczenie chorób lekarz POZ:

- planuje i uzgadnia ze świadczeniobiorcą postępowanie terapeutyczne, stosownie do jego problemów zdrowotnych zgodnie z aktualną wiedzą medyczną oraz działania edukacyjne mające na celu ograniczenie lub wyeliminowanie stanu będącego przyczyną choroby świadczeniobiorcy;
- zleca i monitoruje leczenie farmakologiczne oraz wykonuje lub zleca wykonanie zabiegów;
- kieruje świadczeniobiorcę do innych świadczeniodawców, w celu wykonania zabiegów;
- kieruje świadczeniobiorcę do innych świadczeniodawców, w tym udzielających ambulatoryjnych lub stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, w celu dalszego leczenia;
- kieruje do pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej oraz do leczenia uzdrowiskowego;
- orzeka o czasowej niezdolności do pracy lub nauki;
- wydaje zaświadczenia i orzeczenia lekarskie, zgodnie z odpowiednimi przepisami;
- wystawia receptę albo zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne;

- integruje, koordynuje lub kontynuuje działania lecznicze podejmowane w odniesieniu do świadczeniobiorcy przez innych świadczeniodawców w ramach swoich kompetencji zawodowych, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.

Lekarz POZ w zakresie działań mających na celu rehabilitację świadczeniobiorcy:

- wystawia skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne;
- wykonuje, stosownie do posiadanych kwalifikacji i zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, zabiegi rehabilitacyjne;
- wystawia receptę albo zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne.

10 grudnia 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie albo posiadających licencję detektywa, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2304.

Rozporządzenie określa wzory orzeczenia lekarskiego osób ubiegających się o wydanie licencji detektywa lub posiadających taką licencję.

Orzeczenia lekarskie mogą być wydawane według wzorów dotychczas obowiązujących nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2021 r.

19 grudnia 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2430.

Zakażenia i choroby zakaźne, w przypadku których podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z ich powodu dokonuje się zgłoszenia, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Zgłoszenie jest dokonywane w postaci elektronicznej albo papierowej przesyłką poleconą lub bezpośrednio za pokwitowaniem, w kopercie opatrzonej wyraźnym adresem zwrotnym nadawcy i oznaczeniem „ZLK”.

W przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej wskazanej w części I załącznika nr 1 do rozporządzenia zgłoszenie jest dokonywane telefonicznie państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na miejsce powzięcia podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, zachorowania na chorobę zakaźną lub zgonu z ich powodu, na numer telefonu alarmowego opublikowany na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

W powyższy sposób zgłasza się również wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych wskazanych w części II załącznika nr 1 do rozporządzenia, jeżeli w ocenie lekarza lub felczera okoliczności wymagają podjęcia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej natychmiastowych działań mających na celu ochronę zdrowia publicznego.

Zgłoszenie dotyczące podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, które stwierdzono na obszarze przejścia granicznego, jest przekazywane odpowiednio państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu albo państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu dla tego przejścia.

21 grudnia 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych u ludzi, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2465.

Biologiczne czynniki chorobotwórcze podlegające obowiązkowi zgłoszenia oraz przesłanki dokonywania zgłoszenia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Wzór formularza zgłoszenia dodatniego wyniku badania w kierunku:

- biologicznych czynników chorobotwórczych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- gruźlicy określa załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- ludzkiego wirusa niedoboru odporności (HIV) określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

Zgłoszenie jest dokonywane w postaci elektronicznej – w formie dokumentu elektronicznego lub papierowej – przesyłką poleconą lub bezpośrednio, za pokwitowaniem w kopercie opatrzonej wyraźnym adresem zwrotnym nadawcy i oznaczeniem „ZLB”.

W przypadku dodatniego wyniku badania wskazanego w części I załącznika nr 1 do rozporządzenia zgłoszenie jest dokonywane telefonicznie, a następnie nie później niż w ciągu 24 godzin od jego dokonania jest potwierdzane zgłoszeniem w postaci elektronicznej albo papierowej.

W powyższy sposób zgłasza się również dodatnie wyniki badań wskazane w części II załącznika nr 1 do rozporządzenia, jeżeli w ocenie osoby zgłaszającej okoliczności wymagają lub mogą wymagać podjęcia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej natychmiastowych działań mających na celu ochronę zdrowia publicznego.

W przypadku wykonywania w laboratorium wielu badań materiału klinicznego pobranego od pacjenta w czasie trwania tego samego zakażenia, zgłoszeniu podlega jedynie pierwszy dodatni wynik badania w kierunku danego biologicznego czynnika chorobotwórczego, chyba że wynik dotyczy badania potwierdzającego, badania polegającego na genotypowej lub fenotypowej charakterystyce biologicznego czynnika chorobotwórczego lub gdy przesłanki dokonywania zgłoszenia wymagają udokumentowania sekwencji badań.

24 grudnia 2019 r. weszła w życie Ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw, opublikowana w Dz. U. z 2019 r., poz. 2473.

Ustawa wprowadziła zmiany w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którą świadczeniobiorcy na podstawie ustawy nie przysługują m.in. orzeczenia o zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz inne orzeczenia i zaświadczenia lekarskie wydawane na życzenie świadczeniobiorcy, jeżeli nie są one związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki, uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku, a także jeżeli nie są wydawane dla celów pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, orzecznictwa o niepełnosprawności, **uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania świadczenia uzupeł-**

niającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

1 stycznia 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie recept, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2395.

Recepta w postaci elektronicznej, na której nie oznaczono terminu realizacji recepty, nie może być zrealizowana po upływie 30 dni od daty jej wystawienia albo naniesionej na niej daty realizacji „od dnia”.

W przypadku oznaczania terminu realizacji na receptce w postaci elektronicznej, termin ten osoba uprawniona, kierując się aktualną wiedzą medyczną, oznacza na 365 dni.

Realizacja recept w postaci elektronicznej wystawionych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych.

1 stycznia 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2512.

Świadczeniodawca jest obowiązany do podłączenia do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w przepisach ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia, poprzez uzyskanie certyfikatu do uwierzytelnienia systemu lub założenie konta w aplikacji gabinet.gov.pl.

W przypadku zastrzeżenia w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej kar umownych, w razie niewykonania powyższego obowiązku, od 1 lipca 2020 r. wysokość kary wynosi 5000 zł dla podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne oraz 1000 zł dla pozostałych podmiotów.

Prezes NFZ określa współczynniki korygujące mające na celu w szczególności polepszenie jakości i zwiększenie dostępności udzielanych świadczeń, z przeznaczeniem środków wynikających z ustalenia tych współczynników na średni wzrost miesięcznego wynagrodzenia osób wymienionych w rozporządzeniu, w tym składki na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych.

1 stycznia 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2544.

2 stycznia 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2444.

Centrum zdrowia psychicznego w ramach udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych zapewnia całodobowe udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej przez lekarza we wszystkie dni tygodnia w miejscu udzielania świadczeń.

Poza normalnymi godzinami pracy udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej przez lekarza jest zapewnione w ramach wyodrębnionego na potrzeby centrum dyżuru medycznego.

Jeżeli łączna liczba łóżek opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień zgłoszonych w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tej samej lokalizacji w podmiocie prowadzącym centrum wynosi nie więcej niż 60, a średnie wykorzystanie tych łóżek w poprzednim okresie rozliczeniowym nie przekroczyło 100%, dopuszcza się zapewnienie opieki lekarskiej w ramach wyodrębnionego na potrzeby centrum dyżuru medycznego dla łóżek opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień zgłoszonych w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, nie wchodzących w skład centrum przez lekarza pełniącego dyżur w centrum.

W okresie od 2 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. łączna liczba łóżek opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień zgłoszonych w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tej samej lokalizacji w podmiocie prowadzącym centrum zdrowia psychicznego, wynosi nie więcej niż 70.

14 stycznia 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 stycznia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestru broń pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną, opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 45.

Szkolenia z zakresu przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich oraz szkolenia z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych i wydawania orzeczeń psychologicznych – ukończone przed 21 sierpnia 2019 r. – zachowują ważność, natomiast rozpoczęte i niezakończone przed tym dniem są prowadzone na podstawie przepisów wymienionego wyżej rozporządzenia.

30 stycznia 2020 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców, opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 62.

W ramach badania lekarskiego uprawniony lekarz dokonuje oceny stanu zdrowia osoby badanej w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami w zakresie narządu wzroku, narządu słuchu, układu ruchu, układu sercowo-naczyniowego i układu oddechowego, układu nerwowego, w tym padaczki, obturacyjnego bezdechu podczas snu, czynności nerek, cukrzycy, przy uwzględnieniu wyników badania poziomu glikemii, stanu psychicznego, objawów wskazujących na uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie, objawów wska-

zujących na uzależnienie od środków działających podobnie do alkoholu lub ich nadużywanie, stosowania produktów leczniczych mogących mieć wpływ na zdolność do kierowania pojazdami, innych poważnych zaburzeń stanu zdrowia, które mogą stanowić zagrożenie w sytuacji kierowania pojazdami.

W zakresie badania lekarskiego uprawniony lekarz uwzględnia u osoby badanej obecność i rodzaj schorzenia, stopień zaawansowania objawów chorobowych i ich dynamikę, z uwzględnieniem możliwości rozwoju choroby, jak i cofania się jej objawów oraz rozważa zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania przez tę osobę pojazdami.

Konsultacja u lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie okulistyki jest obligatoryjna w odniesieniu do osób ubiegających się o wydanie lub posiadających prawo jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1, B, B+E lub T, po sześciomiesięcznym okresie adaptacji w przypadku powstania jednoocznoci lub diplopii. Przed upływem okresu adaptacji uprawniony lekarz stwierdza istnienie przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami.

Uprawniony lekarz może skierować osobę badaną na konsultację do lekarza posiadającego specjalizację w określonej dziedzinie medycyny lub psychologa albo zlecić przeprowadzenie pomocniczych badań diagnostycznych, w zakresie, o którym mowa wyżej, w celu oceny schorzenia lub stopnia zaawansowania objawów chorobowych.

Po upływie okresu adaptacji uprawniony lekarz może orzec brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami pod warunkiem przedstawienia przez osobę badaną opinii lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie okulistyki potwierdzającej adaptację.

Konsultacja u lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie okulistyki jest ponadto obligatoryjna w odniesieniu do osób ubiegających się o wydanie lub posiadających prawo jazdy kategorii C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E lub pozwolenie na kierowanie tramwajem,

*osób występujących o zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym lub przewożącym wartości pieniężne albo o przedłużenie ważności tego dokumentu,

*kierowców wykonujących przewóz drogowy oraz przedsiębiorców lub innych osób osobiście wykonujących przewóz drogowy,

*osób wykonujących czynności instruktora, kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów oraz instruktorów techniki jazdy

– po sześciomiesięcznym okresie adaptacji w przypadku powstania znacznej i nagłej utraty możliwości widzenia na jedno oko.

Przed upływem okresu adaptacji uprawniony lekarz stwierdza istnienie przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami. Po upływie tego okresu uprawniony lekarz może orzec brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami pod warunkiem przedstawienia przez osobę badaną opinii lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie okulistyki potwierdzającej adaptację.

Ponadto zmiany zostały wprowadzone w załączniku nr 2 określającym szczegółowe warunki badania lekarskiego w zakresie narządu wzroku oraz w załączniku nr 5 określającym szczegółowe warunki badania lekarskiego w zakresie układu sercowo-naczyniowego.

Do postępowań w sprawie wydania orzeczenia lekarskiego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe z uwzględnieniem powyższych zmian, przy czym czynności wykonane przed tym dniem zachowują ważność.

Orzeczenia lekarskie wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane. ■

ZJAZD ABSOLWENTÓW AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1968

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie absolwentów Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 18-20 września 2020 r. Miejsce spotkania będzie ośrodek Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleńcu.

Program zjazdu

18 września 2020 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce

19 września 2020 r. (sobota)

godz. 8.00-10.00 Śniadanie
godz. 10.30 Wykład „Zieleniec

– wczoraj, dzisiaj, jutro”
– dr Józef Dziąsko, prezes Stowarzyszenia Zieleniec
godz. 12.00 Msza święta – kościół św. Anny w Zieleńcu

godz. 13.00 Czas wolny, spacer po Zieleńcu

godz. 15.00 Obiad, czas wolny

godz. 19.00-2.00 Uroczysta kolacja

20 września 2020 r. (niedziela)

godz. 8.00-11.00 Śniadanie i pożegnania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej 500 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 66 1090 2590 0000 0001 3393 3014 do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1968”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje 2-3-osobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
Krystyna Czernik, Wojciech Durek,
Andrzej Karmowski, Bogusław Kudyba,
Wanda Poradowska-Jeszke, Krzysztof Wronecki

JUBILEUSZOWY ZJAZD ABSOLWENTÓW AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1970

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na uroczyste obchody z okazji 50-lecia uzyskania absolutorium, które odbędą się 13 czerwca 2020 r. (sobota) we Wrocławiu.

Program zjazdu

12 czerwca 2020 r. (piątek)

dla zainteresowanych – płatne dodatkowo 100 zł
godz. 19.00 Zwiedzanie z przewodnikiem Afrykarium (ZOO Wrocław, ul. Wróblewskiego 1-5, 51-618 Wrocław)

godz. 20.00 Kolacja w restauracji „Laguna Bistro” (w budynku Afrykarium)

13 czerwca 2020 r. (sobota)

godz. 10.00 Msza święta (kościół Najświętszego Imienia Jezus, pl. Uniwersytecki 1)

Część oficjalna – Uniwersytet Wrocławski, Oratorium Marianum/Aula Leopoldina

godz. 11.00 Śniadanie studenckie – Klub Uniwersytetu Wrocławskiego

godz. 12.00 Otwarcie zjazdu

godz. 12.10 Wystąpienie chóru Medici Cantantes Uniwersytetu Medycznego
Przemówienie JM rektora UM i uroczyste wręczenie dyplomów
Wykład okolicznościowy
Wspólne zdjęcie pamiątkowe
godz. 18.00 Uroczysta kolacja – Haston City Hotel (sala Chrysler, I piętro), Irysowa 1-3, 51-117 Wrocław

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi: sobota (część oficjalna + uroczysta kolacja) – 350 zł, osoba towarzysząca na uroczystej kolacji – 200 zł, część oficjalna (bez uroczystej kolacji) – 150 zł, Afrykarium (płatne dodatkowo) – 100 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 47 1140 2004 0000 3302 7877 4363 (odbiorca: Henryk Lisiak) do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1970”. Koleżanki prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Istnieje możliwość rezerwacji noclegu w Haston City Hotel po preferencyjnych cenach pod numerem telefonu 71 322 50 00 lub 71 320 97 01 (prosimy o podanie hasła „rocznik 1970”). Płatność za hotel indywidualna (nie jest wliczona w cenę zjazdu).

Za Komitet Organizacyjny
Barbara Bruzewicz-Mikłaszewska, Henryk Lisiak

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1975

SZAFIROWY ZJAZD

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 45-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 15-17 maja 2020 r. w „Zamku na skale” w Trzebiezowicach w Kotlinie Kłodzkiej (www.zameknaskale.pl).

Program zjazdu

15 maja 2020 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie w hotelu

„Zamek na skale”

godz. 20.00 Uroczysty bankiet poprzedzony wspólnym zdjęciem pamiątkowym

16 maja 2020 r. (sobota)

godz. 8.30-10.00 Śniadanie

godz. 11.00 Wycieczka krajoznawcza w góry (transport autobusem do Międzygórza – Wodospad Wilczki; pieszo ok. 1,5 godziny do schroniska „Na Iglicznej”, następnie do miejscowości Wilkanów ok. godziny, powrót autobusem do hotelu)
godz. 18.00 Obiadokolacja z „wieczorkiem wspominkowym”, a następnie nocne zwiedzanie zamku

17 maja 2020 r. (niedziela)

godz. 9.00-11.00 Śniadanie i pożegnania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi 700 zł (spotkanie bez osób towarzyszących).

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 32 1020 5226 0000 6102 0334 3431 (odbiorca: Ewa Lewczuk) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1975”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Bliższych informacji udziela Ewa Lewczuk (Kulej), tel. 691 348 007; e-mail: ewalewcz@gmail.com

Za Komitet Organizacyjny
Ewa Lewczuk (Kulej)

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1977

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 4-6 września 2020 r. w Kudowie-Zdroju (Hotel Kudowa**** Manufaktura Relaksu, ul. Pogodna 16, 57-350 Kudowa-Zdrój).

Program zjazdu

4 września 2020 r. (piątek)

od godz. 15.00 Zakwaterowanie w hotelu
godz. 18.00-2.00 Grill przy biesiadnej muzyce

5 września 2020 r. (sobota)

godz. 7.00-10.00 Śniadanie, czas wolny, spacer po uzdrowisku
godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem

godz. 14.00 Obiad

godz. 18.00-2.00 Grill przy biesiadnej muzyce

6 września 2020 r. (niedziela)

godz. 7.00-10.00 Śniadanie i pożegnania
do godz. 11.00 Wymeldowania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej 550 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 87 1090 2398 0000 0001 4377 3356 (odbiorca: Małgorzata Rudnicka) do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1977”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje 2-3-osobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie ze strefy relaksu: krytego basenu z atrakcjami wodnymi (gejzer, kaskada, masażery), jacuzzi, strefy saun (sucha, infrared, łaźnia parowa), urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
Andrzej Bugajski, Jolanta Kasperkiewicz-Skałeczka,
Małgorzata Rudnicka, Danuta Sidor

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1985

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 35-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 29-31 maja 2020 r. w ośrodku Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleńcu.

Program zjazdu

29 maja 2020 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce

30 maja 2020 r. (sobota)

godz. 8.00-10.00 Śniadanie
godz. 10.15 Msza św. – kościół św. Anny w Zieleńcu, czas wolny, spacer po Zieleńcu

godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
 godz. 14.00 Obiad
 godz. 15.00 Czas wspomnień, prezentacje
 godz. 19.00-2.00 Bankiet
31 maja 2020 r. (niedziela)
 godz. 8.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej:
 piątek-niedziela z noclegami – 500 zł,
 sobota-niedziela z noclegiem – 350 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 22 1050 1908 1000 0097 2210 6052 (odbiorca Dorota Radziszewska) do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1985”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje 2-3-osobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Jacek Chodorski, Dorota Radziszewska,
 Andrzej Stawarski

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU STOMATOLOGICZNEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1985

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
 Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 35-lecia ukończenia Wydziału Stomatologicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 22-24 maja 2020 r. Miejschem spotkania będzie ośrodek Tarasy Wang w Karpaczu (ul. Na Śnieżkę 3, 58-540 Karpacz).

Program zjazdu

22 maja 2020 r. (piątek)
 od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
 godz. 18.00-24.00 Grill
23 maja 2020 r. (sobota)
 godz. 8.00-10.30 Śniadanie
 godz. 11.00 Msza św. (kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, ul. Konstytucji 3 Maja 44, Karpacz), czas wolny, spacer po Karpaczu
 godz. 14.00 Obiad, czas wolny
 godz. 19.00-2.00 Bankiet/uroczysta kolacja
24 maja 2020 r. (niedziela)
 godz. 8.00-10.30 Śniadanie i pożegnania
 do godz. 12.00 Wymeldowania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej 500 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 76 1140 2004 0000 3702 7937 7470 (odbiorca Aneta Łojewska) do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1985”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje 2-3-osobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z jacuzzi, saun, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny monitoringowany parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Aneta Łojewska, Waldemar Jarosiewicz

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1990

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
 Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 30-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 5-7 czerwca 2020 r. Miejschem spotkania będzie ośrodek Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleniecu.

Program zjazdu

5 czerwca 2020 r. (piątek)
 od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
 godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce
6 czerwca 2020 r. (sobota)
 godz. 8.00-10.00 Śniadanie
 godz. 10.15 Msza św. – kościół św. Anny w Zieleniecu, czas wolny, spacer po Zieleniecu
 godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
 godz. 14.00 Obiad, czas wolny
 godz. 19.00-2.00 Bankiet
7 czerwca 2020 r. (niedziela)
 godz. 9.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej:
 piątek-niedziela z noclegami – 500 zł,
 sobota-niedziela z noclegiem – 350 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 63 1140 2004 0000 3402 7877 0728 (odbiorca Ewa Willak-Janc) do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1990”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje 2-3-osobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Wojciech Apoznański, Ewa Willak-Janc, Teresa Żak (Biercewicz)

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1995

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
 Zapraszamy na kolejne spotkanie koleżeńskie, tym razem z okazji 25-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 25-27 września 2020 r. Miejschem spotkania będzie ośrodek Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleniecu.

Program zjazdu

25 września 2020 r. (piątek)
 od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
 godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce
26 września 2020 r. (sobota)
 godz. 8.00-10.00 Śniadanie
 godz. 10.15 Msza św. – kościół św. Anny w Zieleniecu, czas wolny, spacer po Zieleniecu
 godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
 godz. 14.00 Obiad, czas wolny
 godz. 19.00-2.00 Bankiet
27 września 2020 r. (niedziela)
 godz. 9.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej:
 piątek-niedziela z noclegami – 500 zł,
 sobota-niedziela z noclegiem – 350 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 66 1090 2590 0000 0001 3393 3014 do 29.02.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1995”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje 2-3-osobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Radek Tarkowski

Blizszych informacji udziela Patrycja Malec, kom. 501 217 204, e-mail: patka.malec@wp.pl

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1980

Zjazd z okazji 40-lecia dyplomu planujemy w dniach 19-21.06.2020.
 Miejsce: Zieleniec, Vital & Spa Resort Szarotka
 Zgłoszenie uczestnictwa należy kierować na adres: zjazdroku2020@gmail.com

Koleżanki i Koledzy, którzy zgłoszą chęć uczestniczenia otrzymają drugi komunikat ze szczegółami.
 Serdecznie zapraszamy. Nie zwlekajcie z rejestracją!

Wanda Krowińska, Renata Tuchendler, Andrzej Szuba, Dariusz Patrzałek

Dziekan Wydziału Lekarskiego prof. dr hab. Andrzej Hendrich zaprasza na kursy:

Il Katedra i Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywnienia Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza specjalizujących się w pediatrii i innych zainteresowanych lekarzy na kurs:

ŻYWIENIE I LECZENIE ŻYWIENIOWE – ZNACZENIE DLA PRAWIDŁOWEGO ROZWOJU DZIECKA I TERAPII CHORÓB PRZEWODU POKARMOWEGO

Termin kursu: 4.03.2020 r., godz. 8.00-15.00

Kierownik naukowy kursu:

dr n. med. Andrzej Stawarski

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Żywnienia, ul. Skłodowskiej-Curie 50/52, Wrocław

Liczba uczestników: 18-50

Kurs odpłatny. Cena – 50 zł od osoby

7 punktów edukacyjnych

Szczegółowe informacje pod numerem tel. 71 784 11 57 oraz 71 770 30 45 lub poprzez e-mail: elzbieta.adamczyk@umed.wroc.pl

Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie rodzinnej na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

WYBRANE PROBLEMY KLINICZNE

Termin kursu (kurs nieciągły):

24-28.02.2020 r., 9-13.03.2020 r.,

23-27.03.2020 r., 20-24.04.2020 r.,

11-15.05.2020 r., 01-04.06.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Agnieszka Mastalerz-Migas

Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej, ul. Syrokomli 1, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w urologii na obowiązkowe kursy (z listy CMKP):

ENDOUROLOGIA I ESWL

Termin kursu: 24-26.02.2020 r.

WARSZTATY DYDAKTYCZNE-LAPAROSKOPIA W UROLOGII

Termin kursu: 23-24.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Romuald Zdrojowy

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników na każdym kursie: 10

Kursy bezpłatne

Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w nefrologii na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

TRANSPLANTOLOGIA KLINICZNA

Termin kursu: 9-11.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Magdalena Krajewska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny – 18 punktów edukacyjnych

Katedra i Zakład Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają wszystkich lekarzy/lekarzy dentystów specjalizujących się trybem modułowym na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

ZDROWIE PUBLICZNE

Termin kursu: 2-11.03.2019 r., godz. 8.00

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Katarzyna Zatońska, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Centrum Symulacji Medycznej, ul. Marcinkowskiego 7a, Wrocław

Liczba uczestników: 80

Kurs bezpłatny – 40 punktów edukacyjnych

Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w dermatologii i wenerologii na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

WPROWADZENIE DO DERMATOLOGII I WENEROLOGII

Termin kursu: 2-6.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Joanna Maj

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii, ul. T. Chałubińskiego 1, Wrocław

Liczba uczestników: 15

Kurs bezpłatny – 30 punktów edukacyjnych

Il Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii trybem dotychczasowym, jak i trybem modułowym, na obowiązkowe kursy (z listy CMKP):

STANY NAGŁĄCE I KRWOTOKI

W POŁOŻNICTWIE I GINEKOLOGII

Termin kursu: 2-6.03.2020 r., godz. 9.00

DIAGNOSTYKA I TERAPIA PŁODU

Termin kursu: 9-13.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursów:

prof. dr hab. Mariusz Zimmer

Liczba uczestników na każdym kursie: 20

Miejsce kursów: Il Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Kursy bezpłatne

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii trybem modułowym na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

DIAGNOSTYKA I LECZENIE CHORÓB NOWOTWOROWYCH NARZĄDÓW PŁCIOWYCH

Termin kursu: 16-20.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Lidia Hirnle, prof. nadzw.

Miejsce kursu: I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UMW, ul. T. Chałubińskiego 3, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kursy bezpłatne

Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza wszystkich lekarzy i lekarzy dentystów specjalizujących się w trybie modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

RATOWNICTWO MEDYCZNE

Termin kursu: 3-7.02.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr Grzegorz Gogolewski

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 80

Kurs bezpłatny

Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w medycynie sądowej w trybie modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

PODSTAWY TOKSYKOLOGII SĄDOWEJ

Termin kursu: 3-7.02.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: dr Marcin Zawadzki

Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Sądowej UMW, ul. Mikulicza-Radeckiego 4, Wrocław

Liczba uczestników: 6

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w anestezjologii i intensywnej terapii w trybie modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

WPROWADZENIE DO SPECJALIZACJI W DZIEDZINIE

ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII

Termin kursu: 24-28.02.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Waldemar Goździk, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w pediatrii trybem dotychczasowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ONKOLOGIA

Termin kursu: 2-6.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: dr Wojciech Pietras

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 40

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w medycynie ratunkowej trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

NAGŁE ZAGROŻENIA W NASTĘPSTWIE URAZÓW

Termin kursu: 9-13.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: dr Krzysztof Dudek

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w chorobach wewnętrznych trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

TOKSYKOLOGIA

Termin kursu: 12-13.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

lek. Barbara Monika Porębska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 30

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w diabetologii trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**WPROWADZENIE DO SPECJALIZACJI
W DIABETOLOGII**

Termin kursu: 12-13.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
prof. dr hab. Rajmund Adamiec
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 10
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w ortopedii i traumatologii narządu ruchu trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**CHIRURGIA RĘKI
I CHIRURGIA REKONSTRUKCYJNA**
Termin kursu: 16-20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr hab. Jerzy Gosk, prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

Katedra i Zakład Medycyny Sportowej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie sportowej trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA SPORTOWA
Termin kursu: 16-20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr hab. Paweł Reichert, prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Sportowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Neonatologii im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neonatologii trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**ŻYWIENIE W OKRESIE NOWORODKOWYM
I NIEMOWLĘCYM
– AKTUALIZACJA ZALECEŃ**
Termin kursu: 19-20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr Agnieszka Szafrńska
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Neonatologii, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 10
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Okulistyki im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w okulistyce trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ZAPALENIA BŁONY NACZYNIOWEJ
Termin kursu: 20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr hab. Anna Turno-Kręciśka
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Okulistyki, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

Katedra Medycyny Sądowej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza wszystkich lekarzy i lekarzy dentystów specjalizujących się w trybie modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

PRAWO MEDYCZNE
Termin kursu: 23-25.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr hab. Tomasz Jurek, prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra Medycyny Sądowej UMW, ul. Mikulicza-Radeckiego, Wrocław
Liczba uczestników: 24
Kurs bezpłatny

Katedra i Zakład Medycyny Sportowej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie sportowej trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**WPROWADZENIA DO REHABILITACJI
I FIZJOTERAPII
W MEDYCYNIE SPORTOWEJ**
Termin kursu: 23-25.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr hab. Paweł Reichert, prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Sportowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w medycynie ratunkowej trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

RESUSCYTACJA KRAŻENIOWO-ODDECHOWA
Termin kursu: 23-27.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: lek. Chorasía Goutam
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w anestezjologii i intensywnej terapii trybem dotychczasowym na kurs

obowiązkowy (z listy CMKP):

**ANESTEZJOLOGIA I INTENSYWNA TERAPIA
DZIECIĘCA**

Termin kursu: 23-27.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr hab. Magdalena Zielińska
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 15
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Neonatologii im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neonatologii trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ZASADY RESUSCYTACJI NOWORODKA
Termin kursu: 25.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: dr Monika Lachowska
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Neonatologii, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 10
Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w anestezjologii i intensywnej terapii trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**INTENSYWNA TERAPIA DOROSŁYCH.
POSTĘPY W INTENSYWNEJ TERAPII**
Termin kursu: 30.03.-03.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Waldemar Goździk, prof. nadzw.
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neonatologii terapii trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**PODSTAWY PATOLOGII I FIZJOLOGII
NOWORODKA**
Termin kursu: 30.03.-03.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:
dr Małgorzata Czyżewska
Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UMW, ul. Chałubińskiego 3, Wrocław
Liczba uczestników: 20
Kurs bezpłatny

**NA WSZYSTKIE KURSY ORGANIZOWANE PRZEZ DZIEKANAT WLKP NALEŻY ZAPISYWAĆ SIĘ
NA STRONIE CENTRUM MEDYCZNEGO KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO: WWW.CMKP.EDU.PL**

Szukamy lekarzy zainteresowanych wynajmem sali operacyjnej

Nowoczesna sala operacyjna z pełnym oprzyrządowaniem do zabiegów laparoskopowych, artroskopowych z ramieniem C oraz kadrą anestezjologów, pielęgniarek i oddziałem łóżkowym (różne formy współpracy).

www.szpital-lubin.pl

KONTAKT: szpital@cdtmedicus.pl

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu
zaprasza na konferencję**

pt. „PACJENT W PIEKLE BÓLU – UJĘCIE INTERDYSCYPLINARNE”

**która odbędzie się 28 lutego 2020 r. (piątek)
w godz. 9.00-16.00 w sali konferencyjnej
Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

**Uczestnikowi konferencji przysługuje
5 punktów edukacyjnych.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji
dr hab. Jacek Smereka

Kierownik organizacyjny konferencji
lek. Małgorzata Niemiec

Program konferencji

- godz. 9.00-9.45 *Patomechanizm bólu – implikacje kliniczne*
dr hab. Małgorzata Malec-Milewska, prof. CMKP
- godz. 9.45-10.30 *Ból ostry w praktyce lekarskiej*
dr hab. Jacek Smereka
- godz. 10.30-11.30 *Metody interwencyjne leczenia bólu*
dr hab. Małgorzata Malec-Milewska, prof. CMKP
- godz. 11.30-11.45 Dyskusja
- godz. 11.45-12.45 *Leczenie bólu u pacjentów z chorobą nowotworową w świetle aktualnych wytycznych*
dr hab. Wojciech Leppert, prof. UMP
- godz. 12.45-13.30 *Ból w praktyce lekarza podstawowej opieki zdrowotnej*
dr n. med. Urszula Grata-Borkowska
- godz. 13.30-14.15 *Implikacje kliniczne bólu neuropatycznego*
dr hab. Wojciech Leppert, prof. UMP
- godz. 14.15-15.00 *Ból wszechogarniający – fakt czy mit?*
dr n. med. Anna Orońska
- godz. 15.00-16.00 Dyskusja i zakończenie konferencji

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa,
które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne
należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu oraz Klinika Chorób Zakaźnych
i Hepatologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów
Śląskich we Wrocławiu, Katedra i Klinika Pediatrii
i Chorób Infekcyjnych Uniwersytetu Medycznego
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Zakład Prawa
Medycznego Katedry Medycyny Sądowej Uniwersytetu
Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
oraz I Oddział Zakaźny Kliniczny Wojewódzkiego
Szpitala Specjalistycznego im. Gromkowskiego
we Wrocławiu
zapraszają na konferencję**

pt. „SZCZEPIENIA DOROSŁYCH W PRAKTYCE”

**która odbędzie się 13 marca 2020 r. (piątek) w godz.
8.30-14.30 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby
Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

**Uczestnikowi konferencji przysługuje
5 punktów edukacyjnych.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji
dr n. med. Anna Szymanek-Pasternak
Opiekunowie naukowcy konferencji
prof. zw. dr hab. Krzysztof Simon
dr hab. Leszek Szenborn, prof. nadzw.

Program konferencji

- godz. 8.30-9.00 *Największe zagrożenia zdrowotne w 2019 r.
według WHO ze szczególnym uwzględnieniem*

chorób zakaźnych

- prof. zw. dr hab. Krzysztof Simon
- godz. 9.00-9.30 *Szczepienia kobiet ciężarnych i planujących ciążę*
dr hab. Leszek Szenborn, prof. nadzw.
- godz. 9.30-10.30 *Szczepienia u pacjentów z chorobą nowotworową
oraz w różnych stanach immunosupresji*
dr n. med. Agnieszka Matkowska-Kocjan
- godz. 10.30-11.00 Przerwa
- godz. 11.00-11.30 *Szczepienia pracowników służby zdrowia
i związana z nimi odpowiedzialność prawna*
dr n. med. Marta Rorat, mgr prawa
- godz. 11.30-12.00 *Szczepienia zdrowych dorosłych – praktyczne
przypadki*
dr n. med. Anna Szymanek-Pasternak
- godz. 12.00-12.30 *Jak szczepionka może uratować urlop?
Szczepienia w medycynie podróży*
lek. Justyna Janocha-Litwin
- godz. 12.30-12.50 Przerwa
- godz. 12.50-13.20 *Szczepionka, antybiotyk, a może
immunoglobulina? Możliwości postępowania
po ekspozycji na grypę, krztusiec i odrę*
dr n. med. Sylwia Serafińska
- godz. 13.20-13.40 *Postępowanie po pogryzieniach przez zwierzęta
– rola antybiotyku, immunoglobuliny i szczepień*
lek. Karolina Rostkowska
- godz. 13.40-14.00 *Szczepionka przeciwko HPV*
dr n. med. Monika Pazgan-Simon
- godz. 14.00-14.20 *Grypa – czy ta szczepionka działa?
Wykład dla wątpliwych*
lek. Kamila Ludwikowska
- godz. 14.20-14.30 Dyskusja i zakończenie konferencji

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa,
które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne
należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu oraz Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają na konferencję

pt. „CUKRZYCA W OKRESIE ROZWOJOWYM”

która odbędzie się 24 kwietnia 2020 r. (piątek) w godz. 14.00-19.00 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługują 4 punkty edukacyjne.

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji prof. dr hab. Anna Noczyńska
Program konferencji

godz. 14.00-15.00 *Dlaczego tak trudno rozpoznać cukrzycę u dziecka?*

dr n. med. Monika Seifert
godz. 15.00-16.00 *Cukrzyca a choroby towarzyszące (depresja, choroba trzewna, choroba Hashimoto i inne)*
prof. dr hab. Anna Noczyńska
godz. 16.00-16.30 Przerwa
godz. 16.30-17.30 *Nowości w diagnostyce, terapii i monitorowaniu cukrzycy typu 1 i innych typów cukrzycy*
dr n. med. Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska
godz. 17.30-18.30 *Dziecko z cukrzycą w gabinecie lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (wysilek fizyczny, szczepienia, choroby infekcyjne, wybór zawodu, prawo jazdy)*
dr n. med. Joanna Chrzanowska
godz. 18.30-19.00 Dyskusja i zakończenie konferencji

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa, które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu oraz Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają na konferencję

pt. „ENDOKRYNOLOGIA WIEKU ROZWOJOWEGO”

która odbędzie się 18 września 2020 r. (piątek) w godz. 14.00-19.00 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługują 4 punkty edukacyjne.

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji prof. dr hab. Anna Noczyńska
Program konferencji

godz. 14.00-15.00 *Diagnostyka i leczenie dziecka z:*
• *chorobami tarczycy,*
dr n. med. Aleksander Basiak

• *niedoborem wzrostu,*
dr n. med. Monika Seifert
• *zaburzeniami dojrzewania płciowego,*
dr n. med. Beata Wikiera
godz. 15.00-16.00 *Zaburzenia odżywiania:*
• *otyłość,*
dr n. med. Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska
• *insulinooporność,*
dr n. med. Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska
• *jadłowstręt psychiczny,*
prof. dr hab. Anna Noczyńska
godz. 16.00-16.30 Przerwa
godz. 16.30-17.30 *Hirsutyzm – defekt kosmetyczny czy choroba?*
prof. dr hab. Anna Noczyńska
godz. 17.30-18.30 *Telarchae praecox*
dr n. med. Barbara Salmonowicz
godz. 18.30-19.00 Dyskusja i zakończenie konferencji

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa, które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.

Reklama

Klinika Leczenia Niepłodności nr 1 w Polsce!

INVICTA Sp. z o.o. do Oddziałów w Warszawie, Bydgoszczy i we Wrocławiu poszukuje:

lekarzy specjalistów ginekologii i położnictwa

Zainteresowanych:

Rozwojem w zakresie diagnostyki i leczenia niepłodności

Oferujemy:

- kompleksowe szkolenie w zakresie zabiegów i procedur leczenia niepłodności
- możliwość otwarcia specjalizacji w zakresie endokrynologii ginekologicznej i rozrodczości
- atrakcyjne wynagrodzenie godzinowe z możliwością szybkiego wzrostu zależnie od kolejnych etapów samodzielności
- zatrudnienie w ramach kontraktu od 3 dni w tygodniu plus 1-2 soboty w m-cu; chętnie szerszy harmonogram
- przyjazną atmosferę w pracy

Zapraszamy także lekarzy na końcu specjalizacji

www.klinikainvicta.pl

Osoby zainteresowane prosimy o wysyłanie CV na adres e-mail: rekrutacja@invicta.pl (podając w temacie maila lekarz ginekolog) lub kontakt telefoniczny pod nr +48 609 808 468.

Zainteresowanych:

Diagnostyką prenatalną i/lub opieką nad pacjentką ciężarną

Oferujemy:

- atrakcyjne wynagrodzenie
- przyjazną atmosferę w pracy
- zatrudnienie w ramach umowy cywilno-prawnej

www.kobieta.invicta.pl

Komisja Stomatologiczna i Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu oraz Oddział Dolnośląski Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego zapraszają na konferencję, która odbędzie się 22 lutego 2020 r. (sobota) w godz. 10.00-14.00 na sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu.

„NOWOCZESNA ENDOPROTETYKA”

Kierownik i moderator konferencji
dr hab. Maciej Dobrzyński

Uczestnikowi przysługują:
za udział w konferencji 3 punkty edukacyjne,
za udział w warsztatach 2 punkty edukacyjne.

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi.

Program konferencji

godz. 10.00-10.15 Rozpoczęcie konferencji
godz. 10.15-10.45 *Technika iniekcyjna przy bezpośrednich odbudowach kompozytowych*
dr n. med. Michał Biały
godz. 10.45-12.15 *Opracowanie i wypełnienie kanałów korzeniowych*
lek. dent. Marcin Jarmołowicz

godz. 12.15-12.30 Przerwa
godz. 12.30-13.45 *Odbudowy po leczeniu endodontycznym*
lek. dent. Mirosław Umićević
godz. 13.45-14.00 Dyskusja i zakończenie konferencji

Program warsztatów

Techniki iniekcyjne przy bezpośrednich odbudowach kompozytowych
– dr n. med. Michał Biały
• *klucz silikonowy z przeźroczystej masy wyciskowej*
• *odbudowa patologiczna startego zęba trzonowego*
• *licówka kompozytowa zęba siecznego*
• *wykańczanie i polerowanie*

Warsztaty płatne. Ilość miejsc ograniczona
– decyduje kolejność zgłoszeń. Zapisy na część praktyczną:
dentystamichalbialy@gmail.com

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa, które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenia pisemne należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
komisjaskształcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem: 71 798 80 68.

Iwona Świętkowska
wiceprezes DRL ds. stomatologii,
przewodnicząca Komisji Stomatologicznej DRL

Komisja Kształcenia oraz Komisja Stomatologiczna Dolnośląskiej Rady Lekarskiej wraz z firmą Pozytron – Radiologia Medyczna zapraszają na kurs radiologiczny pt.
„OCHRONA RADIOLOGICZNA PACJENTA”
dla lekarzy i lekarzy dentystów
21 listopada 2020 r. (sobota)
sala konferencyjna przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu

Kurs przeznaczony jest dla wszystkich osób wykonujących badania i zabiegi lecznicze z wykorzystaniem promieniowania jonizującego LST, LR, LMN, LRZ, LIX, FT, PMN, LRT.

Szkolenie zostanie przeprowadzone zgodnie z programem określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011 r.

Koszt szkolenia dla członków DOLNOŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ:

I WARIANT: materiały szkoleniowe + koszt egzaminu + repetytorium* = **455 zł**

DRL członkom DIL pokrywa koszt w wysokości 150 zł,
natomiast **członek DIL opłaca indywidualnie koszt w wysokości 305 zł**

II WARIANT: materiały szkoleniowe + koszt egzaminu = **305 zł**
DRL członkom DIL pokrywa koszt w wysokości 150 zł,
natomiast **członek DIL opłaca indywidualnie koszt w wysokości 155 zł**

Koszt szkolenia dla osób niebędących członkami DIL:

I WARIANT: 330 zł mat. szkoleniowe + 140 zł koszt egzaminu + 150 zł repetytorium* = **620 zł**

II WARIANT: 330 zł mat. szkoleniowe + 140 zł koszt egzaminu = **470 zł**

*W dniu egzaminu planowane są trzygodzinne warsztaty podsumowujące.

Za szkolenie przyznanych zostanie **7 punktów edukacyjnych**. Materiały szkoleniowe wraz z informacją organizacyjną zostaną udostępnione wszystkim uczestnikom w wersji online po dokonaniu rejestracji. Uprzejmie prosimy o dokładne zapoznanie się z przesłanymi materiałami, które są podstawą do zdania egzaminu.

W dniu szkolenia, w godz. 9.00-12.00, dla osób chcących ugruntować swoją wiedzę **planowane jest trzygodzinne repetytorium w formie wykładu powtórzeniowego**, który obejmuje przesłane uczestnikom materiały szkoleniowe. Udział gwarantuje wniesienie opłaty zgodnie z I WARIANTEM szkolenia. Osoby, które nie chcą uczestniczyć w repetytorium proszone są o dokładne zapoznanie się z przesłanymi materiałami oraz wniesienie opłaty zgodnie z II WARIANTEM szkolenia. Prosimy o przybycie na egzamin o godz. 12.00. Planowane zakończenie egzaminu wraz z ogłoszeniem wyników oraz wręczeniem certyfikatów około godz. 14.30.

Opłaty za wybrany wariant szkolenia uczestnik będzie zobowiązany zapłacić indywidualnie na wskazany w potwierdzeniu rejestracji numer konta.

Otrzymany certyfikat jest ważny 5 lat.

Dla członków Dolnośląskiej Izby Lekarskiej ilość miejsc dofinansowanych przez DRL wynosi 90.

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w szkoleniu proszone są o rejestrację na stronie:

www.pozytron.pl/lista-szkolen/5-ochrona-radiologiczna-pacjenta

W przypadku pytań proszę o kontakt telefoniczny lub e-mailowy:

Dział szkoleń:

tel.: + 48 505 440 173 lub + 48 502 268 684,

e-mail: szkolenia@pozytron.pl

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu
zaprasza na kurs medyczny**

pt. „STANY NAGŁE W GABINECIE LEKARSKIM – POSTĘPOWANIE PRAKTYCZNE”

który odbędzie się w następujących terminach:

29 lutego 2020 r. (sobota)

28 marca 2020 r. (sobota)

25 kwietnia 2020 r. (sobota)

16 maja 2020 r. (sobota)

6 czerwca 2020 r. (sobota)

**w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
we Wrocławiu przy al. Matejki 6 w godz. 9.00-15.00.**

Czas trwania kursu – 6 godzin,

w tym 4 godziny zajęć praktycznych.

Uczestnikowi kursu przysługuje 6 punktów edukacyjnych.

Kierownik naukowy kursu: dr hab. Jacek Smereka

Wykładowcy: dr hab. Jacek Smereka i lek. Marek Brodzki

Program kursu

CZĘŚĆ SEMINARYJNA

1. Podstawy patofizjologii stanów zagrożenia życia u pacjentów w gabinecie lekarskim. Typowe stany nagłych zagrożeń u pacjentów w gabinecie lekarskim.
2. Podstawowe czynności resuscytacyjne (BLS) – ocena pacjenta, udrożnienie dróg oddechowych, sztuczne oddychanie, podtrzymanie funkcji układu krążenia.
3. Aktualne wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej Europejskiej Rady Resuscytacji 2015 – zmiany w wytycznych, czynniki wpływające w istotnym stopniu na skuteczność działań resuscytacyjnych.
4. Przyczyny, rozpoznanie, zapobieganie i postępowanie w typowych stanach nagłych zagrożeń w gabinecie lekarskim:

omdleniu wazowagalnym, niedociśnieniu ortostatycznym, zaburzeniach oddechowych, hipoglikemii, napadzie padaczkowym, anafilaksji, toksycznym działaniu leków miejscowo znieczulających.

5. Farmakologia leków stosowanych w stanach nagłych zagrożeń w gabinecie lekarskim – skład i praktyczne zastosowanie leków z zestawu przeciwwstrząsowego.
6. Podstawowe zabiegi ratujące życie – usuwanie ciała obcego z dróg oddechowych, wprowadzanie rurki ustno-gardłowej, wentylacja workiem AMBU, konikotomia.
7. Zasady tlenoterapii – sprzęt, wskazania, metody.

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

1. Podstawowe czynności resuscytacyjne – ocena pacjenta, układanie w odpowiednich pozycjach, ocena układu krążenia i oddechowego, udrażnianie dróg oddechowych, pośredni masaż serca.
2. Ćwiczenia praktyczne na fantomach – resuscytacja krążeniowo-oddechowa (resuscytacja osoby dorosłej).
3. Ćwiczenia praktyczne na fantomach – resuscytacja krążeniowo-oddechowa (resuscytacja dziecka).
4. Prawdłowo prowadzony pośredni masaż serca – ćwiczenia i ocena na fantomie z pomiarem jakości resuscytacji.
5. Defibrylacja zautomatyzowana (AED) – ćwiczenia praktyczne na fantomie z użyciem defibrylatora.
6. Udrażnianie i zabezpieczanie dróg oddechowych – wentylacja workiem samorozprężalnym, zakładanie rurki ustno-gardłowej, maski krtaniowej i I-gel.
7. Postępowanie w przypadku całkowitej niedrożności dróg oddechowych – konikotomia, ćwiczenia na fantomie.
8. Leki z zestawu przeciwwstrząsowego – przygotowanie i podawanie leków, tlenoterapia.
9. Drogi podawania leków – podskórna, domięśniowa, dożylna.
10. Zakładanie dostępu dożylnego (wenflonu) – ćwiczenia na fantomie.

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w kursie proszone są o PISEMNE zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL: e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl O uczestnictwie decyduje kolejność zgłoszeń. Maksymalna liczba uczestników w jednym terminie – 18 osób.

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu
zaprasza na kurs medyczny**

pt. „EFEKTYWNA KOMUNIKACJA Z PACJENTAMI W RÓŻNYCH GRUPACH WIEKOWYCH”

który odbędzie się w następujących terminach:

29 lutego 2020 r. (sobota)

28 marca 2020 r. (sobota)

25 kwietnia 2020 r. (sobota)

16 maja 2020 r. (sobota)

**w sali klubowej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu
przy al. Matejki 6 w godz. 9.00-15.00.**

Wykładowca lek. Dariusz Delikat, psycholog

Czas trwania kursu – 6 godzin

(w tym 2 godziny zajęć seminaryjnych

oraz 4 godziny zajęć praktycznych)

Uczestnikowi kursu przysługuje 6 punktów edukacyjnych.

Zagadnienia

Komunikacja z pacjentami nie jest prostym zadaniem. Wysokie wyma-

gania stawiane rozmówcom wynikają nie tylko ze specyfiki kontaktu lekarz – pacjent (choroba, cierpienie, stres, kłopoty organizacyjne), lecz często także z dzielących ich różnic osobowościowych, kulturowych oraz pokoleniowych. Temu ostatniemu zagadnieniu przyjrzymy się szczególnie podczas naszego szkolenia.

Część teoretyczna:

- zasady komunikacji interpersonalnej,
- rozmowa z pacjentem jako wielopłaszczyznowy proces komunikacyjny,
- specyfika komunikacji z pacjentami w różnych grupach wiekowych,
- rozwój psychospołeczny – od wczesnego dzieciństwa do dorosłości,
- psychologiczne konsekwencje starzenia się i wynikające z nich potrzeby.

Część praktyczna: ćwiczenia rozwijające umiejętność dopasowywania stylu prowadzenia rozmowy do grupy wiekowej pacjenta w obszarach budowania relacji, pozyskiwania informacji, przekonywania do wypełniania wydawanych zaleceń i wdrażania zachowań prozdrowotnych.

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w warsztatach proszone są WYŁĄCZNIE O PISEMNE zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL: e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl O uczestnictwie decyduje kolejność zgłoszeń. Maksymalna liczba uczestników w jednym terminie – 25 osób.

S. Alina Sienkiewicz

ur. 25.08.1925, zm. 6.05.2018

Da mihi animas caetera tolle. Tymi słowami św. Jana Bosko kierowała się siostra Alina Sienkiewicz – lekarka, misjonarka, która prawie całe swoje życie poświęciła innemu, pracując ponad 48 lat w najdalszych zakątkach Amazonii.

Alina Sienkiewicz przyszła na świat 25 sierpnia 1925 roku w miejscowości Duch Święty w powiecie oszmiańskim. Za sprawą pierwszego katechety już jako mała dziewczynka poznała ruch misyjny. Wtedy jeszcze nie wiedziała, że otrzymane od niego czasopismo misyjne „Murzynek” stanie się początkiem jej drogi na misje. Do Polski i Wrocławia trafiła za namową brata, uciekając przed represjami ze strony NKWD w Związku Radzieckim, które w okresie powojennym znacznie przybrały na sile.

Już podczas nauki w liceum ogólnokształcącym odkrywała w sobie powołanie zakonne, wybrała jednak Wydział Lekarski Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. Będąc studentką czwartego roku w tajemnicy przed wszystkimi wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Salezjanek. Wiedziała, że jest to droga do realizacji dziecięcych marzeń – pracy misjonarki. W swoistym pamiętniku „Wśród Indian nad Rio Nero” wspomina, że tylko racjonalne podejście przełożonych uchroniło ją przed przerwaniem studiów i natychmiastowym wyjazdem na misje. „Matka Generalna wiedziała, że w miejscach, w których Zgromadzenie prowadzi działalność misyjną, wykształcona lekarka będzie nieocenioną pomocą” – wspomina.

Dyplom lekarza siostra Alina uzyskała w roku 1953. Profesor Zbigniew Rudkowski tak zapamiętał moment odbierania dyplomów: „Zdziwiliśmy się, kiedy zobaczyliśmy Alę w habicie na rozdaniu dyplomów, nie wiedzieliśmy, jak się do niej będziemy teraz zwracać, ale to wszystko nic wobec min przedstawicieli komunistycznych władz, którzy uczestniczyli w tej podniosłej uroczystości”.

Po studiach natychmiastowy wyjazd na misje okazał się niemożliwy. Trzeba pamiętać, że Polska w wyniku porozumień „Wielkiej Trójki” znalazła się pod przemożnym wpływem Związku Sowieckiego. Stosunek do

osób konsekrowanych był wówczas w naszym kraju szczególnie niechętny, co powodowało trudności w uzyskiwaniu paszportów na wyjazdy do krajów zachodnich. Oczekiwanie na wyjazd siostra Alina poświęciła na jeszcze lepsze przygotowanie do misji. Pod naukową opieką prof. Hanny Hirszfeldowej uzyskała specjalizację z pediatrii. Po latach okazało się, jak była ona ważna.

W lutym 1971 roku urzeczywistniło się dziecięce marzenie. Najpierw odbyła kilkumiesięczne szkolenie dla misjonarzy w Rzymie, po czym przełożeni zdecydowali, że docelowym miejscem będzie brazylijska Amazonia.

Pierwsza placówka w Manaus miała służyć aklimatyzacji i nauce języka portugalskiego, po której przeniosła się w głąb Amazonii, tam, gdzie prymitywny byt wiodą ubogie indiańskie plemiona. Poświęciła się im bez reszty, pracując kolejno w: Sao Gabriel da Cachoeira, Santa Isabel do Rio Negro, Jauarette, Manaus i Içana.

Podstawą była oczywiście działalność lekarska, ale często sama musiała organizować szpitale, ambulatoria. Nie do przecenienia był jej wkład w szkolenie podległego personelu. Z czasem stworzyła wyspecjalizowany zespół, a jej pasja i determinacja powodowała, że przedstawiciele władz widzieli w niej partnera. Przyznawane dotacje podnosiły

poziom placówek, umożliwiając coraz lepszą diagnostykę i terapię w głębi amazońskiego buszu. Odbływały się w nich podstawowe operacje i zabiegi. Kiedy chorzy nie mogli dotrzeć do prowizorycznego szpitala, siostra Alina używała wszelkich możliwych środków komunikacji, aby nieść im pomoc w miejscach dla nas niewyobrażalnych – czasem było to indiańskie czołno, innym razem wojskowy śmigłowiec. Ocenia się, że działalność placówek uratowała wiele istnień ludzkich.

Jako pediatra widziała konieczność profilaktyki, prawidłowego odżywiania, wreszcie szczepień na terenach wybitnie endemicznych dla wielu chorób. W latach osiemdziesiątych sprowadziła do szpitala pierwszy komputer, który funkcjonował tylko dzięki zasilaniu z małej przydomowej elektrowni. Poza obowiązkami lekarza pełniła funkcję katechetki dzieci i dorosłych, przygotowując ich do przyjęcia sakramentów chrztu, pokuty, komunii świętej, bierzmowania i małżeństwa, ale wolny czas poświęcała także na naukę fizyki i chemii w miejscowych szkołach.

Szczególną troską otaczała najsłabszych. Tak było w przypadku plemienia Huptes, stojącego najniżej w ówczesnej hierarchii plemion. Jej członków uczyła, jak prowadzić plantacje manioku, aby mogli stać się niezależnymi, samodzielnymi, nie cierpieli głodu i nie wykonywali niewolniczej pracy. Pomogła im zaprojektować i wybudować małe osiedle z kapliczką, która została potem nazwana Fatimą. Dzieci powszechnie pogardzanego plemienia wspierała korepetycjami, aby wyrównać ich szanse wobec rówieśników z innych plemion.

Swoją posługę lekarki-misjonarki pełniła tak długo, jak tylko pozwalał jej na to stan zdrowia. Nawet gdy chodzenie stawało się problemem i bez balkonika nie była zdolna do samodzielnej komunikacji, to nie pozostała bezczynna. Jeszcze jako dziewięćdziesięciolatka pracowała w sektorze środków masowego przekazu inspektorii brazylijskiej w Manaus.

W roku 2017 Komisja Episkopatu Polski ds. Misji przyznała misjonarce medal „Benemerenti in Opere Evangelizationis”. Wyróżnienie tym bardziej szczególne, że zgłoszono do niego prawie 200 osób. Medal i dyplom z rąk przewodniczącego Kapituły Medalu ks. bp. Jana Piotrowskiego odebrały współsiostry z Inspektorii Towarzystwa Salezjańskiego św. Jana Bosko – Wrocław.

Siostra doktor Alina Sienkiewicz odeszła 6 maja 2018 roku. Została pochowana w ziemi brazylijskiej, ojczyźnie z wyboru, której poświęciła prawie całe swoje zawodowe życie.

Dariusz Lewera

Bardzo dziękuję siostrze Grażynie Sikorze i Teresie Staszewskiej z inspektorii wrocławskiej za poświęcony czas i materiały, które umożliwiły mi napisanie tego wspomnienia.

PRO MEMORIA

*Są pożegnania, na które nigdy nie będziemy gotowi.
Są słowa, które zawsze wywoływać będą morza łez
i są takie osoby, na których myśl zawsze zasypie nas
lawina wspomnień.*

*Z głębokim bólem zawiadamiamy,
że 24 stycznia 2020 roku, w wieku 68 lat,
odszedł na wieczny dyżur nasz Przyjaciel*

lek. Włodzimierz Wiśniewski

*przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego DIL VII kadencji,
wiceprzewodniczący OSL DIL VI i VIII kadencji,
wieloletni działacz samorządu lekarskiego, wspaniały internista.*

*Wyrazy głębokiego współczucia Żonie, Rodzinie i Bliskim
składają
dr n. med. Jan Spodzieja – przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego DIL,
członkowie OSL DIL, dr n. med. Piotr Piszko – Okręgowy Rzecznik
Odpowiedzialności Zawodowej DIL,
zastępcy OROZ oraz pracownicy kancelarii OSL DIL i OROZ*

*Z głębokim smutkiem i w poczuciu nieodżałowanej straty
przyjęliśmy wiadomość o śmierci*

lek. Włodzimierza Wiśniewskiego

*przewodniczącego Okręgowego Sądu Lekarskiego DIL VII kadencji,
wiceprzewodniczącego OSL DIL VI i VIII kadencji, oddanego pacjentom internisty.*

*Wyrazy głębokiego współczucia Żonie, Rodzinie i Bliskim
składają
dr n. med. Paweł Wróblewski, prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
oraz członkowie DRL*

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 29 grudnia 2019 roku zmarł

dr n. med. Jerzy Witelusz

wieloletni ordynator Oddziału Kardiologii w Jeleniej Górze.

*Wyrazy szczerzego współczucia Żonie, Synom oraz Rodzinie
składają lekarze z Delegatury DIL w Jeleniej Górze*

*Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 29 grudnia 2019 roku
zmarła*

lek. Teresa Kałużńska-Żmuda

*Wyrazy szczerzego współczucia Rodzinie
składają lekarze z Koła Lekarzy Seniorów DIL we Wrocławiu*

29 grudnia 2019 roku odszedł na wieczny dyżur

dr n. med. Jerzy Witelusz

*Głębokie wyrazy współczucia Żonie, Synom oraz Bliskim
składają
koleżanki i koledzy z Koła Seniorów Lekarzy
Delegatury DIL w Jeleniej Górze*

Naszej Koleżance

lek. Annie Czyżowskiej

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

*składają
koleżanki i koledzy z Zakładu Radiologii Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu*

16 stycznia 2020 r. odeszła od nas nasza Koleżanka

lek. Katarzyna Grabarczyk

specjalista chorób wewnętrznych, specjalista medycyny paliatywnej,
całe swoje zawodowe życie związała z Hospicjum Domowym przy DCO.

Żegnaj Kasiu! Będzie nam Ciebie brakowało!

Rodzinie i Najbliższym wyrazy szczerego współczucia składają
koleżanki i koledzy z Koła DIL przy Dolnośląskim Centrum Onkologii

„Śmierć nie jest kresem naszego istnienia. Żyjemy w naszych
dzieciach i następnych pokoleniach. Albowiem to dalej my, a nasze
ciała to tylko zwiędłe liście na drzewie życia”.

Albert Einstein

Naszemu Koledze

Andrzejowi Kazale

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają

koledzy lekarze z Koła Terenowego DIL w Zgorzelcu

Naszemu Koledze

dr. Markowi Ścieburze

wyrazy szczerego współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

Mamy

składają

koleżanki i koledzy z Zakładu Ratownictwa Medycznego
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 29 grudnia 2019 roku
odeszła od nas

lek. Teresa Kałużyńska-Żmuda

Pogrążona w smutku
Rodzina

Z ogromnym żalem zawiadamiamy,
że 21 grudnia 2019 roku, w wieku 81 lat,
zmarła droga Małżonka, Mama, Babcia i Prababcia

lek. Danuta Izabella Dobrucka z d. Bielan

pediatra, specjalista epidemiologii.

Była wieloletnim dyrektorem Dzielnicowej
Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Wrocław-Śródmieście,
a potem wieloletnim kierownikiem Działu Higieny Pracy
Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu.

Była poetką i kochała muzykę.

Przez 10 lat prowadziła kabaret przy
Uniwersytecie Trzeciego Wieku Uniwersytetu Wrocławskiego.

Pogrążona w smutku
Rodzina

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

lek. Danuty Dobruckiej

wieloletniej członkini Komisji Socjalnej i ds. Lekarzy Seniorów DRL,
pediatry, specjalisty epidemiologii.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie i Bliskim
składa

dr Bożena Kaniak – wiceprezes DRL, przewodnicząca Komisji
Socjalnej i ds. Lekarzy Seniorów DRL
oraz członkowie Komisji

Kierownikowi Oddziału Kardiologii szpitala w Zgorzelcu

lek. Andrzejowi Kazale

oraz jego Żonie

lek. Agnieszce Kazale

wyrazy współczucia i słowa wsparcia z powodu śmierci

Mamy i Teściowej

składają
współpracownicy z Oddziału

Z głębokim żalem zawiadamiamy,

że 16 grudnia 2019 roku,

w wieku 86 lat, zmarł po 54 latach pracy zawodowej

lek. Stanisław Undas

specjalista ginekolog i położnik

Pogrążona w smutku

Rodzina

Wyrazy głębokiego współczucia,
słowa wsparcia i otuchy

dr Danucie Majewskiej

z powodu śmierci

Męża

składa

Zarząd Lekarskiej Kasy Pomocy Koleżeńskiej

W żalu i bólu łączymy się także z Rodziną oraz Bliskimi.

Wyrazy głębokiego współczucia Koleżance

lek. dent. Teresie Jakubowskiej

z powodu śmierci

Brata i Bratowej

składają

koleżanki Anna Gorczyńska i Halina Kowalska

Koledze

Adamowi Kałwakowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Ojca

składają koleżanki i koledzy ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego

Kliniki Medycyny Ratunkowej

oraz

Dyrekcja Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu

Z wielkim żalem zawiadamiamy, że 21 grudnia 2019 roku
odeszła od nas

lek. Danuta Dobrucka

niezwykły człowiek, wrażliwy lekarz,
poetka kochająca ludzi i muzykę.

Wieszkowi i całej Rodzinie

składamy wyrazy serdecznego współczucia.

Koleżanki i koledzy – absolwenci
wrocławskiej Akademii Medycznej, rocznik 1964

Uchwały Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z dnia 28 listopada 2019 roku

NR 126/2019

w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pieniężnej

NR 127/2019

w sprawie zobowiązania lekarza do odbycia przeszkolenia w związku ze stwierdzeniem przerwy w wykonywaniu zawodu

NR 130/2019

w sprawie zmiany uchwały nr 46/2018 z dnia 10 maja 2018 r. dot. składu osobowego kolegium redakcyjnego
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu zmienia uchwałę nr 46/2018 r. DRL z dnia 10 maja 2018 r. ze zmianami, skreśla lek. Marcina Lewickiego ze składu kolegium redakcyjnego gazety DIL „Medium”, w związku z rezygnacją z uczestnictwa w pracach kolegium.

NR 131/2019

w sprawie zakupu komputera dla Delegatury Jeleniogórskiej DIL
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyraża zgodę na zakup komputera do biura Delegatury Jeleniogórskiej do kwoty 4000 zł brutto, ze środków własnych.

NR 132/2019

w sprawie terminów posiedzeń DRL i Prezydium DRL w 2020 roku

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu ustala następujące terminy posiedzeń Dolnośląskiej Rady Lekarskiej i Prezydium DRL w 2020 roku:

Prezydium DRL	Rada DIL
9.01.2020	23.01.2020
6.02.2020	27.02.2020
5.03.2020	19.03.2020
23.04.2020	9.04.2020
7.05.2020	28.05.2020
4.06.2020	25.06.2020
23.07.2020	–
27.08.2020	–
24.09.2020	10.09.2020
8.10.2020	22.10.2020
5.11.2020	19.11.2020
3.12.2020	17.12.2020

NR 133/2019

w sprawie zmiany regulaminu Komisji Stomatologicznej DRL
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu zmienia uchwałę nr 77/2014 DRL w sprawie regulaminu Komisji Stomatologicznej DRL w następujący sposób: w § 4 regulaminu Komisji Stomatologicznej DRL dopisuje się ust. 4

w brzmieniu: Komisja Stomatologiczna DRL powołuje Prezydium Komisji, które stanowi przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz przedstawiciele delegatur DIL, będący lekarzami dentydami.

NR 134/2019

w sprawie terminu XXXIX Zjazdu Delegatów DIL
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu ustala termin XXXIX Zjazdu Delegatów DIL na dzień 25 kwietnia 2020 roku.

NR 135/2019

w sprawie dofinansowania zabawy integracyjnej dla dzieci
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyraża zgodę na przyznanie dodatkowo kwoty 3000 zł na organizację zabawy integracyjnej dla dzieci z okazji mikołajek, ze środków Komisji Młodych Lekarzy DRL.

NR 136/2019

w sprawie wydania opinii dot. kandydata na konsultanta wojewódzkiego
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu pozytywnie opiniuje kandydaturę dr n. med. Katarzyny Skośkiewicz-Malinowskiej na konsultanta wojewódzkiego dla województwa dolnośląskiego w dziedzinie stomatologii zachowawczej z endodoncją.

Uchwały Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z 19 grudnia 2019 roku

NR 141/2019

w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej we Wrocławiu
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu ustala zasady (politykę) rachunkowości obowiązujące w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej we Wrocławiu, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

NR 142/2019

w sprawie zmiany uchwały nr 67/2018 DRL z dnia 21 czerwca 2018 roku zmienionej uchwałą nr 62/2019 DRL z dnia 27 czerwca 2019 r. dot. składu Komisji Kształcenia
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu skreśla ze składu Komisji Kształcenia: lek. Joannę Ciechańską, lek. Mateusza Dziegale, lek. Fryderika Menzela w związku ze złożoną rezygnacją.

NR 143/2019

w sprawie finansowania Balu Młodego Lekarza
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyraża zgodę na przyznanie kwoty 20 000 zł na organizację Balu Młodego Lekarza w 2020 roku, ze środków Komisji Młodych Lekarzy DRL.

Uchwały Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z dnia 9 stycznia 2020 roku

NR 2/2020

w sprawie sprawdzianu z bioetyki i prawa medycznego oraz orzecznictwa lekarskiego dla lekarzy stażystów
§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyznacza lek. Małgorzatę Niemiec do przeprowadzenia sprawdzianu z bioetyki i prawa medycznego oraz lek. Wiesławę Niemiec-Gmerek do przeprowadzenia sprawdzianu z orzecznictwa lekarskiego, dla lekarzy stażystów, którzy rozpoczęli staż 1.10.2019 r. oraz rozpoczną staż 1.03.2020 r.

NR 3/2020

w sprawie zakupu serwerów dla biura DIL
§ 1

Prezydium Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu przeznacza kwotę do 30 000 złotych brutto na zakup serwerów dla biura DIL, w związku z wykorzystaniem w 2019 roku 7000 złotych brutto, z przyznanych uchwałą nr 35/2019 Prezydium DRL z 4 kwietnia 2019 roku, środków w kwocie 37 000 zł.

Turnieje Tenisowe Lekarzy w 2020 roku z akredytacją PST

5-6.01.2020 r. – Częstochowa

XIX Ogólnopolski Turniej
Tenisowy Lekarzy „Trzech Króli”

27-29.03.2020 r. – Bielsko-Biała

Ogólnopolski Halowy Turniej
Tenisowy Lekarzy BKT Advantage

22-24.05.2020 r. – Gdańsk

Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy

11-14.06.2020 r. – Poznań

XXX Letnie Mistrzostwa Polski
Lekarzy w Tenisie „Lexus Cup 2020”

3-5.07.2020 r. – Zamość

IX Ogólnopolski Turniej
Tenisowy Lekarzy „Memoriał
dr Tomasza Teresińskiego”

**21-23.08.2020 r. – Chrzęstowice
k. Opola**

IV Ogólnopolski Turniej Tenisowy
Lekarzy „Vital Medic Cup 2020”

18-20.09.2020 r. – Zielona Góra

IX Ogólnopolski Turniej
Tenisowy Lekarzy

10-16.10.2020 r. – Antalya, Turcja

50. Mistrzostwa Świata Lekarzy
w Tenisie (WMTS Congress
and Championship)

11-14.11.2020 r. – Pabianice

XXII Halowe Mistrzostwa Polski
Lekarzy w Tenisie „Memoriał
dr Andrzeja Jasińskiego”

www.pstl.org

Podziękowania

Panu dr. Piotrowi Rymerowi z Poradni Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej oraz całemu zespołowi rehabilitacyjnemu z Ambulatoryjnej Rehabilitacji Leczniczej Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu przy ul. Dobrzyńskiej – składam wyrazy podziękowania za profesjonalizm, życzliwość i troskliwą opiekę.

dr n. med. Marta Pilak

Pragnę bardzo podziękować kolegom, zespołowi lekarskiemu i rehabilitacyjnemu z Oddziału Ortopedycznego Szpitala Vratislavia Medica we Wrocławiu, a w szczególności ortopedom: doktorom Jackowi Kowalskiemu i Jackowi Kopysowskiemu oraz anestezjologowi Andrzejowi Marcinkiewiczowi za opiekę i sprawną organizację mojego leczenia, za fachowo przeprowadzony zabieg operacyjny i szybki powrót do zdrowia. Gratuluję ogromnego profesjonalizmu.

Elżbieta Kukawczyńska

Panu doktorowi Zbigniewowi Krawczukowi, kierownikowi Oddziału Chirurgicznego Powiatowego Zespołu Szpitali w Oleśnicy, składam najserdeczniejsze wyrazy podziękowania i wdzięczności za przeprowadzenie operacji ratującej mi życie. Za przywrócenie nadziei, której nie było. Wspaniałym lekarzom i całemu zespołowi pielęgniarskiemu Oddziału Chirurgicznego Powiatowego Zespołu Szpitali w Oleśnicy składam najserdeczniejsze wyrazy podziękowania i wdzięczności za opiekę nacechowaną troskliwością i profesjonalizmem. Dziękuję za ogrom dobra, jaki otrzymałam od Państwa.

Zdzisława Bogdan

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/flowers-1335636/callumramsay

NOWI DOKTORZY

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 21 listopada 2019 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu, uzyskała **mgr Aleksandra Królikowska**.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 28 listopada 2019 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne uzyskał **dr Edward Koźluk**.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 19 grudnia 2019 r. stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne uzyskali:

- **lek. Ewelina Marciniwicz,**
- **lek. Michał Matuszewski,**
- **lek. Maciej Miś,**
- **lek. Marcin Dzikowski,**
- **lek. Justyna Wągel.**

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 28 listopada 2019 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne uzyskały:

- **dr Anna Małgorzata Choromańska,**

- **dr inż. Joanna Rossowska,**
- **dr Marta Mirosława Kicia,**
- **dr Kamila Anna Środa-Pomianek.**

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 17 grudnia 2019 r. stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu, uzyskał **mgr Rafał Czyż**.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 28 listopada 2019 r. stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne uzyskały:

- **lek. Diana Magdalena Frontkiewicz,**
- **lek. Weronika Korzyńska.**

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 19 grudnia 2019 r. stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki medyczne, uzyskała **mgr biotechnologii Magdalena Maria Dziegala**.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 19 grudnia 2019 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki medyczne, uzyskały: **dr Diana Jędrzejuk** i **dr Henryk Szymański**.

KOMUNIKAT KOŁA LEKARZY SENIORÓW DIL

Zarząd Koła Lekarzy Seniorów DIL we Wrocławiu zaprasza Koleżanki i Kolegów, zamieszkałych we Wrocławiu i okolicy, do kontaktów z nami i uczestnictwa w naszych spotkaniach, dla wielu interesujących. *Carpe diem! Chwytaj dzień! Nie marnuj ani chwili!*

Kontakt z nami:

Dom Lekarza przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu,
p. Renata Czajka, tel. 71 798 80 66

Zapraszamy członków oraz sympatyków Koła na nasze kolejne spotkanie, które odbędzie się **28 lutego 2020 r. (piątek) o godz. 11.00 w Pawilonie Czterech Kopuł** (ul. Wystawowa 1) we Wrocławiu.

Krzysztof Wronecki,
przewodniczący Koła Lekarzy Seniorów DIL

Bal Wiedeński Lekarza i Prawnika 2020

odbędzie się

22 lutego 2020 roku

w nowoczesnych przestrzeniach
Narodowego Forum Muzyki
we Wrocławiu przy placu Wolności 1.
Rozpoczęcie balu o godz. 20.00.

Koszt uczestnictwa w balu wynosi **470 zł od osoby/940 zł od pary**.

Wpłat prosimy dokonywać na:

**Fundacja dla Wiedzy i Mądrości,
Bank BGŻ BNP PARIBAS**

**Nr konta: 12 2030 0045 1110 0000 0402 7620
do 31.01.2020 r. (po tym terminie należy usta-
lić, czy zostały jeszcze wolne miejsca, tel. 71
798 80 50/52/54, e-mail: dil@dilnet.wroc.pl).**

Ze względu na bardzo duże zainteresowanie, li-
czy się kolejność wpłat. Ilość miejsc ograniczona!!!

WIĘCEJ O BALU

Bal poprowadzi jurorka Tańca z Gwiazdami Iwo-
na Pavlović.

Goście będą mieli okazję, w wyjątkowej scenerii,
zasmakować wykwinnych dań, deserów i prze-
kąsek, skosztować austriackiego wina Strauss,
zatańczyć m. in. walca, tango, kadryla i poloneza.
Wszystkie uczestniczki balu otrzymają elegancki
podarunek od miasta Wiedeń (tzw. Damenspen-
de). Będzie okazja do wylosowania atrakcyjnych
nagród podczas loterii. Miłośnicy muzyki kla-
sycznej, towarzyskich tańców standardowych
będą mogli zatańczyć przy akompaniamencie
znakomitej orkiestry Wratislavia Ensemble, a od
północy rozpocznie się fanfarami wspaniała za-
bawa taneczna z niezwykle charyzmatyczną or-
kiestrą dętą pod batutą Mariusza Dziubka.

Informacje o balu dostępne także na stronie in-
ternetowej: balwiedenski.pl

Wyjazd integracyjny dla członków KLZZ

Koło Lekarzy Ziemi Ząbkowickiej
organizuje wyjazd integracyjny
dla swoich członków i przyjaciół w terminie
18-19 kwietnia 2020 r.

(sobota-niedziela)

do idyllicznej krainy

CZESKI RAJ

położonej w północnych Czechach.

Na uczestników czekają imponujące miasta
skalne, bajeczne widoki pełne lasów i zielonych
pagórków, a także wykwinna uczta w średnio-
wiecznym stylu we wnętrzach zamku.

Koszt uczestnictwa w spotkaniu integracyjnym
wynosi 550 zł od osoby – bez dofinansowania.
Członkowie koła zwyczajowo mogą liczyć na do-
finansowanie.

**Wszelkich informacji udziela
przewodniczący KLZZ**

kol. Robert Seifert, e-mail: r.seifert@wp.pl

WYJAZD INTEGRACYJNO-SZKOLENIOWY CZŁONKÓW KLPP

Zarząd Koła Lekarzy Prywatnie Praktykujących in-
formuje, że na przełomie maja/czerwca 2020 roku
odbędzie się wyjazd integracyjno-szkoleniowy.
Planowane miejsce spotkania – Polanica-Zdrój.

Zarząd KLPP

POSIEDZENIA KOMISJI HISTORYCZNEJ DRL W 2020 R.

Posiedzenia odbywają się wspólnie z Polskim To-
warzystwem Historii Nauk Medycznych (dawniej
Polskie Towarzystwo Historii Medycyny i Farma-
cji) w Klubie Muzyki i Literatury przy pl. Kościusz-
ki 10 o godz. 12.00, zawsze w sobotę.

Terminy spotkań:

• 15 lutego	WAKACJE (CZERWIEC
• 21 marca	– WRZESIEŃ)
• 18 kwietnia	• 17 października
• 16 maja	• 21 listopada
	• 19 grudnia

dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

Klaudiusz Małachowski

Filharmonia

PW kuźni kowal dyryguje muzyką
Wali młotem w rozgrzane żelazo aż huczy niby bęben
Gdy pomocnik szybkim rytmem uderza młoteczką w werbel
Słychać szum miechów
I syk polewanej wody
Powstaje siekiera
Drwal idzie do roboty
Las śpiewa wysokimi tonami gdy wiatr silnie zawieje
To skrzypce i altówki grają
Nagle ptak zaćwierka niczym flet
A kukułka jak puzon – kuku kuku kuka
I nagle koniec się zbliża
Drwal włącza piłę – to szalona trąbka ryczy
Gdy drzewo się wali
– organy jak mogą głośno komentują – na ziemię
Cisza
Pojawiają się oklaski

Kącik poetycki

Fot. z archiwum R.S.

KLAUDIUSZ MAŁACHOWSKI

Urodził się w Kłodzku, w mieście, z którego turyści wyruszają w Góry Bardzkie lub na masyw Śnieżnika. W 1970 r. przyjechał do Wrocławia i rozpoczął studia z fizyki na uniwersytecie. W tamtym czasie mieszkał przy ul. Szanieckiego 54. To był ciekawy dom. Mieszkali w nim: Benedykt Dziegielewski (obecnie emerytowany profesor ds. wody na uniwersytecie w Illinois w USA), Juliusz z Mazur (pianista w kabe-recie Elita), Gwalbert Misiek (muzyk jazzowy, który w tym domu stworzył przedstawienie „Duch nie zstąpi bez pieśni”), Jacek Zmysłowski (aktor z teatru Grotowskiego) i Waldemar Fydrych („Major”, który w czasie strajku studenckiego w 1981 r. współtworzył z kolegami „Pomarańczową Alternatywę” a następnie „Rewolucję Krasnali”). Tytuł magistra fizyki teoretycznej otrzymał w 1976 r. Przez 3 lata pracował w instytucie Architektury Politechniki Wrocławskiej jako inżynier ds. aparatury, a następnie w Instytucie Biochemii Akademii Medycznej. Studia na akademii rozpoczął w 1981 r. i ukończył 6 lat później. W ich trakcie ożenił się z żoną Łucją. Mają dwoje dzieci, syna Adama i córkę Aleksandrę. Ze względu na wykształcenie z zakresu fizyki został przyjęty do DCO na stanowisko specjalisty radioterapeuty. Zawsze powtarza, że w swojej pracy najbardziej lubi rozmawiać z pacjentami i cieszy go, że może im pomóc.

Kącik poetycki

Źródło grafiki: [www.pixabay.com/
photos/feather-3237973/Bru-nO](http://www.pixabay.com/photos/feather-3237973/Bru-nO)

Koleżanko, Kolego

Zapraszamy Cię serdecznie do publikowania swojej twórczości w naszym *Kąciku poetyckim*. **Czekamy na Twoje wiersze pod adresem:** redakcja@dilnet.wroc.pl, także te pisane pod pseudonimem. Komisja Sportu, Kultury i Turystyki DRL pod przewodnictwem lek. Małgorzaty Niemiec wychodzi z inicjatywą organizacji wieczorów poetyckich.

Reklama

Najpiękniejsze
Arcydzieła Baletowe

„Jezioro łabędzie”, „Śpiąca królewna”, „Dziadek do Orzechów”,
„Don Kichot”, „Giselle”, „Korsarz”, „Szeherazada” i inne

GOŚCINNIE W
TEATRZE MUZYCZNYM CAPITOL
24 LUTEGO, GODZ. 19.00

DLA CZYTELNIKÓW MEDIUM I OSÓB TOWARZYSZĄCYCH
KOD RABATOWY -10%: **BALET10**

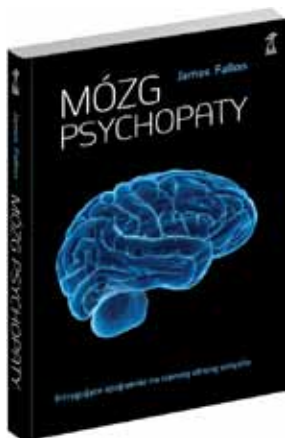

James Fallon, *Mózg psychopaty*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2019.

Nastolatki robią głupie rzeczy. Zwłaszcza w towarzystwie innych nastolatków, mając nieograniczony dostęp do alkoholu i narkotyków. Psychopaci nie potrzebują używek i świadków, aby robić jeszcze głupsze rzeczy. James Fallon zajmował się analizą zdjęć mózgów psychopatycznych morderców. Mężczyzn, którzy w swoim życiu dokonali morderstw ohydnych, przerażających i wywołujących dreszcz obrzydzenia. Na wszystkich zdjęciach tomograficznych mózgu widać było rzadko występujący wzorec niskiej aktywności w pewnych obszarach płatów czołowych i skroniowych. Ograniczenie aktywności w tych obszarach mózgu sugeruje brak poczucia moralności oraz zdolności do hamowania impulsów. Przeglądając poszczególne zdjęcia, Fallon natknął się na jedno szczególne. Jednak nie było to zdjęcie mózgu jednego z psychopatycznych morderców. Tomografia przedstawiała mózg Jamesa Fallona.

Gatunek ludzki cechuje się różnorodnością genetyczną. Z wielowymiarowością genomu i transkryptomu wiąże się fakt, że ludzie są skrajnie odmienni. Mogą posiadać wielkie zdolności intelektualne, jednocześnie będąc podatnymi na choroby. Większa różnorodność genowa wzbogaca grupę, dzięki czemu ludzie będą w stanie przetrwać zmianę klimatu czy III wojnę światową. W gronie ocalałych większość stanowić będą psychopaci, którzy w czasie pokoju są społecznymi pasożytami lub niebezpiecznymi drapieżnikami, lecz podczas zagrożenia wykorzystają swoje umiejętności, przyjdą z pomocą i podtrzymają gatunek.

Książka „Mózg psychopaty” to autobiografia – podróż w głąb umysłu w poszukiwaniu definicji psychopatii. Autor jest jak turysta zagubiony w miejskim labiryncie. Analizuje swoją budowę mózgu, geny oraz przeszłość, aby zaprezentować światu swoją własną teorię etiologii psychopatii oraz odpowiedzieć na nurtujące go pytanie: czemu jest wybitnym naukowcem, a nie psychopatycznym mordercą? Czyniąc postępy w badaniach, odkrywa, kim jest prawdziwy psychopata. James Fallon przemierzył cały świat i uczestniczył w wielu badaniach, aby dowiedzieć się, czy jest psychopatą. I jak na osobę z psychopatycznym mózgiem przystało, odkrył nurtującą go prawdę. ■

Książka „Mózg psychopaty” to autobiografia – podróż w głąb umysłu w poszukiwaniu definicji psychopatii. Autor jest jak turysta zagubiony w miejskim labiryncie. Analizuje swoją budowę mózgu, geny oraz przeszłość, aby zaprezentować światu swoją własną teorię etiologii psychopatii (...).

Serial dokumentalny: *Temple*, HBO GO. Premiera: wrzesień 2019

Gdzie leży granica miłości? Gdzie leży granica etycznej medycyny? Czy obie te granice mogą być jednością i leżeć w świątyni?

Temple to londyńska stacja metra, w której w opuszczonych tunelach nielegalną klinikę prowadzi doktor Daniel Milton. Niestandardowy szpital dla niestandardowych pacjentów. Desperatów, którzy szukają czegoś więcej niż oferuje publiczna służba zdrowia, outsiderów z nieznaną przeszłością oraz przestępców szukanych przez wymiar sprawiedliwości. Mający własne powody londyński chirurg schodzi do podziemi i leczy wszystkich, którzy zapłacą za brak pytań. Czym kieruje się główny bohater, który jest jednym z najlepszych lekarzy w kraju?

Kolejne odcinki „Temple” podsuwają widzowi kluczowe detale, podając je w formie retrospekcji. Retrospekcji, które nie tylko nadają odpowiednią dynamikę, ale i uzupełniają luki historii, bowiem od pierwszego odcinka widz wrzucony jest w sam środek akcji. A londyński chirurg zmuszany jest do przekroczenia kolejnych granic, które w każdym odcinku dalej się przesuwają.

Serial to mieszanka dramatu, thrillera i angielskiej komedii. Dramatu – śmierć ukochanej żony Daniela. Thrillera – postrzelony złodziej trafia do kliniki. Angielskiej komedii – założyciel kliniki i świetnie przygotowany na nadejście apokalipsy współpracownik Miltona – Lee.

Desperacja, etyczne i moralne rozterki, profesjonalizm z pogranicza psychopatii i emocjonalny bagaż, jaki dźwiga na barkach chirurg, tworzą pełną sprzeczności, charyzmatyczną postać człowieka niewiele słów. „Temple” to serial, w którym sensacja ustępuje ludzkim emocjom, a złożone i niezwykle więzi pomiędzy grupą bohaterów wychodzą poza znajome ramy. ■

OPRACOWAŁA PAULINA GÓRA

Lekarz, menadżer ochrony zdrowia. Obecnie studentka dziennikarstwa.

SILVA RERUM MEDICARUM VETERUM

Baldoni (La N Rivixta Clin. Terap.) zajął się badaniem lodów w Rzymie i znalazł w nim ołów, jako składnik stały, w ilości 0,69 miligr. na porcję. Tłumaczy mu to w zupełności objawy chorobowe, spotykane tak często po spożyciu lodów, zwłaszcza, że ołów tak powoli się wydala, że więc w miarę spożywania lodów, w ustroju się nagromadza.

Wskazuje na konieczność kontrolowania przyrządów, do sporządzania lodów służących.

„Lwowski Tygodnik Lekarski” 1908, III, 312

– Australijska Gaz. Lek. podaje, iż u niektórych tamecznych plemin panuje zwyczaj ubezdławiania małżonków jeżeli się takowi już dwojga dzieci doczekali. W tym celu małżonkowi robią otwór w dolnej ścianie cewki moczowej w bliskości moszny czyli, robią mu sztuczną hypospadiagę, aby dać tędy ujście dla nasienia, które tym sposobem do pochwy ma nie dochodzić; kobietom zaś po urodzeniu drugiego dziecka wprowadzają do pochwy (i do macicy?) kawałek drzewa aby zapłodnienie uniemożliwić. U innych plemion wszystkie osobniki męskie na wstępie wspomnianemu rykocynowi bywają poddawane i tylko mała z nich część w charakterze zapłodniaczy pozostaje. Ci ostatni bywają dopuszczani do kobiet które zdolne są być zapłodnionymi. System postępowania na wstępie opisany przez Deut. med. Zng. z której wiadomość niniejszą czerpiemy, Zwei-Kinder System nazwany został.

„Medycyna” 1883, XI, 640
excerpta selegit
Andrzej Kierzek

Największym wydarzeniem minionego roku była otwarta tuż przed świętami Bożego Narodzenia wystawa „Willmann. Opus magnum”. Profesor Piotr Oszczanowski, dyrektor naszego Muzeum Narodowego i jednocześnie kurator wystawy, zebrał w Pawilonie Czterech Kopuł blisko 100 obrazów Willmanna, co stanowi prawie jedną trzecią zachowanego dorobku artysty. Twórcy wystawy po 70. latach pokazali obrazy ze słynnego cyklu Męczeństwa Apostołów, które po wojnie zostały zabrane z Lubiąża do Warszawy. Monumentalne malowidła pokazano na wielkiej konstrukcji odtwarzającej pierwotny układ prezentacji. W przestrzeni Pawilonu Czterech Kopuł dzieła Willmanna zostały przedstawione w oryginalnej scenografii z wykorzystaniem nowoczesnych technik prezentacyjnych. Przygotowanie ekspozycji w tym właśnie miejscu było nie tylko wyzwaniem dla muzealników, ale przede wszystkim próbą złożenia spektakularnego hołdu najwybitniejszemu artyście, jaki kiedykolwiek żył i tworzył na Dolnym Śląsku.

Willmann był świetnym portrecistą i pejzażystą, zajmował się głównie tworzeniem olbrzymich płócien religijnych. Urodził się w 1630 r. w Królewcu. Tam od ojca zaczął uczyć się warsztatu i jako młody człowiek wyruszył do Amsterdamu, gdzie kopiował obrazy Rembrandta. Odwiedził też słynną cesarską galerię obrazów w Pradze, w której poznawał techniki malarskie, kształtowanie przedstawień i ikonografii. W roku 1656 Arnold Freiburger, opat Klasztoru Cysterskiego w Lubiążu, objął mecenatem jego twórczość. W tymże klasztorze spędził kolejne 50 lat swego życia. Został pochowany w klasztornych podziemiach, a jego trumna znajduje się tam do dzisiaj. Wystawie towarzyszy album, bardzo pięknie wydany, do którego teksty napisało 40 wybitnych osobistości współczesnego świata kultury i nauki, w wśród nich między innymi: Maja Komorowska, Waldemar Krzystek, Beata Maciejewska, Stanisław Obirek, Alicja Chylicka i Krzysztof Wronecki. Wystawa będzie czynna do kwietnia, musicie ją koniecznie zobaczyć.

Na początku stycznia rektor kościoła św. Marcina na Ostrowie Tumskim ks. prof. Zdzisław Madej, wspólnie z wrocławskim Klubem Rotary, zaprosili nas na wieczór kolęd. Kościół posiada piękne organy, na których uczą się grać przyszli organiści, a sam ks. Madej jest nie tylko profesorem Akademii Muzycznej, ale też znakomitym tenorem. W ostatnim przedstawieniu „Halki” w naszej operze śpiewał arie

Zapiski emeryta

Tajemnica lekarska

Wszystko, co tajne, zawsze jest ciekawe. Dzieci, nieskażone jeszcze cywilizacją, uwielbiają tajemnice, przysięgają sobie na różne sposoby, że nie zdradzą innym ważnej wiadomości lub miejsca ukrycia jakiegoś przedmiotu. Tajemnica musi pozostać niewyjawiona!

Kolega inżynier poszedł do banku, by wziąć duży kredyt mieszkaniowy. Wydawało mu się, że spełnia wszystkie kryteria dochodowe i majątkowe, miał stałą pracę. Przed ostatecznym podpisaniem umowy miły pan doradca wyszedł na chwilę na zaplecze. Wrócił z marsową miną.

– Nasz analityk finansowy odmówił udzielenia kredytu. W ciągu ostatnich dwóch lat – jak wynika z analizy wydatków z kart kredytowych – kupił pan 700 butelek piwa, 300 butelek drogiego alkoholu (whisky, ginu), spożywa dużo czerwonego mięsa i masła, zaś mało orzechów, mało zieleniny – wymieniał.

– Badania – włamaliśmy się do danych laboratoryjnych – wskazują na znaczne podwyższenie stężenia lipidów i kwasu moczowego, stan insulinooporności, w EKG podejrzenie niedokrwienia mięśnia sercowego. Przeanalizowano dane z aptek – dostęp do danych z NFZ to pestka dla naszego hakera – wskazują na spożywanie stosownych medykamentów do poprzednio wykazanych badań – tłumaczył dalej.

– Wiemy jednocześnie, że uprawia pan sporty ekstremalne (informacje z biur podróży). Według naszych algorytmów pana zgon nastąpi szybciej niż czas założonej spłaty kredytu.

Na koniec dodał: załoga naszego banku składa panu życzenia zdrowia w nowym roku, ale nasz algorytm wie o panu zbyt dużo, aby udzielić długoterminowego kredytu.

Może poczęstuje się pan cukierkiem?

dr Józef emeryta

POMRUK SALONÓW

Jontka. Kolędy w jego wykonaniu były wspaniałym doświadczeniem. Dzielnie dotrzymywali mu kroku profesorowie Jan Miodek i Marek Ziętek. Profesor Miodek, jak zwykle barwnie, opowiedział o etymologii frazeologizmu „do siego roku”, którego życzył wszystkim zebranym Maciej Sygit, szef zespołu Sygit Band towarzyszącego artystom. Przeżyliśmy niezapomniany wieczór i jego organizatorom należą się wielkie podziękowania.

„Podróż do wielu odległych światów, czyli lekcje projektowania graficznego według Jana Jaromira Aleksyuna” to tytuł książki Moniki Braun, która ukazała się z okazji 80. rocznicy urodzin artysty i połączona była z benefisem w naszej ASP. Janka znam od lat. W „trudnych latach” był rektorem akademii. Wraz z żoną, równie wybitną malarką, tworzą piękną parę. Bez nich Wrocław byłby uboższy. Doniosłości nadała wydarzeniu obecność naszej noblistki Olgi Tokarczuk, która jest zaprzyjaźniona z Aleksyunami. Przyjęcie zakończyło się prezentacją olbrzymiego tortu, udekorowanego jednym z obrazów artysty, i poczęstunkiem. Warto zacytować motto z książki o Aleksynie: „W świecie, który przysięga dążyć do pewności i który wychodzi z siebie, by słowa obietnicy obrócić w ciał, tworzona przez artystów fikcja światów alternatywnych zapobiega twardnieniu projektów w klatki i kostnieniu struktur w skamieniałe szkielety”. Sztuka Jana Aleksyuna jest tego doskonałym przykładem.

Na początku roku Uniwersytet Przyrodniczy zaprosił nas na kolejny, już XI Koncert Noworoczny. Zapoczątkował je przed laty ówczesny rektor Roman Kołacz, a obecny rektor Tadeusz Trziszka twórczo je kontynuuje. Tegorocznym wykonawcą była Natalia Kukulska i znakomity chór Uniwersytetu Przyrodniczego pod dyktando prof. Alana Urbanka. Koncert jak zwykle połączono z aukcją charytatywną, od lat brawurowo prowadzoną przez popularnego redaktora Marka Obszarnego. Beneficjentem była Fundacja Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci. Zebrano ponad 100 tysięcy złotych. Największą sumę, bo aż kilkanaście tysięcy złotych, osiągnęła rzeźba najlepszego wrocławskiego artysty Stanisława Wysockiego. Kilka tysięcy złotych zapłacono też za egzemplarz „Ksiąg Jakubowych” z dedykacją Olgi Tokarczuk. Są jeszcze wśród nas ludzie zamożni i szlachetni.

Życzę Wam w nowym roku tej właśnie zamożności i szlachetności.

Wasz Bywalec

CZAS NA RELAKS

Litery z pól oznaczonych cyframi/liczbami od 1 do 14 utworzą rozwiązanie (hasło medyczne). Hasło prosimy przesłać na adres pocztowy lub e-mailowy: redakcja@dilnet.wroc.pl do 17 lutego 2020 r. z dopiskiem na kopercie lub w temacie wiadomości elektronicznej „Krzyżówka – nr 2/2020”.

Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy trzy nagrody książkowe (prosimy o podanie adresu do wysyłki). Nazwiska nagrodzonych zostaną opublikowane w nr 3/2020 „Medium”. Życzymy udanej zabawy!

CHŁOPIEC, KTÓRY ZOSTAŁ WYCHOWANY PRZEZ MAŁPY													
LECZY ZĘBY		STAŁA OPŁATA		RUCHOMA, PRZESUWNA CZĘŚĆ PRZYRZĄDU		STOLICA WENEZUELI		KRAINA Z OLSZTYNEM I BRANIEWEM		SUROWIEC NA CHLEB			
				CHLEB RAZOWY						"... I ŻONA" FREDRY		UPOSAŻENIE ŻOŁNIERZA	PIECZYWO ŻYDOWSKIE
NASYCENIE KRWI TLENEM										WYPIEK WYMAGAJĄCY PRACY		OPADANIE KRWINEK CZERWONYCH	
ROŚNIE NA ŁĄCE					POMOST DO PRZEŁADUNKU		KRÓLESTWO ARMENSKIE		7	AMERYKAŃSKI SSAK PODOBNY DO DZIKĄ			
POLECENIE WOJSKOWE					CZARNY LUB BRUNATNY MINERAŁ							2	
3				6								DRYBLAS, CHULIGAN BIJE NAWET DAMĘ	
UKRYWANIE											OPISAŁ PRZYGODY TOMKA SAWYERA		WYNIK DZIELENIA
BROCZY KRWIĄ											REWOLUCJONISTA FRANCUSKI		
				WATOWANA KURTKA									13
				SIOSTRA BALLADYNY									
KRAINA HISTORYCZNA NAD DNIESTREM		SEYNNY ŚPIEWACZKA OPEROWA	OPERA VERDIEGO KŁUJĄCY CHWAŚT				POTOCZNIE: ŚWIETOWANIE SUKCESU	RZĘKA ALBO RYBA IMIĘ AKTORA SHARIFA				10	FISKALNA W SKLEPIE
					GROMADA PSÓW		12				OBWÓDKA, OBRAMOWANIE		1
				8	PIĘKA POZA BOISKIEM								
SAMICA LISA							TYTUŁ WŁADCÓW W PAŃSTWACH ARABSKICH				DOM LISA		
MICHAEL, DAWNY PIĘKARZ ANGIELSKI													
NOGA ZAMIATA	4				STWORZONE DO CAŁOWANIA				11	GAGATEK	5		
14	9						NAZWISKO DAWNYCH WYDAWCÓW I KSIĘGARZY				CYGAŃSKIE IMIĘ ŻEŃSKIE		

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Rozwiązanie krzyżówki z „Medium” 12-1/2019-2020: ADIUWANT
Z grona Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania, wylosowane zostały:
1. Anna Witiak z Lubina, 2. Anna Kawalec z Boguszowa-Gorc, 3. Alicja Jabłońska z Siemianic.
Wylosowanym lekarzom-szaradzystom gratulujemy!
Nagrodami są książki, które prześlemy pocztą.

BIURO DIL

pon. śr. pt. 8.00-15.30, wt. 8.00-16.30

czwartki w godz. 8.00-17.00

50-077 Wrocław, ul. Kazimierza Wielkiego 45

Dyrektor

mgr Maria Danuta Jarosz, tel. 71 798 80 90

Sekretariat

inż. Magdalena Smolis – specjalista

tel. 71 798 80 50, fax 71 798 80 51

mgr inż. Dorota Flak – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 52

mgr Małgorzata Krupa-Mączka – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 54

Księgowość

mgr Urszula Majchrzak – zastępca dyrektora Biura

DIL ds. finansowych – tel. 71 798 80 87

mgr Halina Rybacka – starsza księgowa, tel. 71 798 80 70

mgr Katarzyna Nowak – księgowa, tel. 71 798 80 72

Składki na rzecz Izby

Agata Gajewska – starszy specjalista, tel. 71 798 80 65

Jolanta Kozikowska – starszy referent, tel. 71 798 80 83

Komórka placowo-kadrowa

mgr Joanna Mańturzyk – kierownik, tel. 71 798 80 73

mgr Agnieszka Jamroz – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 88

Komisja: Stomatologiczna, Historyczna

i Kultury, Finansowa, Rewizyjna

Pośrednictwo pracy

mgr Agnieszka Jamroz – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 88

Rejestr Lekarzy i Prywatnych Praktyk Lekarskich

Krystyna Popiel – p.o. kierownik rejestru

tel. 71 798 80 55,

Joanna Żak – specjalista, tel. 71 798 80 60,

mgr Małgorzata Kubarycz-Hoszowska

– starszy referent, tel. 71 798 80 61,

mgr Agata Sobańska – specjalista, tel. 71 798 80 57,

Paulina Mostek – referent, tel. 71 798 80 82

Konkursy

Patrycja Malec – starszy specjalista, tel. 71 798 80 68

Lekarska Kasa Pomocy Koleżeńskiej

Ewa Świerska – specjalista, tel. 71 798 80 71

wtorek, środa 8.00-14.00; czwartek 8.00-16.00

Konto Kasy Pomocy Koleżeńskiej

BGZ O/Wrocław 64 2030 0045 1110 0000 0035 5040

Wpłaty i wypłaty

Ewa Świerska – specjalista, tel. 71 798 80 67

poniedziałek, środa, piątek 8.00-13.30

wtorek 8.00-14.30, czwartek 8.00-15.00

Komisja Kształcenia Lekarzy i Lekarzy Dentystów

e-mail: komisja.kształcenia@dilnet.wroc.pl

Patrycja Malec – starszy specjalista, tel. 71 798 80 68

poniedziałek-piątek 8.00-15.00

Kursy do stażu poddyplomowego

mgr Małgorzata Krupa-Mączka – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 54

Komisja Bioetyczna

mgr Aneta Walulik – starszy specjalista, tel. 71 798 80 74

mgr inż. Magdalena Bukowiec

Zespół Radców Prawnych

koordynator zespołu: mec. Beata Kozyra-Lukasiak

poniedziałek-środa 13.00-15.00

mec. Monika Huber-Lisowska, tel. 71 798 80 62

środa, piątek 9.30-13.00; wtorek, czwartek 10.30-14.00

Biuro Rzecznika

Odpowiedzialności Zawodowej

mgr Ewa Bielońska – kierownik, tel. 71 798 80 77,

Anna Pankiewicz – referent, tel. 71 798 80 78,

Marzena Majcherkiewicz – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 76

Biuro Okręgowego Sądu Lekarskiego

mgr Aleksandra Stebel – kierownik,

Patrycja Muszyńska, tel. 71 798 80 79

Informacja o ubezpieczeniach

Renata Czajka – specjalista, tel. 71 798 80 66,

Jolanta Kowalska-Jóźwik – referent, tel. 71 798 80 58

Informatycy

inż. Wiktor Wołodkiewicz, tel. 71 798 80 84

Michał Waszak, tel. 71 798 80 85

Filie biura w delegaturach

Wrocław

wiceprezes DRL ds. Delegatury Wrocławskiej

Bożena Kaniak, czwartek, 16.00-17.00

Jelenia Góra

Przewodnicząca Delegatury Jeleniogórskiej

Barbara Polek

wtorek 10.00-11.30

Wojewódzki Szpital w Jeleniej Górze

ul. Ogińskiego 6, I piętro, pokój 233

Eugenia Serba – starszy referent, tel./fax 75 753 55 54

poniedziałek, wtorek, piątek 10.00-13.00

środa, czwartek 11.00-15.00

e-mail: dil_jeleniagora@dilnet.wroc.pl

Wałbrzych

Przewodnicząca Delegatury Wałbrzyskiej

Dorota Radziszewska

wtorek 15.00-16.00

ul. Moniuszki 1/1, 58-300 Wałbrzych

Beata Czołowska – specjalista, tel. 74 665 61 62

poniedziałek-czwartek 9.00-17.00, piątek 9.00-13.00

e-mail: dil_walbrzych@dilnet.wroc.pl

Legnica

Przewodniczący Delegatury Legnickiej

Ryszard Kępa, wtorek 15.00-16.00

pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica, tel. 76 862 85 76

e-mail: dil_legnica@dilnet.wroc.pl

Krystyna Krupa – specjalista

pon.-piątek, 8.00-15.00, wtorek 8.00-16.00

Stowarzyszenie Lekarzy Dolnośląskich

i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej

Danuta Bujwid – specjalista, tel. 71 344 68 28

OGŁOSZENIA DROBNE

ZATRUDNIĘ

◆ Renomowana Klinika Stomatologiczna w centrum Wrocławia nawiąże współpracę z lekarzem ortodontą. Duża baza pacjentów. Praca we współpracy z protetykiem oraz chirurgiem. Mile widziane osoby w trakcie specjalizacji. Oferty CV i zapytania proszę kierować na adres e-mail: aurident@vp.pl lub tel. 48 669 402 463 po godz. 10.00.

◆ Powiatowy Zespół Szpitali w Oleśnicy zatrudni do pracy w oddziałach szpitalnych: specjalistów ginekologii i położnictwa, specjalistów pediatrii, specjalistów neonatologii, specjalistów anestezjologii i intensywnej terapii, specjalistów medycyny paliatywnej, do poradni chirurgii urazowo-ortopedycznej specjalistów ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Atrakcyjne wynagrodzenie, tel. 723 800 130, e-mail: sekretariat@pzssolesnica.pl.

◆ Zatrudnię specjalistę ginekologa-położnika do pracy w poradni, rodzaj umowy do uzgodnienia, tel. 721 264 977 (po godz. 20.00).

◆ Nowoczesne Centrum Stomatologii „YesDent” zatrudni lekarzy stomatologów – Wrocław, Łagiewniki, Nowa Ruda. Oferujemy atrakcyjne warunki finansowe, najnowszy sprzęt (tomograf, mikroskop), duży komfort pracy oraz miłą atmosferę. Pacjenci tylko prywatni. Zapraszamy do kontaktu – e-mail: biuro@yesdent.pl, tel. 604 44 97 43.

◆ Ośrodek Profilaktyki i Lecznictwa Wojnów (www.opil.pl) zatrudni na pełny etat lekarza rodzinnego/pediatrę. Do współpracy zapraszamy również lekarzy w trakcie specjalizacji. Kontakt tel. 697 514 440.

◆ Nowoczesna, bardzo dobrze wyposażona, z dużą bazą pacjentów klinika stomatologiczna w Wołowie (ok. 45 min. od Wrocławia) oferuje pracę w miłej atmosferze, z możliwością dopasowania grafiku. Korzystne warunki finansowe. Oczekujemy dbałości o wysoką jakość świadczonych usług, dobrego kontaktu z pacjentem. Kontakt tel. 605 992 390, e-mail: gabinet@resdentica.pl.

◆ Centrum stomatologiczne w Siechnicach zatrudni lekarza dentystę-protetyka. Zapewniamy: bardzo dobre warunki pracy, nowoczesny sprzęt i wysokiej jakości materiały, wsparcie techniczne i merytoryczne specjalistów z różnych dziedzin stomatologii oraz możliwość wymiany doświadczenia i konsultacji przypadków. Nie wymagamy specjalizacji z protetyki. Osoby zainteresowane proszę o przesłanie CV na adres e-mail: kontakt@duodental-siechnice.pl.

◆ Przychodnia we Wrocławiu przy ul. Strachocińskiej 84 poszukuje lekarzy specjalistów w dziedzinie: kardiologii, okulistyki, dermatologii, diabetologii, urologii. Atrakcyjne warunki. Miła atmosfera. Forma zatrudnienia i godziny pracy do uzgodnienia. Pacjenci tylko komercyjni. Zapraszamy do kontaktu tel. 697 514 440.

◆ W związku z otwarciem nowej placówki Centrum Dentystyczno-Ortodontycznego Ortho.pl we Wrocławiu poszukujemy lekarzy stomatologów i ortodontów. Praca w gabinecie z wieloletnią tradycją i stażem, z wciąż rozwijającym się zespołem. Czas i warunki współpracy do uzgodnienia. Kontakt: Maja Rochewicz, tel. 661 659 990, e-mail: m.rochewicz@ortho.pl.

◆ Centrum Stomatologiczne „Klinika Uśmiechu” w Brzegu Dolnym poszukuje do współpracy ambitnego stomatologa. Bardzo dobre warunki, mikroskop zabiegowy, obtura, rtg, panorama. Praca na 4 ręce. Pacjenci prywatni, pełne grafiki. Osoby chętne prosimy o przesłanie CV na adres e-mail: klinika.usmiechu@gmail.com, tel. 790 568 005.

SZUKAM PRACY

◆ Lekarz szuka pracy we Wrocławiu i okolicach. Kontakt: 515 273 166.

◆ Lekarz ortopeda szuka pracy we Wrocławiu i okolicach. Kontakt: 515 273 166.

INNE

◆ Wynajmę wyposażony gabinet stomatologiczny/lekarski na wrocławskich Krzykach. Recepcja, socjal, WC personelu, WC pacjentów. Parking. Wysoko pozycjonowana strona www, tel. 606 478 767.

◆ Wynajmę gabinety lekarskie w rejonie śródmieścia Wrocławia, tel. 71 330 12 44, 601 788 335.

◆ Podnajmę gabinet stomatologiczny w centrum Wrocławia, dwa dni w tygodniu. Gabinet jest po generalnym remoncie. Nowy sprzęt, nowe meble. Kontakt tel. 603 260 893.

◆ Gabinet stomatologiczny w Świdnicy (woj. dolnośląskie ok. 50 km od Wrocławia) szuka do współpracy lekarza stomatologa. Tylko pacjenci prywatni. Warunki współpracy do uzgodnienia, tel. 516 313 359.

◆ LUBIN – wynajmę dobrze wyposażony (RVG), prosperujący gabinet stomatologiczny do współpracy. Kontakt tel. 609 967 070.

◆ Sprzedam gabinet stomatologiczny w centrum Wrocławia wraz z 70-metrowym lokalem, tel. 664 780 700.

Dyrekcja Wojewódzkiego Centrum Szpitalnego Kotliny poszukuje lekarzy do współpracy, a w szczególności:

- lekarzy chorób wewnętrznych,
- lekarzy gastroenterologii,
- lekarzy geriatrii,
- lekarzy pediatrii,
- lekarzy medycyny ratunkowej,
- lekarzy kardiologii,
- lekarzy anestezjologów
- lekarza pulmonologii
- lekarza chirurgii ogólnej, ortopedii lub w trakcie specjalizacji do pracy w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym

oraz

- **technika elektroradiologii/elektrodiagnostyki.**

Forma zatrudnienia i warunki finansowe do uzgodnienia.

Prosimy o kontakt osobisty, telefoniczny **75 753 72 01** oraz **609 453 978** lub składanie ofert pisemnych na adres: **Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej, ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra** lub adres email: poczt@spzoz.jgora.pl

Centrum Medyczne ARS Medica

przy ul. Mińskiej 38 we Wrocławiu

poszukuje lekarzy specjalistów w dziedzinie:

dermatologii, urologii, ginekologii, kardiologii i diabetologii.

Pacjenci tylko prywatni. Forma zatrudnienia do uzgodnienia. Atrakcyjne warunki.

Tel. 607 923 732 lub e-mail: mdulinska@arsmedica.pl

Dyżur RODO oraz ws. EDM – porady dla członków DIL

Porad, **wyłącznie telefonicznie**, udziela inż. Maciej Koziejko w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca **od godz. 14.00 do godz. 18.00**. Kontakt do specjalisty: kom. 607 505 694.

Dyżury w I kwartale 2020 r.:

11 lutego, 25 lutego, 10 marca, 24 marca

Komunikat ws. zmiany adresu wysyłki „Medium” i „GL” – kontaktuj się z Rejestrem Lekarzy DIL

Szanowni Państwo

W sprawach związanych ze zmianą adresu wysyłki „Medium” i „Gazety Lekarskiej” prosimy o kontakt e-mailowy z Rejestrem Lekarzy Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. Redakcja „Medium” nie jest dysponentem danych lekarzy.

Rejestr Lekarzy, e-mail: rejestr.lekarzy@dilnet.wroc.pl

Terminy dyżurów

Prezes DRL Paweł Wróblewski
przyjmuje po uprzednim uzgodnieniu
z sekretariatem, tel. 71 798 80 52
Wiceprezes DRL Piotr Knast, czwartek, 13.00-14.00
Wiceprezes DRL ds. stomatologii
Iwona Świętkowska,
czwartek, 12.00-16.00
Wiceprezes DRL ds. kształcenia Andrzej Wojnar, przyjmuje
po uprzednim uzgodnieniu
z sekretariatem
Wiceprezes DRL i przewodnicząca Delegatury Wrocławskiej
Bożena Kaniak, czwartek, 16.00-17.00
Sekretarz DRL Małgorzata Niemiec, czwartek, 15.15-16.00
Skarbnik Ryszard Jadach
Przewodniczący Komisji Etyki DRL
dr n. med. Jakub Trnka, czwartek, 15.00-16.00
**Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy
i lekarzy dentystów**
lek. Aleksander Błaszczuk, tel. 603 877 518
Delegatura Jelenia Góra
Przewodnicząca Barbara Polek, wtorek 10.00-11.00
Delegatura Legnica
Przewodniczący Ryszard Kępa, wtorek, 15.00-16.00
Delegatura Wałbrzych
Przewodnicząca Dorota Radziszewska,
wtorek, 15.00-16.00
Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
Piotr Piszko, wtorek, 10.00-12.00
Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego
Jan Spodzieja, czwartek, 11.00-13.00
Dyżur RODO i ws. EDM
inż. Maciej Koziejko w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca
od godz. 14.00 do godz. 18.00
Kontakt do specjalisty: kom. 607 505 694

III Międzynarodowa Konferencja Sekcji Limfologicznej
Polskiego Towarzystwa Flebologicznego

OBRZĘKI 2020 **LIMFATYCZNE**

WROCŁAW, 17-18.04.2020

**Diagnostyka i leczenie
chorób układu limfatycznego**

MIEJSCE:

Ibis Styles Wrocław Centrum
Plac Konstytucji 3 Maja 3, 50-083 Wrocław

limfo2020.icongress.pl

GŁOGOWSKI SZPITAL POWIATOWY SP. Z O.O. **W GŁOGOWIE** **pilnie zatrudni**

LEKARZY SPECJALISTÓW W DZIEDZINIE:

- medycyny ratunkowej do pracy na SOR w Głogowie,
- pediatrii (Oddział Pediatryczny i Oddział Neonatologiczny)
- ginekologii i położnictwa,
- chirurgii ogólnej,
- anestezjologii i intensywnej terapii,
- internistów,
- lekarzy rodzinnych do pracy w POZ w Głogowie.

Zapewniamy:

- atrakcyjne warunki płacowe,
- dowolna forma zatrudnienia,
- duże możliwości rozwoju zawodowego.

Posiadamy również wolne miejsca na szkolenie specjalizacyjne lekarzy w trybie rezydentury, w kierunku:

- Oddział Neurologii i Leczenia Udarów Mózgu,
- Oddział Ginekologiczno-Położniczy.

KONTAKT

Głogowski Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Głogowie
ul. T. Kościuszki 15, 67-200 Głogów
tel. 76 837 33 29, kom. 609 457 199, fax 76 837 33 77

ZAPRASZAMY DO NAJWIĘKSZEGO SALONU VOLVO SELEKT W POLSCE

Wiemy, jak ważną chwilą jest zakup samochodu, dlatego zapraszamy Cię na wyjątkowe wydarzenie - pierwsze w Polsce Volvo Selekt. Nasi specjaliści chętnie odpowiedzą na Twoje pytania, a każdy zakupiony samochód będziesz mógł wymienić na inny w ciągu 30 dni lub przed przejechaniem 1500 km. Każdy samochód został dokładnie sprawdzony w ponad 100 punktach kontrolnych i ma gwarancję jakości. Już teraz sprawdź naszą ofertę.

VOLVO SELEKT

Wybrane Samochody Używane

* Możliwość wymiany zakupionego samochodu w ciągu 30 dni lub przed przejechaniem 1500 km, na inny o nie mniejszej wartości.

VOLVO CAR WROCŁAW-BIELANY

ul. Wrocławska 1
55-040 Bielany Wrocławskie

T: (71) 722 10 50
www.intercar.dealervolvo.pl